

PRZYRODNICZA BIBLIOGRAFIA KOTLINY BIEBRZAŃSKIEJ

Helena Bartoszek
Biebrzański Park Narodowy

Niniejsza bibliografia zawiera 1657 pozycji uszeregowanych według kolejności alfabetycznej nazwisk ich autorów. Obejmuje ona blisko 200 lat: najstarsza pozycja pochodzi z roku 1811, najnowsza z 2009. Wymieniono tu tylko publikacje mające związek ze środowiskiem przyrodniczym Kotliny Biebrzańskiej, pominięte zostało więc całe piśmiennictwo dotyczące np. kultury i historii tego obszaru. W trakcie prac nad tym zestawieniem wykorzystywano wcześniejsze bibliografie: Fabianowicz (1973), Kowalczyk (1979), Żurka (1983), Sterzyńskiej i in. (1999), Bartoszek (2001), załącznik 1 do Operatu Generalnego projektu Planu Ochrony BPN (Mioduszeński i in. 2001), Marczakiewicz (2005). W 2006 r. uzupełniono zestawienie o 86 pozycji przekazanych przez dr M. Falencą-Jabłońską, wśród których znalazły się także opracowania historyczne i społeczne.

ANASZKO M., GRODZKI S. 2001. Ochrona zasobów i walorów środowiska przyrodniczego obszaru Bagien Biebrzańskich. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.) 2001. Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego. Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies, 4: 231-264.

ANASZKO M., MODZELEWSKI R., ŻEGALSKA E. (red.) 1998. Biebrza i Narew: dziedzictwo przyrodnicze regionu łomżyńskiego. Materiały z konferencji popularnonaukowej. Łomża 22 października 1998r. Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe. im. Wagów, Łomża.

ANDRZEJEWSKA L. 1965. Stratification and its dynamics in meadow communities of *Auchenorrhyncha* (Homoptera). Ekol. Pol., 8: 686-715.

ANDRZEJEWSKA L. 1981. *Auchenorrhyncha* communities in peatsoils meadows influenced by draining. Acta entomol. Fenn., 38: 5-6.

ANDRZEJEWSKA L. 1991. Formation of *Auchenorrhyncha* communities in diversified structures of agricultural landscape. Pol. Ecol. Stud. 17: 267-287.

ANDRZEJEWSKA L. 1991. Root production of some grass communities on peat soil in river valleys of Biebrza and Narew. Produkcja korzeni kilku zbiorowisk trawiastych na glebach torfowych w dolinach rzek Biebrzy i Narwi. Pol. Ecol. Stud., 17(1/2): 63-72.

ANDRZEJEWSKA L. 1994. Long term changes in fauna communities of drained and managed Biebrza fens and predicted tendencies of their recultivation. Proc. Int. Symp. "Conservation and Management of fens", Warsaw-Biebrza, Poland: 1-8.

ANDRZEJEWSKA L., CHMIELEWSKI K., KACZMAREK M., KAJAK A. 1983. Waloryzacja siedlisk w pradolinie Biebrzy na podstawie składu i danych o funkcjonowaniu organizmów heterotroficznych. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 259-277.

ANDRZEJEWSKA L., CHMIELEWSKI K., KACZMAREK M., KAJAK A., WASILEWSKA L. 1985. The effect of peat meadow management on biocoenosis. Pol. ecol. Stud., 11: 53-78.

ANDRZEJEWSKA L., KAJAK A., PĘTAŁ J., CHMIELEWSKI K., CIESIELSKA Z., KACZMAREK M., MAKULEC G., RYSZKOWSKA M., STOPNICKI J., SZANSER M., WASILEWSKA L. 1984. Ekologiczna analiza przemian zachodzących na torfowiskach pod wpływem gospodarki. [W:] Naukowe podstawy ochrony i zagospodarowania Bagien Biebrzańskich. Wojewoda Łomżyński. Ośrodek Badań Naukowych w Białymstoku. (English summary).

ANDRZEJEWSKA L., WASILEWSKA L. 1990. Wpływ zagospodarowania odwodnionych łąk torfowych na zespoły roślinożerców bezkręgowych: nicieni glebowych i piewików (*Homoptera-Auchenorrhyncha*). Wiad. IMUZ, 16: 177-194. (English summary).

ANDRZEJEWSKA L., WASILEWSKA L. 1994. Fauna warstwy zielnej i organizmy glebowe w warunkach odwadniania torfowisk niskich. Herblayer fauna and soil organisms in drained peatlands. Zesz. Nauk. AR Wroc., 246 (3): 11-19. (English summary).

ANDRZEJEWSKA L., WASILEWSKA L., ŻELAZO J. 1995. Możliwość renaturyzacji cieków wodnych i środowisk podmokłych. [W:] Tomiałojć L. (red.). Ekologiczne aspekty melioracji wodnych. Inst. Ochrony Przyrody PAN, Kraków: 85-105 (English summary).

ANDRZEJEWSKI M. 2006. Przestrzenny system zarządzania planowaniem i wykonawstwem zabiegów ochronnych na terenach nieleśnych Biebrzańskiego Parku Narodowego. SGGW, Międzywydziałowe Studium Ochrony Środowiska, Warszawa, praca magisterska.

ANIBAS C., BUIS K., GETACHEW A., BATELAAN O., MEIRE P., VERHOEVEN R. 2008. Räumliche und zeitliche Verteilung von Grundwasser-Oberflächenwasserinteraktion in Fließbewässern: Eine Vergleichsstudie zwischen der Aa (Belgien) und der Biebrza (Polen). Schriftreihe der Deutschen Gessellschaft für Geowissenschaften, 21-25 May Göttingen, Heft 57:82.

ANTONIEWICZ B., BIAŁCZAK S., DOMBROWSKI A., DYMNA B., PIEKARSKA E., ROGOWIEC M., TALAGA A. 1998. Studium Diagnostyczne Obszaru Funkcjonalnego Zielone Płuca Polski. Z.U.P. Libra Print, Łomża.

ARCISZEWSKA U. 2004. Struktura ekologiczna i genetyczna populacji obuwika pospolitego (*Cypridium calce-*

- olus) na wyspach środowiskowych doliny Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.
- ATLAS Hydrologiczny Polski. IMGW, Warszawa. 1986.
- BAZEWICZ J.M. (red.) 1907. Atlas Geograficzny Ilustrowany Królestwa Polskiego.
- BADANIA torfowisk biebrzańskich. Spraw., CIR 1955, 2: 420-429, powiel.
- BAGNA Biebrzańskie 1992. 1. Basen Południowy. 2. Basen Środkowy. Mapa przyrodnicza, skala 1:50 000. Północnopodlaskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Białowieża.
- BALCERKIEWICZ A. 2002. Zastosowanie cyfrowego modelu wysokościowego do modelowania zalewów w Dolnym Basenie rzeki Biebrzy. WIKŚ SGGW, Warszawa, praca magisterska (maszynopis).
- BALIŃSKA M., BALIŃSKI A. 1979. Kamusznik (*Arenaria intetpres*) w widłach Biebrzy i Narwi. Not. Orn., 20: 58.
- BALIŃSKI A. 1979. Szablodzioby (*Recurvirostra avosetta*) w widłach Biebrzy i Narwi. Not. Orn., 20: 57.
- BALWIERZ Z., ŻUREK S. 1987. The Late-Glacial and Holocene vegetational history and paleohydrological changes at the Wizna site (Podlasie Lowland). Acta Palaeobot., 27(1): 121-136.
- BALWIERZ Z., ŻUREK S. 1989. Type region P-n: Masovia and Podlasie Lowlands, NE part: Podlasie Lowland. [W:] Ralska-Jasiewiczowa M. (red.). 1989. Environmental changes recorded in lakes and mires of Poland during the last 13000 years. Acta Palaeobot., 29(2): 65-68.
- BANASZAK J., KRZYSZTOFIK A. 1996. *Hylaeus pfankuchi* (ALFKEN, 1919) - nowy dla fauny Polski przedstawiciel pszczoł (*Hymenoptera: Apoidea, Colletidae*). Przegląd Zool. 40: 77-78.
- BANASZUK H. 1975. Stosunki glebowe w południowej części Kotliny Biebrzańskiej na tle jej geomorfologii. Maszynopis, Instytut Nauk Fizycznogeograficznych UW, Warszawa.
- BANASZUK H. 1979. Informacja o pracach badawczych prowadzonych w Dolinie Biebrzy. Nauka i Praktyka, 2: 347-354.
- BANASZUK H. 1979. Geneza i ewolucja pokrywy glebowej na wydmach Kotliny Biebrzańskiej. Roczn. Glebozn., 30 (2).
- BANASZUK H. 1980. Geomorfologia południowej części Kotliny Biebrzańskiej. Pr. i Stud. Geogr. UW, 2: 7-69.
- BANASZUK H. 1981. Badania w Dolinie Biebrzy. Informacja o pracach naukowo-badawczych prowadzonych w celu określenia optymalnych kierunków zagospodarowania regionu. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 7.
- BANASZUK H. 1984. Siedliska łąkowe w dolinie Biebrzy, cechy przyrodniczo-rolnicze, bonitacja, wykorzystanie. Nauka i Praktyka, OBN, Białystok, 4: 5-110.
- BANASZUK H. 1986. Raport z przebiegu i zakończenia prac badawczych nad kierunkami zagospodarowania Doliny Biebrzy i program dalszych działań na rzecz jej społeczno-gospodarczego rozwoju. Nauka i Praktyka, 4: 153-167.
- BANASZUK H. 1988. Aktualny stan i potrzeby w zakresie ochrony środowiska Doliny Biebrzy. Nauka i Praktyka, 3: 27-57.
- BANASZUK H. 1991. Użytki zielone i gospodarka łąkowa w Dolinie Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Roln., 372: 489-519.
- BANASZUK H. 1994. Grasslands and meadow management in the Biebrza valley. [W:] Okruszko H., Wassen M. J. (red.). 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3A: 287-313.
- BANASZUK H. (red.) 2000. Plan Ochrony Biebrzańskiego Parku Narodowego. Operat: Ochrona przyrody nieożywionej i gleb. Maszynopis. NFOŚiGW, BPN, Warszawa.
- BANASZUK H. 2000. Rozmieszczenie i budowa profilowa mąd i gleb mułowych w dolinach Narwi i Biebrzy wykształconych na obszarze Kotliny Biebrzańskiej na tle geomorfologii regionu. Biuletyn Naukowy, 9, Wyd. UWM, Olsztyn.
- BANASZUK H. 2001. Kotlina Biebrzańska. Aktualny stan, walory i główne zagrożenia środowiska przyrodniczego. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.). 2001. Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego. Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies, 4: 9-53.
- BANASZUK H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 1-527.
- BANASZUK H. 2004. Ogólna charakterystyka Kotliny Biebrzańskiej i Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] BANASZUK H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wyd. Ekonomia i Środowisko, Białystok: 19-25.
- BANASZUK H. 2004. Geomorfologia Kotliny Biebrzańskiej. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wyd. Ekonomia i Środowisko, Białystok: 44-98.
- BANASZUK H., BANASZUK P. 1992. Kopalne gleby staroholoceny na wydmie w Kotlinie Biebrzańskiej [w okolicach Tykocina]. Zesz. Nauk Biał., 85, Inż. Środ., 5: 239-252.
- BANASZUK H., BANASZUK P. 2004. Budowa geologiczna Kotliny Biebrzańskiej. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony

środowiska. Monografia przyrodnicza. Wyd. Ekonomia i Środowisko, Białystok: 26-43.

BANASZUK H., BANASZUK P. 2004. Gleby mineralne. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wyd. Ekonomia i Środowisko, Białystok: 256-272.

BANASZUK H., BARTOSZUK H., PŁOŃSKI Z. 1988. Rezerwy produkcyjne na dawno odwodnionych, zagospodarowanych łąkach torfowych w Dolinie Biebrzy. Nauka i Praktyka, 3: 147-242.

BANASZUK H., STAŃSKA-PRÓSZYŃSKA W., PRÓSZYŃSKI M. 1994. O paleogeografii zlodowacenia Wisły na obszarze Polski północno-wschodniej i odpływie wód roztopowych Pradoliny Biebrzy w świetle badań termoluminescencyjnych. Prz. Geogr., 66 (1/2): 57-69.

BARENDREGT A., WASSEN M. J. 1994. Surface water chemistry of the Biebrza river with special emphasis on nutrient flow and vegetation. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 2: 133 -146.

BARGIEL R., BAŃBURA J. 2003. Last Eggs in White-winged Tern Clutches Are Not Smallest; Are Marsh Terns Different from Other Larids? Waterbirds 26(4): 457-461.

BARTNIAK A., JOKIEL P. 1997. Zmiany odpływu na obszarze Polski w latach 1971-1990 w świetle analiz jednorodności szeregów przepływu rzek. Wiad. IMGW, 20: 4.

BARTOSZUK H., 1988. Sprawozdanie z seminarium naukowego nt. "Rola i wartości przyrodniczo-gospodarcze lasów brzoźowych na odwodnionych torfowiskach niskich w Dolinie Biebrzy", Nauka i Praktyka, OBN, 3:103-116.

BARTOSZUK H. 2001. Bibliografia doliny Biebrzy. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.) 2001. Społeczno- gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego. Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies, 4: 265-312.

BARTOSZUK H. 2002. Mowing as a tool to suppress reed (*Phragmites australis*) in Biebrza National Park. [W:] Bokdam J., Braeckel, van, A., Werpachowski C., Znaniecka M. (red.) 2002. Grazing as a conservation management tool in peatland. Report of a Workshop held 22-26 April 2002 in Goniadz (PL). Wageningen University, Biebrza National Park, WWF, Wageningen-Osowiec-Twierdza-Białystok.

BARTOSZUK H. 2003. Podsumowanie działalności naukowej na obszarze BPN w latach 1993 – 2003. Biuletyn Informacyjny ZPP 26: 20-22.

BARTOSZUK H. 2003. Wpływ terminu wykaszania na zdolność odnawiania się trzciny i skład gatunkowy zbiorowisk. Woda Środ. Obsz. Wiej., 7: 139-155.

BARTOSZUK H. 2003. Zbiorowiska roślinne. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003: Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 61-74.

BARTOSZUK H. 2003. Nauka. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 185-195.

BARTOSZUK H. 2005. Zbiorowiska roślinne Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 133-148.

BARTOSZUK H. 2005. Historia naukowego poznania doliny Biebrzy. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 353-360.

BARTOSZUK H. 2005. Szata roślinna Czerwonego Bagna. [W:] 80 lat ochrony ścisłej Czerwonego Bagna w dolinie Biebrzy. Materiały z konferencji. Osowiec Twierdza, 5-6 maja 2005. Biebrzański Park Narodowy: 41-54.

BARTOSZUK H. 2005. Rośliny i ich zbiorowiska [W:] Rycharski M. (red.) 2005. Tutejsi nad Biebrzą. Tow. Biebrzańskie i WWF, Białystok: 65-73.

BARTOSZUK H. 2005. Perspectives of Agri-Environmental Programme Implementation for Biodiversity Conservation of Biebrza National Park [W:] Korn H., Schliep R., Epple C (eds.). 2005. Report of the International Workshop „Opportunities of EU Agricultural Policy Instruments for Biodiversity Conservation and Integrated Rural Development in Protected Areas of the New Member States. BfN, Bonn: 43-45.

BARTOSZUK H., DEMBEK W., JEZIEŃSKI T., KAMIŃSKI J., KUPIS J., LIRO A., NAWROCKI P., SIDOR T., WASILEWSKI Z. 2001. Spasanie podmokłych łąk jako metoda ochrony ich walorów przyrodniczych. Bibl. Wiad. IMUZ, 98: 1-146.

BARTOSZUK H., MARCZAKIEWICZ P. 2006. Dlaczego biebrzańskie łąki wymagają ochrony? [W:] Grygoruk A. (red.) 2006. Biebrzańskie sianokosy. BPN, Osowiec Twierdza: 17-20.

BARTOSZUK H., SZKIRUĆ Z., WOLFRAM K. 2003. Historia Biebrzańskiego Parku Narodowego. Biuletyn Informacyjny ZPP, 26: 5-8.

BATELAAN O., OKRUSZKO T., WASSEN M. J., VAN LOON A., ANIBAS C., VERBEIREN B., DAMS J., CHROMAŃSKI J., GRYGORUK M., MIROSLAW D., OPDEKAMP W., EL KAHLOUN M., BAL K., MEIRE P., DE DONCKER L., TROCH P., VERHOEVEN R., PENNING E. 2009. Biebrza ecohydrological research experiences: embracing the science of place. 2nd International Multidisciplinary Conference on Hydrology and Ecology: Ecosystems Interfacing with Groundwater and Surface Water, 20-23 April, Vienna, Austria.

BAKOWSKI J. 1974. Charakterystyka siedlisk leśnych Dzielnicy Suwalsko-Augustowskiej. Dokumentacja IBL, Warszawa, ss. 69.

- BENSTEAD P. J., JOSÉ P. V., JOYCE C. B., WADE P. M. 1999. European Wet Grassland. Guidelines for management and restoration. RSPB, Sandy.
- BERGER L., JASKOWSKA J., MŁYNARSKI M. 1969. Płazy i gady. Katalog fauny Polski. PWN. Warszawa.
- BERNACKA A. E. 2001. Właściwości wyspowych populacji *Listera ovata* w izolowanych warunkach doliny Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- BERNACKI E. 1996. Uwagi w sprawie ograniczania naturalnej sukcesji roślinności krzewiasto-drzewiastej w Biebrzańskim Parku Narodowym. [W:] Potrzeby i możliwości kierowania rozwojem roślinności zaroślowo-leśnej na torfowiskach niskich. Osowiec: 102-105.
- BIALIC J. 1963. Możliwości wykorzystania obiektu Kuwasy dla celów hodowlanych. Wiad. IMUZ, 3: 133-144.
- BIAŁACH M. 2000. Analiza pokrycia terenu Basenu Środkowego Biebrzy na podstawie interpretacji zdjęć satelitarnych wykonanych w latach 1979-1991. Fotointerpr. w Geogr., 31: 103-114.
- BIAŁOKOZ W. (red.) 2000. Plan Ochrony Biebrzańskiego Parku Narodowego. Operat: Ochrona ekosystemów wodnych. Maszynopis. NFOŚiGW, BPN, Warszawa.
- BIBLIOGRAFIA druków o województwie białostockim zebranych na Wystawie I Zjazdu Woj. Polskiego Tow. Krajoznawczego w Białymstoku, 20 I 1935. Białystok 1935 (ok. 180 poz.).
- BIEBRZAŃSKI Park Krajobrazowy – Atlas 1:200 000. NFOŚ – Zielone Płuca Polski.
- BIEBRZAŃSKI Park Narodowy - mapa, 2001. 1. Basen Środkowy i Górny. 2. Basen Dolny. Skala 1: 70 000. Ati-kart, Białystok.
- BIEGAJŁO W. 1962. Rolnictwo białostockie. Charakterystyka ogólna i warunki rozwoju. [W:] Podstawy rozwoju województwa białostockiego. Materiały z konferencji naukowej Instytutu Geografii PAN,1 (Białystok): 106-134, po-wiel.
- BIELAK S. 2005. Zagrożony raj. Ekoprofit, 73 (1): 92-101.
- BIELAK S. 2005a. Bakterie w raju. Ekoprofit, 75 (3): 40-51.
- BIELAK S. 2006. Co czyha na dnie? Ekoprofit, 77 (1): 73-81.
- BIELAK S. 2006. Lustro bagiennej wody. (Naturalne i antropogeniczne zanieczyszczenia wód gruntowych w Biebrzańskim Parku Narodowym). Ekoprofit, 79 (3): 77-84.
- BIELAK S. 2006a. Życiodajne bagna. (Melioracja mokradeł Biebrzy - rolniczy sukces czy ekologiczna porażka). Ekoprofit, 81 (5): 77-83.
- BIELAWSKI P. 1980. Poziomy morfologiczne w południowo-zachodniej części Kotliny Biebrzańskiej. WGiSR UW (maszynopis).
- BIELECKA J., MIODUSZEWSKI W., QUERNER E.P., WIELECHOWSKA-NAUTA A.B. 2007. Hydrological system modelling – The Lower Biebrza valley case. [In:] OKRUSZKO et al. (eds) Wetlands: Monitoring, Modelling and Management. Taylor & Francis Group, London: 181-188.
- BIELECKI A. 1978. Nowe stanowisko pijawki *Cystobranchnus jasciatus* (Kollar. 1862) (*Hirudinea. Piscicolidae*). Przegląd zool., 22: 249-251.
- BIELECKI G. 1999. Ekspansja zakrzaceń (torfowisk) na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. Mater. Sem. Inst. Melior., 43: 85-88.
- BIELEWICZ M. 1965. *Falco vespertinus* L. - kobczyk. [W:] Mat. Awifauny Polski. Acta Orn., 9: 126.
- BIELONKO A. 2003. Problemy ochrony czynnej ekosystemów wodnych w parkach narodowych. [W:] Dylematy ochrony czynnej w parkach narodowych. Biebrzański Park Narodowy, Osowiec-Twierdza 17-18.06. 2003. BPN, Białystok: 37-48.
- BINKOWSKI Ł. 2007. Koncentracja wybranych metali ciężkich w tkankach i muszlach błotniarki stawowej (*Lymnaea stagnalis* L.) z Biebrzańskiego Parku Narodowego. Mat. Konf. XXIII Krajowe Seminarium Malakologiczne. Siedlce-Serpelice 2007:19-20.
- BIENKOWSKA K. 1998. Ochrona zabytków archeologicznych na terenie województwa białostockiego w latach 1995-1997. Biuletyn Konserwatorski Województwa Białostockiego, 4.
- BITNER K. 1957. Trzy stanowiska flory interglacialnej w okolicach Sidry. Z badań czwartorzędu w Polsce, 8, Biul. Inst. Geol. 118.
- BIESIADKA E., BŁASZAK Cz., MADEJ G., BŁOSZYK J., BOCZEK J., KAŻMIERSKI A., MICHOCKA S., CHMIELEWSKI W., DABERT J., GABRYŚ G., MAŁOL J., JESIONOWSKA K., JESIONOWSKI J., KADULSKI S., KROPCZYŃSKA-LINKIEWICZ D., MAGOWSKI W., NIEDBAŁA W., OLSZANOWSKI Z., SIUDA K., SZAFRAŃSKA-WOJTUSIAK D., WIŚNIEWSKI J. 1997. *Acari*. [W:] Razowski J. (red.) 1997. Wykaz zwierząt Polski. t N, Kraków: 190-259.
- BLEUTEN W., BLOKSMA R., PIETERSE N., SCHERMERS G. T. 1994. The application of groundwater modelling for the development of hydrological water management plans for a part of Middle Basin of the Biebrza River Valley. [W:] The International Symposium "Conservation and Management of Fens", 8-9 June 1994, Warszawa - Biebrza, IMUZ, Warszawa: 92-104.
- BLEUTEN W., SCHERMERS GOVERT-T. 1994. Hydrological modelling of a part of the Middle Basin of the Biebrza valley. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, Utrecht

2: 51–58.

BLEUTEN W., WASSEN M. J. 1994. A thematic mapper satellite image for vegetation mapping of the Biebrza valley. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: : Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan. Utrecht, 2: 1-9.

BLOCH M. 1974. Mchy Niziny Północnopodlaskiej. Ann. UMCS Sect. C: 427-444.

BLOCH M., BLOCH M. 1975. Materiały do flory mszaków Niziny Północno-podlaskiej. Ann. UMCS Sect. C, 30: 129-140.

BLOCH-ORŁOWSKA J. 2007. *Carex chordorrhiza* (Cyperaceae) w Polsce Północnej – rozmieszczenie i aspekty ochrony. Fragm. Flor. Geobot. Polonica 14(1): 75-90.

BOBIATYŃSKA E. 1984. Stan i koncepcja kierunków rozwoju gospodarki rybackiej w Dolinie Biebrzy. Nauka i Praktyka, 4: 151-207.

BOKDAM J., BRAECKEL, VAN, A., WERPACHOWSKI C., ZNANIECKA M. (red.) 2002. Grazing as a conservation management tool in peatland. Report of a Workshop held 22-26 April 2002 in Goniadz (PL). Wageningen University, Biebrza National Park, WWF, Wageningen - Osowiec-Twierdza – Białystok: 1-104.

BOKDAM J., SYKORA K. V. 1999. Grazing management and research in Biebrza National Park. Report of a visit to Poland, 4-7 October 1999. Nature Conservation and Plant Ecology Group, Department of Environmental Sciences, Wageningen University, the Neetherlands.

BOKDAM J., VERBANCK E., BRAECKEL, VAN, A. 2002. Diet selection by free-ranging cattle in the peat zone of the Biebrza National Park and defoliation responses of invading roughage species. [W:] Bokdam J., Braeckel, van, A., Werpachowski C., Znaniecka M. (red.) 2002. Grazing as a conservation management tool in peatland. Report of a Workshop held 22-26 April 2002 in Goniadz (PL). Wageningen University, Biebrza National Park, WWF, Wageningen - Osowiec-Twierdza – Białystok: 63-66.

BOKŁAGA J. A. 1995. Pająki (*Aranei*) okolic Goniądza. Instytut Biologii Filia Uniw. Warszawskiego, Białystok, praca magisterska.

BOLTROMIUK A. 1997. Działalność gospodarcza na obszarze Biebrzańskiego Parku Narodowego w świetle badań. Filia Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku, Wydział Ekonomiczny, Białystok (maszynopis).

BOLTROMIUK A. 2001. Rozwój funkcji turystycznej na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.) 2001. Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego. Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies, 4: 137-159.

BOLTROMIUK A. 2001. Gospodarka rolna na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.) 2001. Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego. Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies, 4: 171-201.

BOLTROMIUK A. 2003. Ekonomiczne aspekty funkcjonowania obszarów chronionych. Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok.

BÖNSEL A., RUNZE M. 1998. Ein Habitat der Rotflügelgen Schnarrschrecke (*Psophus stridulus* L. 1758) im nordöstlichen Polen. *Articulata*, 15(1): 49 - 62.

BOOTSMA A. & Wassen M.J. 2000. Environmental conditions and fen vegetation in three lowland mires. [In:] Stress and recovery in wetland ecosystems. Utrecht University, PhD thesis by Margien Bootsma: 49-74.

BORKOWSKA A. 1991. Zasobność zimowej bazy żerowej i jej wykorzystanie przez łosia w borze świeżym Doliny Biebrzy. Instytut Biologii, Uniwersytet Warszawski Filia w Białymstoku, praca magisterska.

BORKOWSKA A., KONOPKO A. 1994. Moose browsing on pine and willow in Biebrza Valley, Poland. *Acta theriol.*, 39: 73-82.

BORKOWSKA A., KONOPKO A. 1994a. The winter browse supply for moose in different forest site-type in Biebrza Valley, Poland. *Acta theriol.*, 39 67-71.

BORKOWSKI M. 1999. Doświadczenia z 20 lat czynnej ochrony Bagien Biebrzańskich. *Mater. Sem. Inst. Melior.*, 43: 93-103.

BORKOWSKI M. 2002. Limiting bush encroachment at Biebrza marsh by Konik/Tarpan grazing. [W:] Bokdam J., Braeckel, van, A., Werpachowski C., Znaniecka M. (red.) 2002. Grazing as a conservation management tool in peatland. Report of a Workshop held 22-26 April 2002 in Goniadz (PL). Wageningen University, Biebrza National Park, WWF, Wageningen - Osowiec-Twierdza – Białystok: 96-98.

BOROWIEC L. 1991. Nowe i rzadkie dla Polski gatunki *Phalacridae* (Coleoptera). *Wiad. Entomol.* 10: 75-80.

BOROWIEC L., KANIA J. 1991. Nowe stanowiska polskich *Hydrophilidae* (Coleoptera). *Wiad. Entomol.* 10: 134-142.

BOROWSKA K. 1992. Zmienność morfologiczna żuchwy łosia w świetle różnych metod oceny wieku. Uniwersytet Warszawski, Filia w Białymstoku, praca magisterska.

BOROWSKI Z. 1999. Influence of weasel (*Mustela nivalis* Linnaeus, 1766) odour on spatial behaviour of root voles (*Microtus oeconomus* Pallas, 1776). *Can. J. Zool.*, 76: 1799 - 1804.

BOROWSKI Z. 1999. Wpływ zapachu drapieżnika na użytkowanie przetrzeni przez nornika północnego (*Microtus oeconomus*, Pallas 1776), na przykładzie populacji biebrzańskiej. Zakład Łowiectwa IBL, Warszawa, praca doktorska.

- BOROWSKI Z. 2001. Home-Range Size in Population of the Root Vole (*Microtus oeconomus*, PALLAS 1776) of the Biebrza Marshes, Poland. *Säugetierkundliche Informationen*, 25: 19-24.
- BOROWSKI Z. 2002. Individual and seasonal differences in antipredatory behaviour of root voles – a field experiment. *Can. J. Zool.*, 80: 1520-1525.
- BOROWSKI Z. 2006. Wykorzystanie środowiska i interakcje pomiędzy współżyjącymi gatunkami ssaków drapieżnych: gronostajem (*Mustela erminea*) i łasicą łaską (*Mustela nivalis*) - konkurencja czy koegzystencja? Zakład Ekologii Lasu i Łowiectwa IBL, Warszawa, spraw. końcowe z grantu KBN nr 24.06.03, maszynopis: 1-90.
- BOROWSKI Z., KELLER M. & WŁODARSKA A. 2008. Applicability of cranial features for the calculation of vole body mass. *Ann. Zool. Fennici* 45: 174-180.
- BORUSZKO D., DĄBROWSKI W., MAGREL L., WIERZBICKI T. L. 2001. Możliwości zagospodarowania osadów ściekowych powstających w oczyszczalniach zlokalizowanych na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. *Inż. Ochr. Środ.*, 2: 239-251.
- BOSIAK A. 1982. Zasady planowania optymalnej lesistości regionu województwa białostockiego. Wyd. Leśny SGGW, Warszawa, praca doktorska.
- BOSIAK A. 1991. Charakterystyka przyrodnicza i gospodarcza lasów Kotliny Biebrzańskiej. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 372: 521-535.
- BOSIAK A., SOKOŁOWSKI A. W., SZANIAWSKI A., KRAJEWSKI T., ŁONKIEWICZ B., GOŁĄB P. 1983: Warunki optymalizacji gospodarki leśnej i łowieckiej w Dolinie Biebrzy z uwzględnieniem potrzeb w zakresie ochrony przyrody. Studium przyrodniczo-leśne. Część A - Leśnictwo, IBL, Warszawa.
- BRAECKEL, VAN, A. 2001. Cattle grazing and vegetation in the Lower Basin of the Biebrza National Park, Poland. II: The habitat use of free ranging cattle and horses. Wageningen University, Wageningen, praca magisterska.
- BRAECKEL, VAN, A., BOKDAM J. 2002. Habitat selection of cattle and horses in the Lower Basin of the Biebrza National Park. [W:] Bokdam J., Braeckel, van, A., Werpachowski C., Znaniecka M. (red.) 2002. Grazing as a conservation management tool in peatland. Report of a Workshop held 22-26 April 2002 in Goniadz (PL). Wageningen University, Biebrza National Park, WWF, Wageningen - Osowiec-Twierdza – Białystok: 60-62.
- BRANDYK T., KUBRAK J., OKRUSZKO T., 1995. The soil and water management in the middle Basin of the Biebrza River. *Proceedings of the Symposium "Scenario Studies for the Rural Environment"*. Kluwer Academic Publishers: 195-200
- BRANDYK T., SZUNIEWICZ J., SKĄPSKI K., SZATYŁOWICZ J. 1993. Plant water requirements and physical soil properties of partly drained peatlands in the Middle Biebrza Basin. [W:] *Proceeding of the Polish - Dutch Seminar. IMUZ Falenty*: 31 -49.
- BRANDYK T., SZUNIEWICZ J., SKĄPSKI K., SZATYŁOWICZ J. 1994. Management of soil-water conditions of fens in the Middle Biebrza River Basin for site renaturalization. [W:] *The International Symposium "Conservation and Management of Fens"*, 8-9 June 1994, Warszawa - Biebrza, IMUZ, Warszawa: 39-49.
- BRANDYK T., SZUNIEWICZ J., SZATYŁOWICZ J., CHRZANOWSKI S., 1996. Gospodarowanie wodą (w Basenie Środkowym Biebrzy) w profilach gleb torfowo-murszowych na tle ich właściwości. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 432: 71-89.
- BRANDYK T., SZUNIEWICZ J., SZATYŁOWICZ J., CHRZANOWSKI S., 1996a. Potrzeby wodne roślinności obszarów hydrogenicznych. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 432: 91-104.
- BRANDYK T., SZUNIEWICZ J., SZATYŁOWICZ J., HEWELKE P. 1995. Gospodarowanie wodą w profilach gleb torfowo-murszowych w aspekcie ich renaturyzacji. *Zesz. Nauk Rol. AR Wroc. Konf.*, 8 (266): 93-104.
- BREMÓWNA M., SOBOLEWSKA M. 1934. Podyluwialna historia lasów Puszczy Augustowskiej na podstawie analizy pyłkowej torfowisk. *Las pol.*, 14 (1/3): 32-50.
- BRINK, TEN, D., HAAFTEN, VAN, E., J., A. 2001. Cattle grazing and vegetation in the Lower Basin of the Biebrza National Park, Poland. I: Vegetation, synecology and succession. Wageningen University, Wageningen, praca magisterska.
- BROWARSKI B. 2004. Operat florystyczny. [W:] Plan użytkowania ostoi ptaków „Brzostowo”. PTOP i WWF - Projekt „Biebrza”, maszynopis: 80-108.
- BRYLIŃSKA M. (red.) 1986. Ryby słodkowodne Polski. PWN. Warszawa: 1- 429.
- BRZESKI M. W. 1985. Materiały do poznania krajowych nicieni (*Nematoda*) - pasożytów roślin. 6. Spiralniki (*Hoplolaiminae*). *Fragm. Faun.* 29: 14-27.
- BRZEZICKI M. 2003. Z dziejów ochrony przyrody w Dolinie Biebrzy. *Biuletyn Informacyjny ZPP* 26: 4-5.
- BRZEZICKI M., OKRUSZKO H. 1996. Możliwości i sposoby kontrolowania rozwoju zbiorowisk zaroślowo-leśnych na terenach torfowych Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] *Potrzeby i możliwości kierowania rozwojem roślinności zaroślowo-leśnej na torfowiskach niskich. Osowiec*: 79-91.
- BRZEZIŃSKI M., JĘDRZEJEWSKI W., JĘDRZEJEWSKA B. 1992. Winter home ranges and movements of polecats *Mustela putorius* in Białowieża Primeval Forest, Poland. *Acta theriol.*, 37: 181-191.
- BRZOSKO E. 1998. Dynamika wyspowych populacji *Cypripedium calceolus* L. [W:] Miądlikowska J. (red.) *Botanika polska u progu XXI wieku. Materiały sympozjum i obrad sekcji 51 Zjazdu PTB*. Gdańsk: PTB: 61.
- BRZOSKO E. 2002. Dynamics of island populations of *Cypripedium calceolus* in the Biebrza river valley (north-

east Poland). Bot. J. Linn. Soc., 139: 67-77.

BRZOSKO E. 2002. The dynamics of *Listera ovata* populations on mineral islands in the Biebrza National Park. Acta Societatis Botanicorum Poloniae, 71, 3: 243-251.

BRZOSKO E. 2003. The dynamics of island populations of *Platanthera bifolia* in the Biebrza National Park (NE Poland). Ann. Bot. Fennici, 40: 243-253.

BRZOSKO E., RATKIEWICZ M., WRÓBLEWSKA A. 2002. Allozyme differentiation and genetic structure of the Lady's slipper (*Cypripedium calceolus*) island populations in north-east Poland. Botanical Journal of the Linnean Society, 138: 433-440.

BRZOSKO E., TAŁAŁAJ I. & WRÓBLEWSKA A. 2006. Genetic structure of rare *Epipactis atrorubens* populations from two national parks in northeast Poland. Polish Bot. Studies 22: 71-80

BRZOSKO E., WERPACHOWSKI C. 1991. *Cypripedium calceolus* L. w Kotlinie Biebrzy - analiza populacji lokalnych. (*Cypripedium calceolus* L. in the Biebrza River Basin - Analysis of the local population). Phytocoenosis, 3: 253 - 257.

BRZOSKO E., WERPACHOWSKI C. 1995. Population of *Cypripedium calceolus* under isolated conditions of the Biebrza Basin. [W:] Mirek Z., Wójcicki J.J. (red.). The vegetation of Poland in the process of changes. Zjazd PTB, Kraków.

BRZOSKO E., WERPACHOWSKI C. 1998. Island populations of *Cypripedium calceolus* L. [W:] Falińska K. (red.). Plant Population Biology and Vegetation Processes, pp.: 111-114.

BRZOSKO E., WRÓBLEWSKA A. 2001. Allozyme differentiation and genetic structure of island *Cypripedium calceolus* population in the Biebrza valley [Zróżnicowanie allozymów i struktura genetyczna wyspowych populacji *Cypripedium calceolus*]. Zjazd PTG, Poznań.

BRZOSKO E., WRÓBLEWSKA A. 2003. Genetic variation and clonal diversity in island *Cephalanthera rubra* populations from the Biebrza National Park, Poland. Botanical Journal of the Linnean Society, 143: 99-108.

BRZOSKO E., WRÓBLEWSKA A. 2003. Low allozymic variation in two island populations of *Listera ovata* (*Orchidaceae*) from NE Poland. Ann. Bot. Fennici, 40: 309-315.

BRZOSKO E., WRÓBLEWSKA A. 2003. Resources of genetic variation of island orchid populations from the Biebrza National Park. European Society for Evolutionary Biology, 9th Congress, Leeds 18-24 August 2003.

BRZOSKO E., WRÓBLEWSKA A., RATKIEWICZ M. 2002. Spatial genetic structure and clonal diversity of island populations of lady's slipper (*Cypripedium calceolus*) from the Biebrza National Park (northeast Poland). Molecular Ecology, 11: 2499-2509.

BRZOSKO E., WRÓBLEWSKA A., TAŁAŁAJ I. 2004. Resources of genetic variation and genotypic diversity in *Epipactis helleborine* populations from NE Poland. Plant Systematics and Evolution, 248: 57-69.

BRZOSKO E., WRÓBLEWSKA A., TAŁAŁAJ I. 2004. Long-term dynamics of orchid populations in the Biebrza National Park (Poland). International Orchid Workshop Haapsalu, Estonia.

BRZOSKO E., WRÓBLEWSKA A., TAŁAŁAJ I. 2004. Różnorodność genetyczna i genotypowa w populacjach storczyków na wyspach środowiskowych. Zmienność i ewolucja. Konferencja pamięci Profesora Jerzego Szwejkowskiego, 16-18 czerwca 2004. Poznań.

BRZOSKO E., WRÓBLEWSKA A. & TAŁAŁAJ I. 2004. Genetic variation and genotypic diversity in *Epipactis helleborine* populations from NE Poland. Plant Syst. Evol. 248:57-69.

BUCHALCZYK T. 1983. *Nyctereutes procyonoides* (GRAY, 1834). [W:] Pucek Z., Raczyński J. (eds). Atlas rozmieszczenia ssaków w Polsce. PWN, Warszawa, 145 pp.

BUCHALCZYK T. 1983. *Vulpes vulpes* (Linnaeus, 1758). [W:] Pucek Z., Raczyński J. (eds). Atlas rozmieszczenia ssaków w Polsce. PWN, Warszawa, 141 pp.

BUIS E. 2002. Cattle grazing and vegetation in the Lower Basin of the Biebrza National Park, Poland. V: Water related landscape processes in relation to soil and vegetation in the Biebrza National Park. Wageningen University, Wageningen, praca magisterska.

BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1992. Chrząszcze - *Coleoptera*, Ryjkowcowate prócz ryjkowców - *Curculionoidea* prócz *Curculionidae* Katalog Fauny Polski, Dział Wydawnictw Muzeum i Instytutu Zoologii PAN, Warszawa, 23, 18, 323 pp.

BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1993. Chrząszcze - *Coleoptera*, Ryjkowce - *Curculionidae* 1. Katalog Fauny Polski, Dział Wydawnictw Muzeum i Instytutu Zoologii PAN, Warszawa, 23, 20, 304 pp.

BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1995. Chrząszcze - *Coleoptera*, Ryjkowce - *Curculionidae* 2. Katalog Fauny Polski, Dział Wydawnictw Muzeum i Instytutu Zoologii PAN, Warszawa, 23, 20, 310 pp.

BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1997. Chrząszcze - *Coleoptera*, Ryjkowce - *Curculionidae* 3. Katalog Fauny Polski, Wydawnictwo Muzeum i Instytutu Zoologii PAN, Warszawa, 23, 21, 305 pp.

BURAKOWSKI B., NOWAKOWSKI L. 1993. Beetles (*Coleoptera*) of meadows on peat soils in Biebrza Valley. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 406: 153-159.

BURZYŃSKA-CZEKANOWSKA E. 1967. Flora promieniowców w ważniejszych typach i rodzajach torfu. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 76: 313-353.

- BUSZKO J. 1992. Studies on the mining *Lepidoptera* of Poland. XII. Redescription of *Bucculatrix rhamnella* HERRICH-SCHAFFER, 1855. (*Bucculatricidae*) with comments on its present distribution. Pol. Pismo. Entomol. 61: 71-78.
- BUSZKO J. 1994. Nowe dane o rzadkich *Coleophoridae* (*Lepidoptera*) w Polsce. Wiad. Entomol., 13: 135.
- BUSZKO J. 1994. Nowe stanowiska rzadkich *Geometridae* (*Lepidoptera*) w Polsce. Wiad. Entomol., 13: 135.
- BUSZKO J. 1996. O występowaniu *Elachista nolckenii* SULCUS (*Lepidoptera*, *Elachistidae*) w Polsce. Wiad. Entomol., 15: 59.
- BUSZKO J. 1997. Atlas motyli Polski cz. II. Przędki, zawisaki, niedźwiedziówki.
- BUSZKO J. 1997. Atlas rozmieszczenia motyli dziennych w Polsce 1986-1995 (*Lepidoptera*, *Papilionoidea*, *Hesperioidea*). Toruń.
- BUSZKO J. 2000. Atlas motyli Polski cz. III. Falice, wycinki, miernikowce.
- BUSZKO J., MASŁOWSKI J. 1993. Atlas motyli Polski cz. I Motyle dzienne (*Rhopalocera*).
- BUSZKO J., NOWACKI J. 2000. The *Lepidoptera* of Poland. A Distributional Checklist. Polish Entomological Monographs Vol.1.
- BUSZKO M. 1994. Płazy doliny Biebrzy. Parki Nar., 4: 17.
- BUUREN L. 1999. Verdeling van N, P en K over bodem, grondwater en plantenmateriaal langs een biomassagradiënt in de Biebrza vallei in Noordoost-Polen. Universiteit Utrecht, praca magisterska.
- BYCZKOWSKI A. 1988. Koncepcja gospodarki wodnej w Pradolinie Biebrzy. Nauka i Praktyka, 3: 59-73.
- BYCZKOWSKI A. (red.) 2000. Plan Ochrony Biebrzańskiego Parku Narodowego. Operat: Ochrona zasobów wodnych. Maszynopis. NFOŚiGW, BPN, Warszawa.
- BYCZKOWSKI A., FAL B. 2004. Wody powierzchniowe. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 113-167.
- BYCZKOWSKI A., KICIŃSKI T. 1983. Zmiany w sieci hydrograficznej spowodowane działalnością człowieka w dorzeczu Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 59-73.
- BYCZKOWSKI A., KICIŃSKI T. 1984. Hydrografia i hydrologia dorzecza Biebrzy. Materiały Konferencji "Naukowe podstawy ochrony i zagospodarowania bagien Pradoliny Biebrzy", Łomża. 23 pp.
- BYCZKOWSKI A., KICIŃSKI T. 1984. Surface water in the Biebrza river drainage basin. Pol. Ecol. Stud. 10, 3-4: 271-299.
- BYCZKOWSKI A., KICIŃSKI T. 1991. Hydrologia i hydrografia dorzecza Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 75-118.
- BYCZKOWSKI A., KUBRAK J. 1996. Zmiany reżimu hydrologicznego spowodowane renaturyzacją sieci hydrograficznej w Środkowym Basenie doliny Biebrzy. Ann. UMCS, Sect. B, 51: 141-150.
- BYCZKOWSKI A., KUBRAK J. 1996. Zasoby wód powierzchniowych i ich zmienność czasowo-przestrzenna w Basenie Środkowym Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 432: 105-126.
- BYCZKOWSKI A., KUBRAK J., KUBRAK E. 1998. Zmiany reżimu hydrologicznego spowodowane renaturyzacją sieci hydrograficznej w Środkowym Basenie Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 458: 171-183.
- BYCZKOWSKI A., MANDES B. 1996. Badanie zmienności chronologicznych ciągów średnich i minimalnych przepływów rzek w północno-wschodniej Polsce. Wiad. IMGW, 1, Warszawa.
- BYCZKOWSKI A., MANDES B. 1997. Przepływy rzeczne w zlewni Biebrzy i ich zmienność w przebiegu czasowym. Mat. seminarium „Gospodarka wodna w dolinie Biebrzy i jej funkcje w ochronie walorów przyrodniczych”, BPN, Goniądz.
- BYCZKOWSKI A., MANDES B. 2004. Zmiany czasowe elementów hydrologicznych Doliny Biebrzy w wieloleciu. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 167-183.
- BYCZKOWSKI A., MANDES B., MORDZIŃSKI S. 1996. Tendencje zmian stanów wód gruntowych: niskich rocznych (NQ) i średnich rocznych (SQ) w zlewniach rzek północno-wschodniej części Polski w aspekcie wpływu melioracji. Przegląd naukowy Wyd. Mel. i Inż. Środ. SGGW, 11, Warszawa.
- BYCZKOWSKI A., OKRUSZKO T. 1996. Zakres badań ukierunkowanych na renaturyzację odwodnionych obszarów w Basenie Środkowym Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 432: 183-192.
- BYCZKOWSKI A., PAJNOWSKA H. 1994. Rozpoznanie hydrogeologiczne jako warunek efektywnego kształtowania środowiska (w Dolinie Biebrzy). Rocz. AR Pozn. Melior. Inż. Środ., 15 (268): 17-30.
- BYSTREK J., KOLANKO K. 1997. Porosty okolic Gugię w Biebrzańskim Parku Narodowym. Fragm. Flor. Geobot. Ser. Polonica, 4: 245 - 251.
- BYSTROWSKI C. 2001. A new species of the genus *Campylocheta* Rondani, 1859 (Diptera: Tachinidae) from Poland. Annales Zoologici, 51(3): 279-281.
- BYSTROWSKI C. 2003. Nowe dane o występowaniu *Sympetrum pedemontanum* (ALLIONI, 1766) (*Odontata*, *Libellulidae*) na Północnym Podlasiu. Nowy Pam. Fizjogr., 1 (2): 209-214.

- BYSTROWSKI C. 2005. Materiały do znajomości rączycowatych (*Diptera: Tachinidae*) Kotliny Biebrzy. [W:] Kaczorowska E., Gilka W., Soszyński B. 2005. XXIV Zjazd Sekcji Dipterologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego. Złoty Potok, 6-8 maja 2005:4-6.
- CELMER T. 1967. Konferencja poświęcona kartowaniu hydrograficznemu obszaru woj. białostockiego, 10-12 X 1966 w Białymstoku. Prz. geogr., 39 (2): 464-466.
- CELMIŃSKA I. 1981. Gospodarka rybna rzeki Biebrzy i jej dopływów. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 7.
- CHEŹNICKI W., MAZUREK Ł., SKIERCZYŃSKI M. 2001. Liczebność, rozmieszczenie i sukces lęgowy ptaków siewkowych w dolinie Biebrzy w okolicy Brzostowa. Opracowanie wstępne. WWF, Białystok, BPN, Osowiec-Twierdza, maszynopis.
- CHILCZUK M. 1960. Dolina reki Bebża. Na osnovanii literatury i nepecatnych materialov. Soobszenie nr 4. Warszawa. Instytut Geografii PAN, 4 pp. 6 (powiel).
- CHLEBOWSKI B. Br. Ch. 1880. Biebrzańskie błota. [W:] Sulimierski F., Chlebowski B., Walewski W. (red.) Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. Warszawa, T. 1: 204-205.
- CHLEBOWSKI B. Br. Ch. 1880. Biebrzańskie Błota. [W:] Sulimierski F., Chlebowski B., Walewski W. (red.) Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów ościennych. Warszawa, T. 15:1900 s. 134.
- CHMIELEWSKI K., MAKULEC G. 1993. Mikroflora i aktywność enzymatyczna koprolitów dżdżownic (*Lumbricidae*) w glebie hydrogenicznej. [Microflora and enzymatic activity of earthworms (*Lumbricidae*) casts in hydrogenous soil]. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 406: 135-138.
- CHMIELEWSKI T.J. (red.) 1980. Bagna Biebrzańskie '80. Ogólnopolski Plener Fotograficzny, Grajewo-Goniądz-Rajgród-Łomża-Lublin, maj 1980 r. UMCS, Lublin.
- CHORMAŃSKI J. 2003. Methodology of the flood extent determination in the Lower Biebrza Basin. Warsaw Agricultural University, Ph.D.Thesis. [Metodyka określania zasięgu zalewów w Dolnym Basenie Biebrzy]. SGGW, Warszawa, praca doktorska, maszynopis, CD.
- CHORMAŃSKI J., MIROSLAW-ŚWIĄTEK D., OKRUSZKO T. 2004. Remote sensing limitation in flood modeling verification in wetlands. The Lower Biebrza Basin. [W:] Kubrak J., Okruszko T., Ignar S. (red.) Model application for wetlands hydrology and hydraulics. Warsaw Agricultural University Press, Warszawa: 51-72.
- CHORMAŃSKI J., OKRUSZKO T. Operat hydrologiczny (wyciąg z Planu Ochrony Biebrzańskeigo Parku Narodowego). [W:] Plan użytkowania ostoi ptaków „Brzostowo”. PTOPI i WWF - Projekt „Biebrza”, maszynopis: 57-65.
- CHORMAŃSKI J., OKRUSZKO T., IGNAR S. 2000. Zastosowanie GPS i teledetekcji satelitarnej do określenia zasięgu zalewu powodziowego w bagiennej dolinie rzeki Biebrzy. Materiały XV Konferencji Katedr i Zakładów Geodezji na Wydz. Niégeodezyjnych „Metody geodezji, fotogrametrii i teledetekcji dla inżynierii środowiska i budownictwa”. 25-26.09.2000. Warszawa.
- CHORMAŃSKI J., OKRUSZKO T., IGNAR S., BYCZKOWSKI A. 2000. Methods of flood extension assessment in the marsh valley; Biebrza wetlands case study. European Conf. on Advances in Flood Research, 1-3.11.2000 Potsdam, Germany, Proc. Vol. 1, CD version 10 p. PIK Report 65.
- CHORMAŃSKI J., OKRUSZKO T., KARDEL I., SIŁAKOWSKI M. 2000. Field data collection and data management using GPS and GIS. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.) 2000. Some aspects of water management in the valley of Biebrza River. Wydawnictwo IMUZ Falenty: 87-100.
- CHORMAŃSKI J., OKRUSZKO T., SKĄPSKI J., MICHAŁOWSKI R., BOROWSKI J. 1999. Assessment of the flooded area in the Biebrza Valley. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.): Assessment of the effect of changes in water management within the Central Biebrza Basin. Polish-Dutch Research Project. Falenty-Utrecht: 119-126.
- CHORMAŃSKI J., OKRUSZKO T., SKĄPSKI J., MICHAŁOWSKI R., BOROWSKI J. 2000. Assessment of the flooded area in the Biebrza Valley. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.) 2000. Some aspects of water management in the valley of Biebrza River. Wydawnictwo IMUZ Falenty: 101-106.
- CHORMAŃSKI J., OKRUSZKO T., WASSEN M.J., SKĄPSKI J. 2002. Surface water system analysis. Flood extent measurements and topography of the valley. [In:] Mioduszewski W., Querner E.P. Hydrological system analysis in the valley of Biebrza River. Wydawnictwo IMUZ, Falenty: 39-57.
- CHORMAŃSKI J. & WASSEN M. (eds) 2005. Man and nature at Biebrza; integration and dissemination of knowledge for sustainable nature management, Final report PIN-MATRA project, Warszawa/Utrecht.
- CHOROMAŃSKA D., GOTKIEWICZ J. 1983. Zawartość miedzi, magnezu i cynku w profilach gleb organogenicznych Doliny Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 242: 257-265.
- CHRZANOWSKI S. 2004. Hydrogeniczne siedliska glebotwórcze w Basenie Biebrzy Górnej. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 292-298.
- CHRZANOWSKI S. 2004. Hydrogeniczne siedliska glebotwórcze w Basenie Biebrzy Środkowej. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 299-307.
- CHRZANOWSKI S., SZUNIEWICZ J. 2002. Zanikanie gleb organicznych na intensywnie zmeliorowanym torfowisku w rejonie Biebrzy. Woda-Środowisko-Obszary Wiejskie, t.2, z. 2(5).

- CHRZANOWSKI S., SZUNIEWICZ J. 2004. Gleby hydrogeniczne w Basenie Biebrzy Środkowej. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 276-286.
- CHURSKA CZ., CHURSKI T., SZUNIEWICZ J. 1981. Różnicowanie się stosunków powietrzno-wodnych w jednako odvodnionych glebach torfowych w zależności od rodzaju macierzystego utworu glebowego. Zesz. Nauk AR Wrocław nr 134: Rolnictwo XXXVIII:111-128.
- CHURSKI T. 1962. Warunki przyrodniczo-rolnicze w środkowym basenie doliny Biebrzy, Wiad. melior., 6: 188-189.
- CHURSKI T. 1964. Stosunki przyrodniczo-rolnicze w dolinie Biebrzy na odcinku Dębowo-Osowiec. IMUZ, Centralne Biuro Studiów i Projektów Wodno-Melioracyjnych, Warszawa, maszynopis.
- CHURSKI T. 1965. Wyniki badań glebowo-fizycznych w dolinie środkowej Biebrzy. IMUZ Falenty, Centralne Biuro Projektów Wodno-Melioracyjnych, Warszawa. Dokumentacja projektowo-kosztorysowa melioracji doliny górnej Narwi i Biebrzy. T. 4, maszynopis: 50, tab., przekroje, mapy.
- CHURSKI T. 1965. Wyniki badań glebowo-florystycznych w dolinie środkowej Biebrzy. Centralne Biuro Projektów Wodno-Melioracyjnych. Instytut Melioracji i Użytków Zielonych. Dokumentacja projektowo-kosztorysowa melioracji doliny górnej Narwi i Biebrzy. Warszawa, T.5, maszynopis: 58, tab., przekroje, mapy.
- CHURSKI T. 1966. Torfowiska w dolinie górnej Biebrzy. IMUZ Falenty, Centralne Biuro Studiów i Projektów Wodno-Melioracyjnych, maszynopis.
- CHURSKI T. (red.) 1969. Synteza torfowisk, powiat Dąbrowa Białostocka. Zakład Wykorzystania Torfowisk IMUZ Falenty, Departament Wodnych Melioracji Ministerstwa Rolnictwa, maszynopis: 1-51.
- CHURSKI T. 1971. Warunki przyrodnicze w Pradolinie Biebrzy. [W:] XVIII Ogólnopolski Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Augustów, 16-18.IX.1968r. PTG, Warszawa: 167-177.
- CHURSKI T. 1991. Przeobrażenia zachodzące na zmeliorowanych hydrogenicznych siedliskach doliny Górnej Narwi. Wiad. IMUZ, 16 (3): 213-237.
- CHURSKI T. et al. 1984. Warunki siedliskowe, gleby oraz gospodarka wodna. [W:] Naukowe Podstawy Ochrony i Zagospodarowania Bagien Biebrzańskich, Materiały na ogólnokrajową konferencję, Łomża, 20-21.09.84.
- CHURSKI T., LORENC K., OKRUSZKO H., OŚWIT J. 1968. Torfowiska biebrzańskie w dolinie rzeki Ełk na odcinku Toczyłowo-Szymany. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 83: 179-215.
- CHURSKI T., SZUNIEWICZ J. 1977. Gleby hydrogeniczne i ich właściwości fizyczno-wodne w Pradolinie Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 186: 271-296.
- CHURSKI T., SZUNIEWICZ J. 1980. Gleby hydrogeniczne i zachodzące w nich procesy. [W:] Zabagnienia Pradoliny Biebrzy i prognoza zmian pod wpływem melioracji. Maszynopis. SGGW, Warszawa.
- CHURSKI T., SZUNIEWICZ J. 1983. Charakterystyka gleb organogenicznych w basenie środkowym Biebrzy z uwzględnieniem zachodzących w nich przemian. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 113-137.
- CHURSKI T., SZUNIEWICZ J. 1991. Gleby hydrogeniczne i ich właściwości fizyczno-wodne w Pradolinie Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 271-293.
- CHURSKI T., SZUNIEWICZ J. 1994. Hydrogenic soils in the Biebrza valley and their physico-hydrological properties. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3A: 185-206.
- CICHOCKA M. 1995. Nowe i rzadsze w faunie Polski gatunki wodopójek (*Hydracarina*) z Polski Północno-Wschodniej. Przegląd Zool., 39: 95-100.
- CICHOCKA M. 1996. Wodopójki (*Hydracarina*) Bagien Biebrzańskich. Fragn. Faun., 39: 207-221.
- CICHOŃCZYK M. 2002. Morfologiczna charakterystyka łosi *Alces alces* (Linnaeus, 1758) pozyskiwanych łowiecko w północno-wschodniej Polsce. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- CICHY T., HOHENBERG R., PRAŻAK M. 1958. Metoda i wyniki obliczeń zasobów torfu w basenach doliny rzeki Biebrzy. Zesz. Nauk. WSR Wrocław, 19 Melior., 4: 91-96.
- CIESIELSKA Z., KACZMAREK M., PĘTAL J., MAKULEC G., WASILEWSKA L. 1990. Zespoły bezkręgowców glebowych - ich funkcje i przemiany w glebach torfowych. Wiadomości IMUZ, 16: 195-212. (English summary).
- CIESIELSKA Z., WORŁOWSKA M. 1987. Glebowe larwy Tipulidae (*Diptera*) na torfowiskach niskich w Pradolinie Biebrzy. Roczn. Nauk.-Dydak. WSP Krak. Pr. Zool., 5: 105-127.
- CIEŚLAK M. 1980. Propozycja określenia struktury dominacji i różnorodności gatunkowej zespołów. Wiad. ekol. 26: 141-149.
- CIEŚLIKOWSKI M. 1981. Drobne obserwacje faunistyczne. Orzełek włochaty (*Hieraaetus pennatus*). Not. Orn., 22: 64.
- CIEŚLIŃSKI S., TOBOLEWSKI Z. 1989. Porosty Polski północno-wschodniej. I. Acta Mycol., 25: 57-100.
- CIOŁKOSZ A., GRONET R. 1983. Rozwój sytuacji powodziowej w dolinie Bugu i Narwi wiosną 1979 roku zarejestrowany na landsatowskich obrazach satelitarnych. Fotointerp. w Geogr., 6: 9-21.
- CUKROWSKI S., WOJEWODA A. 1978. Zamierzenia inwestycyjne w dolinie rzeki Biebrzy. Wiad. Melior., 21 (6): 149-151.
- CZACHOŃ E. 2002. Warunki meteorologiczne a powstawanie pożarów w Biebrzańskim Parku Narodowym w la-

tach 1996-2002. Uniwersytet Śląski, Katowice, praca magisterska.

CZACHOROWSKI S. 1995. Chruściki (*Trichoptera*) Bagien Biebrzańskich - wyniki wstępnych badań. *Fragm. Faun.*, 37: 427-438.

CZACHOROWSKI S. 1995. Wstępna charakterystyka chruścików *Trichoptera* drobnych wód stojących Północnej Polski. *Przegląd Przyrodniczy*, 6: 59-71.

CZACHOROWSKI S., FRĄCKIEL K. 2003. Nowe i prawdopodobnie jedyne stanowisko *Semblis phalaenoides* (LINNAEUS, 1758) (*Trichoptera: Phryganeidae*) w Polsce. *Wiad. entomol.*, 22 (3): 169-172.

CZACHOROWSKI S., GRAF W. 2006. Nowe dane o chruścikach Doliny Biebrzy (i Narwi). *UWM Olsztyn. Trichopteron*, 6, 19:10-11.

CZECZUGA B. 1969. W sprawie ochrony doliny rzeki Biebrzy. *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, 5: 27.

CZECZUGA B. 1970. Rezerваты Grzędy i Czerwone Bagno w nadleśnictwie Rajgród. *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, 6: 31-33.

CZECZUGA B. 1973. W sprawie melioracji na Białostocczyźnie. *Chr. Przyr. Ojcz.*, 6: 35-36.

CZECZUGA B. 1974. Geograficzno-przyrodnicze warunki powiatu grajewskiego i możliwości ich wykorzystania. [W:] Gnatowski M., Majecki H. (red.) 1974. *Studia i materiały do dziejów powiatu grajewskiego*. T. 1 i 2. PWN, Warszawa, T. 2: 251-264.

CZECZUGA B. 1977. Carotenoids in fish. XII. *Silurus glanis* L. *Polskie Archiwum Hydrobiologii*, 24: 563-568.

CZECZUGA B. 1979. Karotenoidy u ryb. 21. *Percidae* z polskich wód. *Acta Hydrobiologica*, 21: 1-7.

CZECZUGA B. 1995. Mycoflora of the Narew river and its tributaries on the stretch between Tykocin and Ostrołęka. *Acta Mycol.*, 30: 181-191.

CZECZUGA B. 2001. Rzadkie gatunki grzybów konidilanych (Hyphomycetes) w wodach Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.) 2001. *Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego*. *Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies*, 4: 55-63.

CZECZUGA B., Mazalska B., Kiziewicz B., Orłowska M. 2002. Zoosporic and conditial aquatic fungi in the river Biebrza within the Biebrza National Park. *Regional Studies*.

CZECZUGA B., WORONOWICZ L., BRZOZOWSKA K. 1990. Aquatic fungi of the lowland river Biebrza. *Acta Mycol.* 26: 77-83.

CZERWIŃSKI A. 1965. Świerczyny bagienne, woj. białostockiego. *Spraw. PTPN*, 2: 258-259.

CZERWIŃSKI A. 1966. Les forets d'epiceas des ma'recages du voivodat de Białystok. *Bull. Soc. A mis Sc. pozn. Ser. D*, 7: 15-36.

CZERWIŃSKI A. 1967. Niektóre rzadkie rośliny naczyniowe woj. białostockiego. *Cz. 1; Fragm. flor. A* . 13 p. 3: 329-335.

CZERWIŃSKI A. 1970. Bory sosnowe północno-wschodniej Polski. *Pr. Komis. Biol. PTPN*, 33 (5): 1-99.

CZERWIŃSKI A. 1972. Lasy brzożowe ze związku *Alnion glutinosae* w północno-wschodniej Polsce. *Rocz. biol.*, 11: 101-159.

CZERWIŃSKI A. 1973. Lasy dębowo-świerkowe Działu Północnego. [W:] *Przyroda Białostocczyzny i jej ochrona*. Pr. Biał. TN, 19: 135-203.

CZERWIŃSKI A. 1977. Weryfikacja walorów przyrodniczych obszarów chronionych zespołów rezerwatów przyrody Czerwone Bagno i Grzędy wraz z okolicą, maszynopis.

CZERWIŃSKI A. 1979. Kotlina Biebrzy jako przykład niektórych problemów w kształtowaniu i ochronie środowiska. *Zesz. Nauk. P. Białost. Nauki Tech.*, 24: 5-20.

CZERWIŃSKI A. 1979. Charakterystyka siedlisk leśnych Kotliny Biebrzańskiej. IBL Warszawa, maszynopis.

CZERWIŃSKI A. 1981. Ukształtowanie naturalnej roślinności leśnej na tle rozwoju procesu glebowego w wybranych obiektach północno-wschodniej Polski. *Zesz. Nauk. Pol. Biał.*, 34: ss. 242.

CZERWIŃSKI A. 1983. Bory i lasy mieszane bagienne w Mazursko-Podlaskiej Krainie Przyrodniczo-Leśnej. *Sylwan*, 3: 19-30.

CZERWIŃSKI A. 1983. Problemy ochrony przyrody na tle planów zagospodarowania basenu środkowego Biebrzy. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 255: 243-257.

CZERWIŃSKI A. 1984. Lasy bagienne i perspektywy ich rozwoju w aspekcie produkcyjnym i ochrony środowiska. [W:] *Naukowe Podstawy Ochrony i Zagospodarowania Bagien Biebrzańskich*, Materiały na ogólnokrajową konferencję, Łomża, 20-21.09.84, p: 56.

CZERWIŃSKI A. 1984. Roślinność leśna Kotliny Biebrzańskiej. *Nauka i Praktyka*, OBN, Białystok, 4.

CZERWIŃSKI A. 1991. Lasy na torfowiskach w Kotlinie Biebrzańskiej i perspektywy ich rozwoju w aspekcie produkcyjnym i ochrony środowiska. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 372: 335 – 370.

CZERWIŃSKI A. 1994. Forests on peatlands of the Biebrza valley and their development perspectives from the point of view of production and environmental protection. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. *Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan*, 3A: 315-346.

CZERWIŃSKI A. 1995. Geobotanika w ochronie środowiska lasów Podlasia i Mazur. *Politechnika Białostocka*, Białystok.

- CZERWIŃSKI A. (red.) 1999. Plan Ochrony Biebrzańskiego Parku Narodowego. Operat: Ochrona terenów leśnych. NFOŚiGW, BPN, Warszawa, maszynopis.
- CZERWIŃSKI A. 2004. Lasy. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 365-392.
- CZERWIŃSKI A., MICHALCZUK C., BEJM M. 1981. Charakterystyka leśnych zespołów roślinnych Doliny Biebrzy, maszynopis.
- CZERWONE Bagno zagrożone. 1985. Las Polski 2 (85): 23.
- CZUBAŁA A. 2001. Porosty Rezerwatu Grzędy w Biebrzańskim Parku Narodowym. Instytut Biologii Uniwersytetu w Białymstoku, praca magisterska.
- CZUBIŃSKI Z., GAWŁOWSKA J., ZABIEROWSKI K. 1977. Rezerваты Przyrody w Polsce. PWN, Warszawa: 1-528.
- CZYŁOK A., WOJCIECHOWSKI W., KOSONOCKA L., SEGET A. 1982. Fauna mszyc (*Homoptera, Aphidoidea*) zbiorowisk roślinnych okolic Dolistowa nad Biebrzą. Acta Biologica, 10: 36-49.
- CZYŻEWSKA K. 1992. Syntaksonomia śródładowych, pionierskich muraw napiaskowych. Mon. Bot., 74: 1-183.
- DĄBKOWSKA E., CHLUBEK D., MACHOY-MOKRZYŃSKA A., MACHOY J., OGOŃSKI T., RACZYŃSKI J., GĘBCZYŃSKA Z. 1995. Kumulacja fluoru w zuchwach łosia europejskiego w zależności od wieku osobniczego. Bromat. Chem. Toksykol., 28: 123-127.
- DĄBROWSKA D. 2000. Zmienność genetyczna wybranych populacji normika zwyczajnego zasiedlających wybrane wzniesienia mineralne w dolinie Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- DĄBROWSKA-ZIELIŃSKA K., KOWALIK W., GRUSZCZYŃSKA M., HOŚCIŁO A. 2003. Vegetation indices for Biebrza middle basin developed from various satellites data. [W:] Ignar S., Nowakowski P., Okruszko T. 2003. Measurement techniques and data assessment in wetlands hydrology. SGGW, Warszawa: 61-73.
- DĄBROWSKA-ZIELIŃSKA K., GRUSZCZYŃSKA M., YESOU H., KOWALIK W., HOŚCIŁO A., MAŁEK I. 2004. Biophysical Propertis of Wetlands Vegetation Retrieved from Satellite Images. Mat. z International Geoscience and Remote Sensing Symposium (IGARSS 2004), 20-24 September, 2004, Anchorage, Alaska.
- DĄBROWSKI M. J. 1968. Typy łąk i lasów (woj. białostockiego) 1: 300000. [W:] Atlas województwa białostockiego. Warszawa: Wyd. Geologiczne, mapa nr 7.
- DĄBROWSKI Z. 2006. Jak to dawniej bywało... . [W:] Grygoruk A. (red.) 2006. Biebrzańskie sianokosy. BPN, Osowiec Twierdza: 7-8.
- DĄMBSKA I. 1966. Zbiorowiska ramienic Polski. Pr. Komis. Biol. PTPN, 31 (3): 1-75.
- DE CLEEN, D. 2008. Reddingsactie voor Pools Moeersgebied Eos 25 (10): 43-46.
- DE DONCKER L., TROCH P., VERHOEVEN R., BAL K., MEIRE P. 2006. Interaction of River Hydraulics and Vegetation Dynamics. European Geosciences Union, Vienna, Austria, 02-07 April, Geophysical Research Abstracts, Vol. 8, 07103.
- DE DONCKER L., TROCH P., VERHOEVEN R., BAL K., MEIRE P., CHORMAŃSKI J., OKRUSZKO T., ŚWIĄTEK D. 2007. Impact of vegetation development on the hydraulic characteristics and flow patterns in lowland rivers. [In:] OKRUSZKO et al. (eds). Wetlands: Monitoring, Modelling and Management. Taylor & Francis Group, London: 165-172.
- DE MARS H., WASSEN F. L. J., WASSEN M. J. 1994. The effect of drainage on site factors in mesotrophic fens at Biebrza. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 2: 59-82.
- DE MARS H., WASSEN M.J. & OLDE VETERINK H. 1997. Flooding and groundwater dynamics in fens in eastern Poland. Journal of Vegetation Science, 8:319-328.
- DE SMIDT J. T. 1994. Assessment of sustainability in the National Park Biebrza valley. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 2: 179-180.
- DEJA W. 1969. Porównanie klimatu lokalnego pradolin na przykładzie Wielichowa i Biebrzy z punktu widzenia możliwości rolniczego wykorzystania warunków przyrodniczych. Spraw. PTPN, 1: 144-147.
- DEMBEK W. (red.) 1999. Aktualna problematyka ochrony mokradeł. IMUZ Falenty, Zakład Ochrony Przyrody Obszarów Wiejskich. Materiały Seminaryjne IMUZ, 43.
- DEMBEK W. 2000. Wybrane aspekty różnicowania torfowisk w młodo- i starogłacjalnych krajobrazach Polski wschodniej. Wyd. IMUZ. Rozprawy habilitacyjne: 1-175, Falenty.
- DEMBEK W. 2005. Tajemnice Biebrzańskich Bagien. [W:] Rycharski M. (red.) 2005. Tutejsi nad Biebrzą. Tow. Biebrzańskie i WWF, Białystok, 17-39.
- DEMBEK W., OŚWIT J., RYCHARSKI M. 2005. Torfy i torfowiska w Pradolinie Biebrzy. [W:] Dyrcz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN Osowiec-Twierdza: 33-58.
- DEMBEK W., PIÓRKOWSKI H., RYCHARSKI M. 2000. Mokradła na tle regionalizacji fizycznogeograficznej Polski. Bibl. Wiad. IMUZ, 97.

- DEPTUŁA T. 1981. Ochrona wód w projektowanym Biebrzańskim Parku Narodowym. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 1.
- DEPTUŁA T. 1981. Ochrona wód w rejonie Bagien Biebrzańskich. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 4.
- DĘBSKI K. 1949. Wielkie wody rzeki Biebrzy. Wiad. Służby Hydrol., 1(4): 285-294.
- DĘBSKI K. 1967. Bilans wodny torfowisk meliorowanych na przykładzie torfowiska "Modzelówka". Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 72: 139-180.
- DMITRUK K. 2000. Struktura genetyczna wybranych populacji nornika zwyczajnego *Microtus arvalis* w dolinie Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- DMOCH A. 2003. Obserwacja mieszańca dzięciołów zielonosiwego *Picus canus* i zielonego *P. viridis* w Polsce. Not. Orn., 44: 273-275.
- DMOCH A. 2005. Ekologiczne podstawy ochrony cietrzewia (*Tetrao tetrix* L., 1758) w Kotlinie Biebrzańskiej. Wydział Leśny, SGGW, Warszawa, praca doktorska.
- DMOCH A. 2007. Wybrane parametry rozrodu cietrzewia w Kotlinie Biebrzańskiej. Selected breeding parameters of black grouse in the Biebrza Valley area. [w:] Ochrona kuraków leśnych. Monografia pokonferencyjna, Janów Lubelski, 16-18 października 2007 r. Warszawa, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych: 211-217.
- DMOCHOWSKI A. 1960. Sieć rezerwatów w Puszczy Augustowsko-Suwalskiej. Chrońmy Przyr. Ojcz., 16 (4): 11-17.
- DMOWSKA E. 1993. Nematode communities of hydrogenic soils. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 406: 139-152.
- DMYTERKO E., TRAMPLER T., GIŻDA A., SIERPIŃSKA A. 1982. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski. Dokumentacja IBL, Warszawa.
- DOBRZAŃSKI G. 1994. Ekonomiczne aspekty zagospodarowania i ochrony terenów podmokłych doliny Biebrzy i Narwi. Ekon. i Środ., 1: 105-114.
- DREWNOSKI J., LASOCKA M., KAMIENIECKA J., KASSENBERG A., WÓJCIK B. 1992. Strategia Przestrzennego Zagospodarowania Obszaru "Zielone Płuca Polski" wg zasad Ekorozwoju, maszynopis.
- DRÓŻDŹ J. 1963. Występowanie kleszczy z rodzaju *Dermacentor* w Polsce. Wiad. Parazyt., 9: 57-60.
- DRÓŻDŹ J., SZYMAŃSKI S. 1965. Dalsze dane o występowaniu i ekologii *Dermacentor pictus* HERM. W rejonie rajgrodzko-kobielańskim. Wiad. Parazyt., 11: 493-495.
- DUBICKA B. 1998. Właściwości populacji *Polemonium coeruleum* L. na mineralnych łąkach w Dolinie Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.
- DUDEK C. 1968. Lasy i zadrzewienia na terenie Rolniczego Zakładu Badawczego Biebrza. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 83: 81-97.
- DUDEK C. 1974. Zmiany charakteru zbiorowisk leśnych na zmeliorowanym obiekcie Kuwasy. Bibl. Wiad. IMUZ, 47: 136-148.
- DUDEK C. 1979. Rozwój jesionu wyniosłego (*Fraxinus excelsior* L.) na zmeliorowanym torfowisku niskim [pradoliny Biebrzy]. Bibl. Wiad. IMUZ, 59: 243-265.
- DUDEK C. 1980. Zadrzewienia na zmeliorowanych torfowiskach niskich na obiektach Kuwasy i Wizna. [W:] Gospodarka leśna na torfowiskach. Referaty na seminarium naukowe, [Janów Podlaski] 25-26 wrzesień 1980 r. Warszawa, IBL: 131-157.
- DUDEK C. 1983. Ols brzozyowy na zmeliorowanym torfowisku niskim w ZD MUZ Biebrza. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 171-197.
- DUDEK C. 1983a. Wzrost olszy czarnej w rzędomym zadrzewieniu na zmeliorowanym torfowisku niskim ZD Biebrza. Wiad. IMUZ, 15(1): 223-243.
- DUŻEWSKI J., WNOROWSKI Z. 1965. Wnioski z obiektu Kuwasy I dla działalności inwestycyjnej na innych obiektach bagiennych. [W:] Materiały z narady naukowo-robotniczej w dniu 14 maja 1965r. w RZB Biebrza w sprawie meliorowanego obiektu Kuwasy w pow. Grajewo, Białystok: 57-64.
- DYDUCH-FALNIEWSKA A. 1980. W sprawie ochrony Bagien Biebrzańskich. Chrońmy Przyr. Ojcz., 36(4): 42-45.
- DYDUCH-FALNIEWSKA A. 1981. Problemy ochrony Bagien Biebrzańskich. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 6.
- DYLEMATY ochrony czynnej w parkach narodowych. Materiały z konferencji. Osowiec-Twierdza, 17-18.06.2003. Biebrzański Park Narodowy, Osowiec-Twierdza: 1-63.
- DYRCZ A. 1989. Polygyny in the Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola*. Ibis, 131: 298-300.
- DYRCZ A. 1992. Wiadomości powrotne o wodniczках (*Acrocephalus paludicola*) zaobraczkowanych na bagnach Biebrzy. Not. Orn., 33: 336-337.
- DYRCZ A. 1993. Nesting biology of the Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola* in the Biebrza marshes (NE Poland). Vogelwelt, 114: 2-15.
- DYRCZ A. 1993. Biometrical differences between sexes in the breeding population of Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola*. Ringing & Migration, 14: 149-151.

- DYRCZ A. 1995. Wodniczka *Acrocephalus paludicola* (Vieill) - ptak o niezwyklej biologii rozrodu. Wiad. ekol., 41: 177 - 184.
- DYRCZ A. 1996. Wpływ sukcesji krzewów na awifaunę w Biebrzańskim Parku Narodowym. [W:] Potrzeby i możliwości kierowania rozwojem roślinności zaroślowo-leśnej na torfowiskach niskich. Osowiec: 46-58.
- DYRCZ A. 2003. Międzynarodowa współpraca w badaniach ornitologicznych w Biebrzańskim Parku Narodowym. Biuletyn Informacyjny ZPP, 26: 25-26.
- DYRCZ A. 2005. Ptaki - bogactwo Bagien Biebrzańskich. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 209-234.
- DYRCZ A. 2005. Wodniczka - symbol Bagien Biebrzańskich. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 235-242.
- DYRCZ A., BOROWIEC M., CZAPULAK A. 1994. Nestling growth and mating system in four *Acrocephalus* species. Vogelwarte, 37: 179-182.
- DYRCZ A., CZERASZKIEWICZ R. 1993. Liczebność, zagrożenia i sposoby ochrony populacji lęgowej wodniczki (*Acrocephalus paludicola*) w Polsce. Not. Orn., 34: 231-246.
- DYRCZ A., KOZIKOWSKA Z., PAŁCZYŃSKI A., RACZYŃSKI J., WITKOWSKI J. 1985. The problems of nature protection and peatland management in the valley of the Biebrza river. Pol. ecol. Stud., 11: 107-121.
- DYRCZ A., OKULEWICZ J., TOMIAŁOJĆ J., WITKOWSKI J. 1972. Ornitofauna lęgowa Bagien Biebrzańskich i terenów przyległych. Acta Orn., 13: 343-422.
- DYRCZ A., OKULEWICZ J., WITKOWSKI J. 1981. Nesting of "timid" waders in the vicinity of "bold" ones as an antipredator adaptation. Ibis, 123: 542-545.
- DYRCZ A., OKULEWICZ J., WITKOWSKI J. 1984. Bird communities of the Biebrza Valley. Pol. ecol. Stud., 10: 403-423.
- DYRCZ A., OKULEWICZ J., WITKOWSKI J. 1984. Ornitofauna lęgowa pradoliny Biebrzy i rola pradoliny w przelotach ptaków wodnych. [W:] Naukowe Podstawy Ochrony i Zagospodarowania Bagien Biebrzańskich, Materiały na ogólnokrajową konferencję, Łomża, 20-21.09.84, p: 23.
- DYRCZ A., OKULEWICZ J., WITKOWSKI J. 1985. Bird communities on natural eutrophic fen mires in the Biebrza river valley, NE Poland. Vogelwarte, 33: 26-52.
- DYRCZ A., OKULEWICZ J., WITKOWSKI J. 1985. Changes in bird communities as the effect of peatland management. Pol. ecol. Stud., 11: 79-85.
- DYRCZ A., OKULEWICZ J., WITKOWSKI J., JESIONOWSKI J., NAWROCKI P., WINIECKI A. 1984. Ptaki torfowisk niskich Kotliny Biebrzańskiej. Opracowanie faunistyczne. Acta Orn., 20: 1-108.
- DYRCZ A., SAUER-GURTH H., TKADLEC E., WINK M. 2004. Offspring sex ratio variation in relation to brood size and mortality in a promiscuous species: the Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola*. Ibis 146: 269-280.
- DYRCZ A., TOMIAŁOJĆ L. 1969. Ornitologiczne motywy ochrony bagien biebrzańskich. Chrońmy Przyr. Ojcz., 25(4): 38-42.
- DYRCZ A., TOMIAŁOJĆ L. 1974. Application of the mapping method in the marsh-land habitats. Acta ornit., 14(25): 348-353.
- DYRCZ A., WERPACHOWSKI C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza
- DYRCZ A., WINK M., BACKHAUS A., ZDUNEK W., LEISLER B., SCHULZE-HAGEN K. 2002. Correlates of multiple paternity in the Aquatic Warbler (*Acrocephalus paludicola*). J. Ornithol., 143: 430-439.
- DYRCZ A., WINK M., KRUSZEWICZ A., LEISLER B. 2005. Male reproductive success is correlated with blood parasite levels and body condition in the promiscuous Aquatic Warbler (*Acrocephalus paludicola*). Auk 122: 558-565
- DYRCZ A., WITKOWSKI J. 1981. Ptasi raj nad Biebrzą. Przyr. Pol. 7/8: 31-33.
- DYRCZ A., WITKOWSKI J. 1981. Zespoły ptaków lęgowych i przelotnych w fizjocenozie Pradoliny Biebrzy, masyzynopsis.
- DYRCZ A., WITKOWSKI J. 1983. Ornitologiczne walory Basenu Środkowego Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 329-342.
- DYRCZ A., WITKOWSKI J. 1987. Numbers, distribution and interspecific relations of breeding waders in natural Biebrza fen mires and adjacent reclaimed marsh. Wader Study Group Bull., 51: 42-44.
- DYRCZ A., ZDUNEK W. 1993. Breeding ecology of the Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola* on the Biebrza marshes, northeast Poland. Ibis, 135: 181-189.
- DYRCZ A., ZDUNEK W. 1993. Breeding statistics of the Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola* on the Biebrza marshes, northeast Poland. J. Orn., 134: 317-323.
- DYRCZ L. 1989. Łosie w makroregionie środkowo-wschodniej Polski. Łowiec Polski, 6: 20-21.
- DZIĘCIOŁOWSKI R., PIEŁOWSKI Z. 1993. Łoś. Wyd. Anton - 5. Warszawa.
- DZIUBIŃSKA M. 1997. Drobne ssaki Brzezin Kapickich. Zespoły Micromammalia wyniesień mineralnych w kompleksie lasów bagiennych. Instytut Biologii UW Filia w Białymstoku, praca magisterska.
- EJSMONT L. 1964. Pasożyty jelitowe sumy (*Silurus glanis* L.) w rzecze Biebrzy. Wiad. Parazyt., 10: 514-515.

- EJSMONT L. 1970. Parasites of common burbot, *Lota lota* L. from the river Biebrza. Acta Parasitologica Polonica, 17: 195-201.
- EJSMONT L. 1970. Parasites of the sheatfish, *Silurus glanis* L., from the river Biebrza and its tributaries. Acta Parasitologica Polonica, 17: 203-216.
- EL KAHOLUN M., GARARD M., MEIRE P. 2004. Effects on management and groundwater fluctuations on nutrients availability in two phosphorus-limited rich fens. WETHYDRO-workshop, 20-23 September, Narew, Poland.
- EL KAHOLUN M., GARARD M., MEIRE P. 2005. Phosphorus and Nitrogen cycling in fen vegetation along different trophic conditions in the Biebrza valley, Poland. The Warsaw conference of eco flood, Vol. 5, No 1: 67-78.
- FABIANOWICZ M. 1973. Bibliografia doliny rzek Biebrzy i Górnej Narwi [1880-1970]. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 134: 213-229.
- FABISZEWSKI J. 1965. *Parmelia bitteriana* A. ZAHLBR. in Nordostpolen. Mater. Zakł. Fitosoc. Stos. UW, 6: 129-133.
- FAL B., BOGDANOWICZ E., CZERNUSZENKO W., DOBRZYŃSKA I., KOCZYŃSKA A. 1997. Przepływy charakterystyczne głównych rzek polskich w latach 1951-1990. Materiały Badawcze – 21, Seria: Hydrologia i Oceanologia, IMGW, Warszawa.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M. 1992. Walory przyrodnicze rezerwatu Czerwone Bagno. Mat. z Konf. nt. Sytuacja ekologiczna oraz kierunki postępowania na pożarzystku w rezerwacie Czerwone Bagno, 10.11.1992, RDLP Białystok.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M. 1993. Czerwone Bagno -Tam gdzie tańczą żurawie. Echa Leśne 2 (382): 1-3.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M. 1993. Dynamika zmian roślinności jako wskaźnik oceny stanu lasu na przykładzie rezerwatu „Grzędy”. Mat. z Konferencji nt. Metody oceny stanu lasu - stan aktualny i kierunki ich doskonalenia. Pr. IBL. 18.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M. 1993. Ocena szans ochrony wybranych gatunków roślin na tle zmian granic rezerwatu florystycznego "Grzędy". Prądnik. Prace Muz. Szafera, 7-8: 291-307.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M. 1995. Zmiany różnorodności biologicznej a typ zagospodarowania lasu-Mat. z Konferencji nt. Ochrona różnorodności biologicznej w zrównoważonej gospodarce leśnej. PTL-IBL: 119-139.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M. 1998. Biodiversity and Forestry in Poland [W:] Assessment of biodiversity for improved forest planning. Monte Verita, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht: 83-89.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M. 1999. Oceny zmian różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych i ich znaczenia w hodowli lasu. Mat. I Konferencji Leśnej nt. Stan i perspektywy badań z zakresu hodowli lasu. IBL, Sękocin: 29-38.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M. 1999. Biodiversity as indicator of adaptation processes in forest ecosystems under changing natural environmental conditions and influence of economic in transition. Parthenship day on biodiversity research-Borschette Centre Brussels, Cat.III.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M. 2002. Evaluation of Biological Diversity of Forest Ecosystems in different Ecological Conditions in Poland. Mat. z Konferencji Visegrad Agenda 21-Transition from Central Planned Economy to Sustainable Society: 142-147.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M. 2007. Gatunki roślin synantropijnych jako wskaźniki stopnia przekształcenia biocenoz leśnych. W: Anderwald D. (red.). Siedliska i gatunki wskaźnikowe w lasach. Stud. I Mat. CEPL, Rogów, 2/3 (16): 279-288.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M., GÓRECKI W. 1998. Dynamika szaty roślinnej rezerwatu „Grzędy” (Biebrzański Park Narodowy) w makro i mikroskali. Mat. z Konferencji nt. Metody numeryczne w badaniach struktury i funkcjonowania szaty roślinnej, Toruń: 224-227.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M., KUNZ M. 1999. Z Biebrzańskiego Parku Narodowego - zdjęcia lotnicze a bioróżnorodność na przykładzie rezerwatu „Grzędy”. Parki Nar., 3.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M., KUNZ M. 1999. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do analiz różnorodności krajobrazu obszaru Zielonych Płuc Polski na przykładzie kompleksu leśnego „Grzędy” w Biebrzańskim Parku Narodowym, Przegląd Regionalny, R. IV (1-2): 29-42.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M., KUNZ M., NIENARTOWICZ A. 2000. The application of aerial photographs for analysis of landscape diversity in Reserve Grzędy, Biebrza National Park, Poland. [W:] Casanova J. L., (eds.) 2000. Proceedings of the 19th EARSeL Symposium on Remote Sensing in the 21st Century. Economic and Environmental Applications. Valladolid, Spain 31May-2 June 1999. A.A.Balkema, Rotterdam, Brookfield: 67-73.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M., GŁĄBIŃSKI J., KOTOWSKI W. 1990. Określenie stanu degradacji siedlisk leśnych oraz opracowanie ekologicznych podstaw ich regeneracji. Dokumentacja IBL, Warszawa, maszynopis.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M., SIEROTA Z., GŁĄBIŃSKI J., MAŁECKA M. i in. 1995. Określenie stanu degradacji siedlisk leśnych i opracowanie podstaw ich regeneracji. Dokumentacja IBL, Warszawa.
- FALENCKA-JABŁOŃSKA M., SIEROTA Z., MAŁECKA M., GUTOWSKI J., SKORUPSKI M. 2000. Różnorodność biologiczna jako indykatorem zmian ekosystemów leśnych w zróżnicowanych warunkach przyrodniczych i procesach gospodarczych. Dokumentacja IBL, Warszawa.

FALENCKA-JABŁOŃSKA M., GUTOWSKI J., MAŁECKA M., RACHWALD A., SKORUPSKI M. i in. 2005. Różnorodność biologiczna jako wskaźnik procesów i zmian ekosystemów leśnych w zrównoważonym zagospodarowaniu lasu. Dokumentacja IBL, Warszawa.

FALENCKA-JABŁOŃSKA M., SOLON J. 1995. Mapa: Roślinność rzeczywista kompleksu leśnego „Grzędy” (Biebrzański Park Narodowy) 1:8600, InfoGraf Toruń

FALIŃSKI J. B. 1996. Możliwości ograniczania sukcesji w świetle badań poza Biebrzańskim Parkiem Narodowym. [W:] Potrzeby i możliwości kierowania rozwojem roślinności zaroślowo-leśnej na torfowiskach niskich. Osowiec: 66-78.

FALKOWSKI T., ZŁOTOSZEWSKA-NIEDZIAŁEK H. 2008. Rozpoznanie budowy geologicznej dla hydrologicznego modelu zasilania torfowiska rezerwatu Czerwone Bagno. Biuletyn Państwowego Instytutu Geologicznego 431: 35-40.

FEDYK S., GĘBCZYŃSKA Z., PUCEK M., RACZYŃSKI J., SIKORSKI M.D. 1984. Winter penetration by mammals of different habitats in the Biebrza valley. Acta theriologica, 29: 317-336.

FIUCZEK M. 1963. Pobieranie tlenu jako ekologiczny wskaźnik aktywności mikroorganizmów w glebach torfowych. Zesz. Nauk. SGGW Rol., 7: 3-28.

FLADE M. 1991. Die Habitate des Wachtelkönig während der Brutsaison in drei europffischen Stromtalern (Aller. Save, Biebrza). Vogelwelt, 112: 16-39.

FLADE M., JAHN O. 1994. Biegus płowy (*Tryngites subruficollis*) wiosną na Bagnach Biebrzańskich. Not. Orn., 35: 180-182.

FRĄCKIEL K. 1991. Interesujące gatunki sówkowatych (*Lepidoptera, Noctuidae*) rezerwatu "Czerwone Bagno". Wiad. Entomol., 10: 189.

FRĄCKIEL K. 1999. Biebrza – ptaki i co jeszcze?. Parki Narodowe, 2: 8-9.

FRĄCKIEL K. 1999. Motyle dzienne (*Lepidoptera: Papilionidea, Hesperioidea*) Biebrzańskiego Parku Narodowego. Wiad. Entomol., 18: 85 - 98.

FRĄCKIEL K. 2003. Fauna Biebrzańskiego Parku Narodowego. Biuletyn Informacyjny ZPP, 26: 11-13.

FRĄCKIEL K. 2003. Fauna. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 75-114.

FRĄCKIEL K. 2005. Płazy i gady Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 243-245.

FRĄCKIEL K. 2005. Motyle (*Lepidoptera*) Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 257-273.

FRĄCKIEL K. 2006. Analiza porównawcza zgrupowań sówkowatych (*Lepidoptera, Noctuidae*) doliny Biebrzy na obszarze Biebrzańskiego Parku Narodowego. AR Poznań, praca doktorska.

FRĄCKIEL K. 2007. Możliwości dyspersyjne niepyłaka mnemosyny *Parnassius mnemosyne* (L.) w warunkach Bagien Biebrzańskich i perspektywy ochrony w Biebrzańskim Parku Narodowym. Sprawozdanie z grantu KBN nr 0136/PO4/2002/23, maszynopis: 1-18.

FRĄCKIEL K., HOŁOWIŃSKI M., NOWACKI J. 1997. Obserwacje *Prodotis stolidus* (F.) (*Lepidoptera, Noctuidae*) na terenie wschodniej Polski. Wiad. Entomol., 15: 254.

FRĄK M., STELMASZCZYK M. 2007. Variation of phytoplankton community in the Biebrza River. [In:] Okruszko et al. (eds). Wetlands: Monitoring, Modelling and Management. Taylor & Francis Group, London: 9-13.

FRYDLEWICZ-CIESIELSKA Z. 1961. Porównanie fauny *Diptera* na łąkach sztucznych i naturalnych w okolicy Kuwasów nad Biebrzą. Ekol. Pol. A, 9: 317-342.

FURMAŃCZUK G. 1979. Badania ekologiczne dżdżownic (*Oligochaeta, Lumbriciade*) torfowiska niskiego w Południowym Basenie Biebrzy. Uniwersytet Warszawski, praca magisterska.

GADALIŃSKA A. 2005. Wpływ okresu obecności w środowisku zapachu pozostawionego przez ssaki drapieżne na zróżnicowanie reakcji antydrapieżniczych potencjalnych ofiar. Wydział Biologii Uniwersytetu w Poznaniu, praca magisterska.

GAJDA J. 1955. Łąki Zakładu Naukowo-Badawczego Biebrza. Spraw. CIR, 2: 430-445.

GAJDA J., SZUNIEWICZ J. 1956. Materiały z badań terenów zdegradowanych na torfowisku Kuwasy i Modzełówka. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 2: 161-172.

GAJDA J., TOBIASZ J. 1957. Łąki i pastwiska w województwie białostockim. Prz. Geogr., 29(3): 519-531.

GAJEWSKI G., WIELOWSKA A., SIŁAKOWSKI M. 2002. Quality of the groundwater and surface water of the Lower Basin. [W:] Mioduszewski W., Querner E.P. (eds.) Hydrological system analysis in the valley of Biebrza River, IMUZ, Falenty.

GARRITSEN A. C., WASSEN M. J., PEETERS W. H. M. 1994. Groundwater quality and hydrological processes in the Biebrza valley. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 2: 11-37.

GECOW R. 1956. Analiza spławu na rzece Biebrzy, Sylwan, ser. A(9):59-63.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1983. Analiza stanu i ocena perspektyw gospodarowania populacjami ssaków

łownych w dolinie Biebrzy ze szczególnym uwzględnieniem łośia w powiązaniu z projektami zagospodarowania tego regionu. Instytut Biologii Filia Uniw. Warszawskiego, Białystok, maszynopis.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1983. Łoś nad łośiową doliną. *Przyr. pol.*, 1: 23-24.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1984. Habitat preferences and population structure of moose in the Biebrza river valley. *Acta Zool. Fennica*, 172: 93-94.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1987. Co dalej z łośiem? *Łowiec polski*, 7-8: 8-9.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1987. Dynamics and management of moose population in the Biebrza river valley. [W:] Bobek B., Perzanowski K., Regelin W.L. (red.). *Global trends in wildlife management. Trans 18th IUGB Congress, Kraków 1987.* Świat Press: 203-206.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1989. Distribution, population structure and social organization of moose in the Biebrza river valley, Poland. *Acta theriol.*, 34: 195-217.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1990. Habitat use by moose in the Biebrza river valley. *Proc. XVI. Congress of the Int. Union of Game Biol. Štrbske Pleso*, 1: 43-49.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1990. Management of the population of moose in the Biebrza river valley. *Proc. XVI. Congress of the Int. Union of Game Biol. Štrbske Pleso*, 1: 50-55.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1990. Łoś – obrachunek po sezonie. *Łowiec polski*, 6: 6-7.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1992. Dynamic and management of moose population in the Biebrza river valley. *Proc. XVII Congress of the Int. Union of Game Biol. 1987. Kraków*, 2: 203-206.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1992. Gospodarowanie populacjami zwierząt łownych na obszarze projektowanego Biebrzańskiego Parku Narodowego, Suwałki, maszynopis.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1992. Koncepcja gospodarowania zwierzyną w części północnej Biebrzańskiego Parku Narodowego, Suwałki, maszynopis.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1992. Ocena sytuacji zwierząt łownych w środkowym basenie Biebrzy ze szczególnym uwzględnieniem zwierzyny płowej w rezerwacie Czerwone Bagno. Instytut Biologii Filia Uniw. Warszawskiego, Białystok, maszynopis.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1993. Łoś czy jeleń na Czerwonym Bagnie? *Łowiec Polski*, 6: 12- 15.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1993. Problemy ochrony i gospodarowania populacją łośia oraz innych ssa-ków łownych w Biebrzańskim Parku Narodowym. *Parki nar. Rez. przyr.*, 12: 5-36.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1994. Łoś w Biebrzańskim Parku Narodowym. *Parki Nar.*, 1: 4-5.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1994. Nowe zasady gospodarowania populacjami łośi w Polsce *Łowiec Pol-ski*, 10: 10-11.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1994. Program na dziś i jutro hodowli i użytkowania pogłowia łośi w Polsce. *Łowiec Polski*, 10: 8-9.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1994. Wpływ melioracji w dolinie Biebrzy i Narwi na zespoły drobnych ssa-ków. *Zesz. Nauk Akad. Rol. Wrocław*, 246, Konferencje, 3: 63-78.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1997. Ile jest zwierzyny w Biebrzańskim Parku Narodowym? *Parki Nar.*, 1: 18-19.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1998. Łoś – dlaczego moratorium na odstrzał? *Łowiec polski*, 11(1830): 12-14.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1998. O porożu łośi. *Łowiec polski*, 12(1831): 14-15.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1999. Miejsce dla łośia w polskich lasach. *Las polski*, 6: 4-6.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 1999. O selekcji łośi - krytycznie. *Łowiec polski*, 1(1832): 9-11.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2000. Die Gefährdung der Elchpopulation (*Alces alces*) in Polen. *Artenschutz report*, 10: 51-53.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2001. Der Elch im naturnahen Landschaftsbild des Biebrzatales. *Natur-und Kulturlandschaft*. 4: 367-374.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2001. Łoś – czas na działanie. I. *Łowiec polski*, 5(1860): 11-13.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2001. Łoś – czas na działanie. II. Odbudowa pogłowia łośia – etap konieczny. *Łowiec polski*, 6(1861): 11-13.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2001. Łoś – czas na działanie. III. Ostożowa strategia odbudowy pogłowia i trwałego użytkowania zasobów łośia w Polsce. *Łowiec polski*, 7(1862): 18-21.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2001. Sytuacja łośia *Alces alces* L. w Polsce, zagrożenia i program odbudowy jego populacji. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 57(4): 35-55.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2001. Drapieżniki doliny Biebrzy. 1. Lis. *Łowiec polski*, 12(1867): 16-19.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2002. Drapieżniki doliny Biebrzy. 2. Wilk. *Łowiec polski*, 1(1868): 16-19.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2002. Drapieżniki doliny Biebrzy. 3. Borsuk. *Łowiec polski*, 2(1869): 16-18.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2002. Drapieżniki doliny Biebrzy. 4. Jenot. *Łowiec polski*, 3(1870): 16-19.

GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2002. Drapieżniki doliny Biebrzy. 5. Kuna leśna. *Łowiec polski*, 4(1871): 14-

- GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2002. Drapieżniki doliny Biebrzy. 6. Tchórz zwyczajny. Łowiec polski, 7(1874): 15-18.
- GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2002. Drapieżniki doliny Biebrzy. 7. Norka amerykańska. Łowiec polski, 10(1877): 8-11.
- GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2002. Die Bedeutung der polnischen Elchpopulation (*Alces alces*) bei der Wederbesiedlung des Areal in Mitteleuropa. Artenschutzreport, 12: 38-42.
- GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2004. Die Nahrung von Wolf (*Canis lupus*) und Dachs (*Meles meles*) im Biebrzatal (Polen). Säugetierkundliche Informationen 5(28): 391-401.
- GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2004. Łoś do odstrzału. Łowiec polski, 10: 18-20.
- GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2004. Łoś w Kotlinie Biebrzańskiej. [W:] Sytuacja populacji łosia w Polsce. Materiały z konferencji. Biebrzański Park Narodowy, Osowiec-Twierdza 22-23.10.2004. BPN, Libra s.c., Białystok: 5-19.
- GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2004. Moratorium i co dalej? Łowiec polski, 4: 18-20.
- GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2004. The possibility of an extension of the range of the Moose in central Europe on the basis of natural migration. [W:] Proc. of the international symposium "Rational management of cervids in forest habitats": 7-19.
- GĘBCZYŃSKA Z., RACZYŃSKI J. 2005. Łoś - typowy mieszkaniec doliny Biebrzy. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 167-183.
- GĘBICKI C., BARTNICA I., BOKŁAK E., MALKOWSKI E. 1982. Piewiki (*Homoptera Auchenorrhyncha*) Kotliny Biebrzy. Acta Biologica, 10: 13-21.
- GIERSZAL H., MIZERA T., URBAŃSKA M., HOŁUBOWICZ W. 1997. Zastosowanie bezprzewodowych systemów telemetrycznych do śledzenia zwierząt. Krajowa Konferencja Radiokomunikacji Ruchowej KKRR' 97, Poznań, 26-28 maja 1997. Referaty Sesji Tematycznych : 335-339.
- GLEJCH-BULASZEWSKA M. 2005. Baza danych GIS mapy hydrogeologicznej Polski 1:50 000, pierwszy poziom wodonośny - występowanie i hydrodynamika. Ark. Woznawieś (0185). PIG&MŚ: 1-18pp., ryc. 6, tab. 3, map 4.
- GLEJCH-BULASZEWSKA M. 2005. Baza danych GIS mapy hydrogeologicznej Polski 1:50 000, pierwszy poziom wodonośny - występowanie i hydrodynamika. Ark. Ruda (0222). PIG&MŚ: 1-18pp., ryc. 9, tab. 3, map 4.
- GLEJCH-BULASZEWSKA M. 2005. Baza danych GIS mapy hydrogeologicznej Polski 1:50 000, pierwszy poziom wodonośny - występowanie i hydrodynamika. Ark. Dolistowo Stare (0223). PIG&MŚ: 1-21pp., ryc. 8, tab. 5, map 4.
- GLOGER Z. 1882. Nad Biebrzą. Kronika Rodzinna, 10: 112-116, 144-147.
- GLOGER Z. 1892. W dolinie Biebrzy. Wisła, 6: 1-18.
- GLOGER Z. 1903. Dolinami rzek. Opisy podróży wzdłuż Niemna, Wisły, Bugu i Biebrzy. Warszawa F. Hösic..
- GŁOWACIŃSKI Z. 1984. Sesja wyjazdowa Komitetu ochrony Przyrody PAN w sprawie ochrony bagien biebrzańskich. Kosmos, 33(3): 385-387.
- GŁOWACIŃSKI Z. (red.) 1992. Polska Czerwona Księga Zwierząt. Warszawa.
- GŁOWACIŃSKI Z. (red.) 2001. Polska Czerwona Księga Zwierząt. PWRiL, Warszawa: 1- 452.
- GŁOWACKA-PILOT B. 1982. Rola patogenów w przebiegu gradacji brudnicy nieparki (*Lymantria dispar* L.) na Bagnach Biebrzańskich w latach 1976-1978. Pr. IBL., 608/612: 29-42.
- GŁOWACKI Z., GRUŻEWSKA T., GRUŻEWSKI M., RACZUK J. 2004. Nowe stanowisko Orchis coriophora (Orchidaceae) w dolinie Narwi pod Wizną (północno-wschodnia Polska). Fragm. Flor. Geobot. Polonica, 11(2): 287-292.
- GNATOWSKI M., MAJECKI H. 1974. Studia i materiały do dziejów powiatu grajewskiego. PWN, Warszawa .
- GNATOWSKI M. 1979. Białostoczczyzna w latach wojny i okupacji hitlerowskiej, Rozprawy UW, t. I, II, Białystok.
- GOCLAWSKA D. 1966. Materiały do flory mszaków Puszczy Augustowskiej. Cz. 1. Mszaki nadl. Balinka i Suwałki. Fragm. flor. A, 12: 451-466.
- GODLEWSKA A. (red.) 1991. Gospodarowanie na torfach w świetle 40-letniej działalności Zakładu Doświadczalnego Biebrza. Bibl. Wiad. IMUZ, 77.
- GOŁĄB M. 2002. Ocena jakości poroża łosia europejskiego *Alces alces* (Linnaeus, 1758) w północno-wschodniej Polsce. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- GOTKIEWICZ J. 1970: Badania nad intensywnością mineralizacji azotu w glebach murszowo-torfowych ZD Biebrza. [W:] V Międzynarodowe Colloquium Torfowe, Nowy Sącz, 5-8.VI.1970r. Warszawa: WCT NOT: 172-176.
- GOTKIEWICZ J. 1972. Wyniki dwudziestoletnich doświadczeń na torfowiskach kuwaskich. Seminarium naukowe [czerwiec 1972. ZDMUZ Biebrza]. Wiad. Melior., 15(10): 298-301.
- GOTKIEWICZ J. 1977. Mineralization course of nitrogen compounds in distinguished sites of Wizna fen. Pol. ecol. Stud., 3: 33-43.
- GOTKIEWICZ J. 1983. Zróżnicowanie intensywności mineralizacji azotu w glebach organogenicznych związanych z odrębnością warunków siedliskowych. Rozprawa habilitacyjna, Falenty: 1-111.
- GOTKIEWICZ J. 1984. Dynamika składu chemicznego wody w sieci melioracyjnej obiektu Kuwasy. [W:] Skład

chemiczny wód glebowych, gruntowych i powierzchniowych w warunkach intensywnej produkcji rolniczej. [Symposium naukowe, Falenty, 11-12 czerwca 1979 r.]. IUNG Puławy: 89-102.

GOTKIEWICZ J. 1985. Ćwierć wieku prac nad porównaniem wpływu użytkowania i nawożenia na glebę torfową w ZD Biebrza. Seminarium naukowe [marzec 1983 r. w IMUZ w Falentach]. Wiad. Melior., 28(5): 138-139.

GOTKIEWICZ J. 1987. Mineralizacja organicznych związków azotowych w glebach torfowo-murszowych z wieloletnich doświadczeń. Bibl. Wiad. IMUZ, 68: 85-97.

GOTKIEWICZ J. 1991. Intensity of nitrogen mineralization in fen peat soils in the Biebrza river valley. Intensywność mineralizacji azotu w glebach torfowo-murszowych doliny Biebrzy. Pol. Ecol. Stud., 17(1/2): 111-122.

GOTKIEWICZ J. 1996. Mineralizacja azotu w glebach torfowych pod lasami brzoźowymi. [W:] Potrzeby i możliwości kierowania rozwojem roślinności zaroślowo-leśnej na torfowiskach niskich. Osowiec: 29-45.

GOTKIEWICZ J. 1996. Uwalnianie i przemiany azotu mineralnego w glebach hydrogenicznych. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 440:121-129.

GOTKIEWICZ J., BRZEZICKI M. 1972. Nawożenie użytków zielonych na Kuwasach w świetle analiz chemicznych siana. Demeter, wrzesień: 24-26.

GOTKIEWICZ J., BRZEZICKI M., CZECH W. 1974. Zasobność gleb torfowiska Kuwasy w fosfor i potas oraz zawartość składników pokarmowych w sianie. Wiad. IMUZ, 12(1): 69-79.

GOTKIEWICZ J., SZUNIEWICZ J., KOWALCZYK Z., SZYMANOWSKI. 1983. Przeobrażenie się odwodnionych gleb torfowych w lasach brzoźowych basenu środkowego Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 153-170.

GOTKIEWICZ J., SZUNIEWICZ J., KOWALCZYK Z., SZYMANOWSKI M. 1993. Transformation of drained peat soils in birch forests of the Middle Biebrza Basin. [W:] Proceeding of the Polish-Dutch Seminar, IMUZ-Falenty: 361-367.

GOTWALD A. 1968. Fauna ryjkowcowatych (*Curculionidae*, Col.) niektórych parków narodowych i rezerwatów. Prace IBL, 363: 3-72.

GÓRECKI W.A. 1997. Zróżnicowanie stopnia penetracji przez „obce” gatunki roślin leśnych zbiorowisk roślinnych kompleksu „Grzędy” w Biebrzańskim Parku Narodowym. Wydz. Leśny SGGW, Warszawa, praca magisterska.

GÓRECKI G., LEWARTOWSKI Z. 1991. Zimowe obserwacje remizów (*Remiz pendulinus*) nad Biebrzą. Not. Orn., 32: 142-143.

GÓRNIAK A. 2000. Klimat województwa podlaskiego. IMiGW, Białystok.

GÓRNIAK A. 2004. Jakość wód podziemnych. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 194-204.

GÓRNIAK A. 2004. Klimat i termika wód powierzchniowych. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 345-362.

GÓRSKI A. 2002. Ptaki Bagna Wizna i terenów doliny Narwi do niego przyległych - stan zachowania, zagrożenia i propozycje ochrony [Birds of the Bagno Wizna and neighbouring areas Narew River Valley - status, threat and suggestion for the protection.]. Drozdowskie Zeszyty Przyrodnicze, 1: 7-14.

GÓRSKI A., NOWAKOWSKI J. J. 1995. Zgrupowania ptaków wodno-błotnych w dolinie Biebrzy w okresie jesienno-wiosennym. XVI Zjazd PTZool., 14-16.IX.1995, Łódź.

GÓRSKI A., NOWAKOWSKI J. J. 1998. Spring assemblies of waders in flood plains of the lower Biebrza and the middle Narew river valleys. Ring 20, 1-2: 35-49.

GRABDA J. 1971. Kolcogłowy - *Acanthocephala*. Katalog Fauny Polski, PWN, Warszawa, 10, 40 pp.

GRABOWIECKI P. 2003. Chemizm osadów dennych i wód powierzchniowych w zlewni rzeki Stary Elk (na terenie otuliny Biebrzańskiego Parku Narodowego). Uniwersytet Śląski, Wydział Nauk o Ziemi, Sosnowiec, praca magisterska, maszynopis, CD.

GRASZYŃSKI K., KOMISCHKE B., MEYBURG B.-U. 2002. On the Biology of the Greater Spotted Eagle (*Aquila clanga Pallas 1811*). [W:] Yosef R., Miller M.L., Pepler D. (red.): Raptors in the New Millennium. Eilat: Intern. Birding & Research Center: 62-75.

GROMADZKI M., DYRCZ A., GŁOWACIŃSKI Z., WIELOCH M. 1994. Ostoje ptaków w Polsce. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Gdańsk: 261-266.

GRONCZEWSKI K. 1979. Wydmy w dolinie Biebrzy (na południe od Osowca). Arch. Zakł. Geomorf. WG i SR UW, maszynopis,

GRUS R. 1894. Bory na piaskach. Sylwan: 391-395.

GRUSZCZYŃSKA M. 2005. Ocena przydatności zdjęć wykonywanych przez nową generację radiometrów obrazowych ASAR i MERIS do badania uwilgotnienia obszarów bagiennych. Sprawozdanie merytoryczne z realizacji projektu badawczego nr 5 T12E 023 24. Inst. Geodezji i Kartografii, Warszawa: 1-45, maszynopis.

GRUŻEWSKI M. 2005. Mięczaki biebrzańskich wód. XVI Wszechnica Biebrzańska. ww.wwf.pl/wszechnica.

GRYC B. 1998. Drobne ssaki Brzezin Kapickich (dolina Biebrzy). Zespoły *Micromammalia* szuwarów, łożowisk i olsów. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.

- GRYGORUK A. 2001. Strategia marketingowa dla doliny Biebrzy jako instrument aktywizacji społeczno-gospodarczej Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.) 2001. Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego. *Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies*, 4: 217-229.
- GRYGORUK A. 2003. Turystyka w Biebrzańskim Parku Narodowym. *Biuletyn Informacyjny ZPP*, 26: 27-29.
- GRYGORUK A. 2003. Współpraca BPN z organizacjami pozarządowymi. *Biuletyn Informacyjny ZPP*, 26: 32-37.
- GRYGORUK A. 2003. Turystyka. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 175-184.
- GRYGORUK A. 2005. Turystyka w Biebrzańskim Parku Narodowym. [W:] Dyrcz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 361-366.
- GRYGORUK A. (red.) 2006. Biebrzańskie sianokosy. BPN, Osowiec Twierdza: 1-40.
- GRYGORUK A., DEMBEK W. 2005. Udostępnianie turystyczne okolic Czerwonego Bagna oraz potrzeby badań naukowych obszaru ochrony ścisłej. [W:] 80 lat ochrony ścisłej Czerwonego Bagna w dolinie Biebrzy. Materiały z konferencji. Osowiec Twierdza, 5-6 maja 2005. Biebrzański Park Narodowy: 62-67.
- GRYGORUK A., ZUB H. 2006. Historia sianokosów nad Biebrzą. [W:] Grygoruk A. 2006. Biebrzańskie sianokosy. BPN, Osowiec Twierdza: 9-15.
- GRYZ J., KRAUZE D. 2008. Mortality of vertebrates on a road crossing the Biebrza Valley (NE Poland). *Eur J Wildl Res* 54: 709-714, Springer-Verlag.
- GRZYBOWSKI J. 1981. Rozwój wydm w południowo-wschodniej części Kotliny Biebrzańskiej. Wpływ warunków naturalnych i gospodarczej działalności człowieka. *Dokum. Geogr.*, 4.
- GRZYBOWSKI J. 1983. Wyróżnianie i klasyfikacja jednostek wymiany energii na powierzchni czynnej na przykładzie Kotliny Biebrzańskiej. *Prz. Geogr.*, 55(2): 341-359.
- GUNICKA A. 2006. Analiza czynnikowa jakości wód powierzchniowych w wybranych punktach monitoringowych Biebrzańskiego Parku Narodowego. The analyze of surface water quality in some monitoring regions in Biebrza National Park. SGGW Warszawa, praca inżynierska.
- GUTOWSKI J.M., BUCHOLTZ L., KUBISZ D., OSSOWSKA M., SUĆKO K. 2006. Chrząszcze saproksyliczne jako wskaźnik odkształceń ekosystemów leśnych borów sosnowych. *Leśne Prace Badawcze* 4: 101-144.
- GUTOWSKI J.M. 2004. Komik drukarz – gatunek kluczowy. *Parki Narodowe*, 1: 13-15.
- GUTOWSKI J.M., KRZYSZTOFIAK L. 1988. Materiały do poznania składu pokarmu płazów bezogonowych (*Anura*) z północno-wschodniej Polski. *Przegląd Zool.*, 32: 225-235.
- GUTOWSKI J.M., WANAT M. 2002. *Agrius guerini* Lacordaire in Boisdual et Lacordaire, 1835 (*Coleoptera: Buprestidae*) – gatunek nowy dla fauny Polski. *Wiad. entomol.*, 20 (3-4): 131-136.
- GUZIAK R., LUBACZEWSKA S. 2001. Ochrona przyrody w praktyce. Podmokłe łąki i pastwiska. PTPP ‘pro Natura’, Wrocław.
- GWIAZDOWICZ D.J., MIZERA T., 2002. Preliminary research on mites (Acari, Gamasida) occurring in the pellets of birds of prey and owl. Scientific paper of agricultural university of Poznań. *Animal Science*, 4: 117-125.
- GWIAZDOWICZ D.J., MIZERA T. 2003. Mites (Acari, Gamasida) occurring in Pellets of Birds of Prey and Owls in Poland: A Preliminary Report. 6th World Conference on Birds of Prey and Owls, Budapest, Hungary, 18-23 May 2003. Abstracts: 31-32.
- GWIAZDOWICZ D.J., MIZERA T., MACIOROWSKI G. 2005. Wstępne wyniki badań nad akarofauną gniazd orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina* na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Mizera T. & B.-U. Meyburg (red.) 2005. Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) - Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 95-102.
- GWIAZDOWICZ D.J., MIZERA T., SKORUPSKI M. 1999. The state of knowledge of acarofauna inhabiting birds of prey nests in Poland. *Buteo*, Supplement. Abstracts 3rd Euroasian Conference of Raptor Research Foundation, Mikulov, Czech Republik, 21-26 September 1999: 50-51.
- GWIAZDOWICZ D.J., MIZERA T., SKORUPSKI M. 1999. Mites in Greater Spotted Eagle Nests. *The Journal of Raptor Research*, 33(3): 257-260.
- GWIAZDOWICZ D.J., MIZERA T., SKORUPSKI M. 2000. Mites (Acari, Gamasida) from the nests of birds of prey in Poland. *Buteo*, 11: 97-100.
- GWIAZDOWICZ D.J., SKORUPSKI M. 1996. *Antennophorina*, *Microgyniina*, *Sejina*, *Gamasina* (Acari, Mesostigmata) parków narodowych Polski. *Parki nar. Rez. przyr.*, 15: 47-62.
- HAJDUK D., HAJDUK Z. 1984. Fauna Hirudinea środkowego i dolnego odcinka rzeki Biebrzy i jej starorzeczy. *Wiad. Parazyt.*, 30(2): 241-248.
- HALICKI S. 1995. Biebrzański Park Narodowy. Białostoczyzna, 1.
- HALUPKA K. 1994. Incubation feeding in Meadow Pipit *Anthus pratensis* affects female time budget. *J. Avian Biol.*, 25: 251-253.

- HALUPKA K. 1998. Nest predation in Meadow Pipits *Anthus pratensis* nesting in natural conditions. *Ornis Fennica*, 75: 139-143.
- HALUPKA K. 1998. Nest-site selection and nest predation in meadow pipits. *Folia Zool.*, 47(1): 29-37.
- HALUPKA K. 1998. Partial nest predation in an altricial bird selects for the accelerated development of young. *J. Avian Biol.*, 29: 129-133.
- HALUPKA K. 1998. Vocal begging by nestlings and vulnerability to nest predation in Meadow Pipits *Anthus pratensis*; to what extent do predation costs of begging exist? *Ibis*, 140: 144-149.
- HALUPKA L. 1996. Breeding ecology of the Sedge Warbler (*Acrocephalus schoenobaenus*) in the Biebrza marshes (NE Poland). *Ornis Hungarica*, 6: 9-14.
- HALUPKA L. 1999. Nest defense in an altricial bird with uniparental care: the influence of offspring age, brood size, stage of the breeding season and predator type. *Ornis Fennica*, 76: 97-105.
- HALUPKA K., HALUPKA L. 1997. The influence of reproductive season stage on nest defence by meadow pipits (*Anthus pratensis*). *Ethology Ecology & Evolution*, 9: 89-98.
- HEATH M. F., EVANS M. I. (red.) 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation. 1: Northern Europe. BirdLife International, Cambridge, UK (BirdLife Conservation Series No.8): 559-560.
- HEBDA G. 1998. Pierwsze stanowisko popielicy *Myoxus glis* (L.) (*Mammalia*, *Myoxidae*) w Kotlinie Biebrzańskiej. *Parki Nar. i Rez. Przynr.*, 17(4): 91-92.
- HEESTER A. J., LOFVERS E., SCHIERECK M. L., STOPPELENBURG E. J. 1995. Eco-hydrological analyses of the Biebrza Upper Basin. *Afstudeerverslag Vakgroep Milieukunde, Universiteit Utrecht*.
- HERBICH J. 2004. Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Min. Środowiska, Warszawa. T.2: 147-157, 178-196.
- HERCZEK A. 1982. *Miridae (Heteroptera)* zespołów roślinnych okolic Dolistowa. *Acta Biologica*, 10: 22-29.
- HILSZCZAŃSKI J. 2000. European species of subgenus *Moerophora* Foerster of *Xorides* Latreille (Hymenoptera: Ichneumonidae: Xoridinae), with descriptions of two new species. *Insect Syst. Evol.*, 31: 247 - 255.
- HILSZCZAŃSKI J., BYSTROWSKI C. 2005. *Aegomorphus wojtylai*, a new species from Poland, with a key to European species of *Aegomorphus* Haldeman (*Coleoptera: Cerambycidae*). *Genus* 16, 2, 201-207.
- HILSZCZAŃSKI J. 2008. Kora zamarłych świerków jako miejsce zimowania owadzi drapieżników związanych z kambio- i ksylofagami. *Leśne Prace Badawcze*, Vol. 69 (1): 15-19.
- HOFFMAN J. 2004. The Biebrza National Park - a unique wetland ecosystem under threat. IUCN The World Conservation Union (www.iucneurope.org).
- HOHENDORF E., GOTKIEWICZ J. 1977. Plonowanie łąki w zależności od najważniejszych czynników meteorologicznych i hydrologicznych na średnio zmurszonym torfie w rejonie Biebrzy. *Pr. Komis. Nauk Rol. Biol. Bydg. TN*, 1: 35-50.
- HOŁOWKIEWICZ E. 1892. Echa historyczne z puszczy i bagnisk starej Słowiańszczyzny. *Sylwan*.
- HOŃKO B. 1995. Możliwości rozwoju turystyki na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. Uniwersytet Warszawski, Filia w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.
- HOŚCIEŁO A. 2004. Sukcesja roślinności zaroślowej na obszarze basenu środkowego Biebrzańskiego Parku Narodowego. *Pr. Inst. Geodezji i Kart.*, 40 (106): 117-124.
- HOŚCIEŁO A. 2005. Metodyka badania degradacji ekosystemów bagiennych na skutek pożarów torfowisk na podstawie informacji pozyskanych przez satelity teledetekcyjne. Sprawozdanie merytoryczne z realizacji proj. badaw. nr 5T12E02525, IGIK, maszynopis: 1-56.
- HUFLEJT T., MALCHER M. 1997. *Cimbricidae*. [W:] J Razowski (red.) 1997. Wykaz zwierząt Polski. t.V. cz. 32/24 *Hymenoptera*- Posłowie. Kraków.
- HURYN B. 1999. Zapas zera pędowego i jego wykorzystanie przez jeleniowate w dolinie Biebrzy na terenie sukcesji lasu po pożarze. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- HUTOROWICZ A., HUTOROWICZ J., GÓRNIAK D. 2003. Observations of the chrysophyte *Bicosoeca turrigera* in two old-river basin sites in Poland. *Biologia*, 58(4): 743-747.
- IGNATIUK I. 1998. Zespoły ssaków Brzezin Kapickich: siedlisk mineralnych i przesuszonych torfowisk. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- IGNATOWICZ K., SKOCZKO I. 2006. Occurrence Study of Agro-Chemical Pollutions In Chojen Waters on Marshland and Flooding of Biebrza. *Polish J. Environ. Stud.* Vol. 15, No. 5d: 431-434
- ILNICKI P. 2002. Torfowiska i torf. Wydawnictwo AR im. A. Cieszkowskiego, Poznań: 1-600.
- ILNICKI P., BANASZUK H. 1994. Ecological valorization of wetlands in the regions of Poznań and Białystok. [W:] The International Symposium "Conservation and Management of Fens", 8-9 June 1994, Warszawa - Biebrza, IMUZ, Warszawa: 291-298.
- INGARDEN R. 1921. Rzeki i kanały żeglowne w b. trzech zaborach i znaczenie ich gospodarcze dla Polski. *Kraków Min. Robót Publ.*, 8°: 293-299.
- INSTYTUT BADAWCZY LEŚNICTWA, 1983. Warunki optymalizacji gospodarki leśnej i łowieckiej w Dolinie Biebrzy z uwzględnieniem potrzeb w zakresie ochrony przyrody. Część B - Łowiectwo, Zadanie badawcze NCR-307, Warszawa.

- JABŁOŃSKI J. 1967. Perspektywy melioracji w województwie białostockim. *Nowe Rol.*, 17: 27-29.
- JAGUSIEWICZ A. 1984. Walory turystyczne a wymogi ochrony środowiska. [W:] *Naukowe Podstawy Ochrony i Zagospodarowanie Bagien Biebrzańskich*, Materiały na ogólnokrajową konferencję, Łomża, 20-21.09.1984.
- JAGUSIEWICZ A. 1985. Turystyka na Bagnach Biebrzańskich. *Aura*, 9.
- JAGUSIEWICZ A. 1985. Turystyka w dolinie Biebrzy. *Przyr. pol.*, 5-6.
- JANKOWSKA A. 1978. Wpływ bagien biebrzańskich na sumy opadu atmosferycznego. WGiSR UW, maszynopis.
- JAROS H. 1991. Podstawy modelowania gospodarki wodnej na przykładzie systemu Jędrznia-Elk-Kanał Woźnawiejski. PTG, Warszawa, maszynopis.
- JAROS H. 1993. Biebrzański Park Narodowy – walory przyrodnicze i ich ochrona. *Parki Nar.*, 4: 2-4.
- JAROS H. 2004. Gleby hydrogeniczne w Basenie Biebrzy Dolnej. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. *Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza*. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 286-291.
- JAROS H. 2004. Hydrogeniczne siedliska glebotwórcze w Basenie Biebrzy Dolnej. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. *Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza*. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 308-312.
- JASKANIS D. 1969. Pradzieje Białostocczyzny, Arkady, Warszawa.
- JASNOWSKI M. 1952. Flora mszaków rezerwatu "Czerwone Bagno". *Ochr. Przyr.*, 20: 118-133.
- JASNOWSKI M. 1957. *Calliargon trifarium* Kindb. w układzie stratygraficznym i florze torfowisk holocenijskich Polski. *Acta Soc. Bot. Pol.*, 26(4): 701-718.
- JASNOWSKI M. 1957. Flora mchów z czwartorzędowych osadów torfowisk reofilnych. *Acta Soc. Bot. Pol.*, 26(3): 597-629.
- JASNOWSKI M. 1959. Czwartorzędowe torfy mszyste, klasyfikacja i geneza. *Acta Soc. Bot. Pol.*, 28(2): 319-364.
- JASNOWSKI M. 1961. *Impatiens Roylei* Walp - nowy składnik lasów łągowych w Polsce, *Fragm. Flor. et Geobot.*, 7(1):76-80.
- JASNOWSKI M. 1975. Torfowiska i tereny bagienne w Polsce. [W:] Kaca N. J. 1975. *Bagna kuli ziemskiej*. Warszawa, PWN: 356-390.
- JASNOWSKI M. 1977. Aktualny stan i program ochrony torfowisk w Polsce, *Chr. Przyr. Ojcz.*:18-29.
- JASNOWSKI M. 1978. Znaczenie torfowisk w Polsce i ich ochrona. [W:] *Ochrona kształtowania środowiska przyrodniczego*. Warszawa, PWN: 279-315.
- JASNOWSKI M., JASNOWSKA J., MARKOWSKI S. 1968. Ginące torfowiska wysokie i przejściowe w pasie przybaltyckim Polski. *Ochr. Przyr.*, 33: 69-124.
- JASNOWSKI M., PAŁCZYŃSKI A. 1976. Mire vegetation and types of peatlands in Poland. [W:] *Peatlands and their utilization in Poland*. V Intern. Peat Congress, Poznań, 5-28.
- JASNOWSKI M., PAŁCZYŃSKI A. 1976. Problem of protection of nature and peat resources in Poland. [W:] *Peatlands and their utilization in Poland*. V Intern. Peat Congress, Poznań: 61-75.
- JASZCZUK J. 1982. Larwy Elateridae (Coleoptera) – szkodniki łąk torfowych. Uniwersytet Warszawski, Filia w Białymstoku, praca magisterska.
- JAŹDŻEWSKI K. 1970. Notatka o skorupiakach rzeki Biebrzy. *Zesz. Nauk. Uniw. Łódź.*, Ser. 2, Mat. Przyr., 40: 47-55.
- JAŹDŻEWSKI K., KONOPACKA A. 1995. Pancierzowce - prócz równonogów lądowych, *Malacostraca* -prócz *Onisoidea*. Katalog Fauny Polski. Dział Wydawnictw Muzeum i Instytutu Zoologii PAN, Warszawa, 8, 1,165.
- JEKATIERYNCZUK-RUDCZYK E. 2004. Naturalne wypływy wody podziemnej. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. *Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza*. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 204-213.
- JĘDRYCZKOWSKI W. B., Kupryjanowicz J. 2005. Biegaczowate, Carabidae (chrząszcze, Coleoptera) czterech środowisk Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. *Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia*. BPN, Osowiec-Twierdza: 325-329.
- JĘDRZEJEWSKI W., KOWALCZYK R. 2005. Ssaki drapieżne. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005: *Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia*. BPN, Osowiec-Twierdza: 185-200.
- JÓŹWIAK B. 1981. Charakterystyka użytków zielonych znajdujących się na obrzeżach Doliny Biebrzy na terenach zajmowanych przez gospodarkę rolniczą. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 5.
- JURCZYK K. 2000. Zmienność wiekowa czaszki łosia (*Alces alces* Linnaeus, 1758) z populacji północno-wschodniej Polski. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- JUSZCZYK W. 1987. Płazy i gady krajowe. PWN. Warszawa. vol. I: 240 pp, vol. 2: 384 pp, vol. 3: 214 pp.
- KACHNIARZ T., SKALMOWSKI W. (red.) 2000. Plan Ochrony Biebrzańskiego Parku Narodowego. Operat: Zagospodarowanie przestrzenne. NFOŚiGW, BPN, Warszawa, maszynopis.
- KACPRZAK L., LISICKI S. 2000. Objasnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, ark. Sztabin. PIG, Warszawa, maszynopis.

- KACZMAREK M 1998. Long term changes (15 years) of *Collembola* communities of natural and drained peatlands in the Biebrza Valley, NE Poland. *Pol. J. Ecol.*, 46: 243-260.
- KACZMAREK M. 1991. Characteristic of the studied habitats in the Biebrza and Narew old river valleys. [Charakterystyka badanych siedlisk w Pradolinie Biebrzy i Narwi.] *Pol. Ecol. Stud.*, 17(1/2): 7-18.
- KACZMAREK M. 1991. Communities of *Collembola* in reclaimed organic soil formed of various types of peat. *Pol. Ecol. Stud.*, 17: 221-247.
- KACZMAREK M. 1993. Characteristic of *Collembola* communities occurring on meadows on variously degraded hydrogenous soil. *Zesz. Probl. Post. Nauk Roln.*, 406: 129-134.
- KAJA J. 1974. Skład i struktura społeczna ludności powiatu szczuczyńskiego w latach 1919-1939. [W:] Gnatowski M., Majecki H. (red). *Studia i materiały do dziejów powiatu grajewskiego*. PWN, Warszawa, t. II: 9-43.
- KAJAK A. 1960. Zmiany liczebności pajaków na kilku łąkach. *Ekol. Pol. A*, 8: 199-228.
- KAJAK A. 1962. Porównanie fauny pajaków łąk sztucznych i naturalnych. *Ekol. Pol. A*, 10: 1-20.
- KAJAK A. 1985. Immediate and remote ecological consequences of the peatland drainage. *Pol. Ecol. Stud.* 11: 123-150.
- KAJAK A. 1985. Konferencja poświęcona naukowym podstawom ochrony i zagospodarowania Bagien Biebrzańskich (Łomża, 18-19 X 1984 r.). *Wiad. Ekol.*, 3: 315-317.
- KAJAK A. 1985. Wieloletnie zmiany w składzie pajaków łąkowych i próby oceny znaczenia pajaków epigeicznych. Czech.-Pol. Sym. Arach. Cesky svaz ochrancu prirody. Zpravodaj ochrany prirody fiesta Ostravy: 45-59
- KAJAK A. 1993. Long term changes in spider communities of drained fens. *Bull. Soc. neuchâtel. Sci. Nat.*, 116: 125-130.
- KAJAK A., ANDRZEJEWSKA L., CHMIELEWSKI K., CIESIELSKA Z., KACZMAREK M., MAKULEC G., PEŁAL J., WASILEWSKA L. 1985. Long term changes in grassland communities of heterotrophic organisms on drained fens. *Pol. ecol. Stud.*, 11: 21-52.
- KAJAK A., ANDRZEJEWSKA L., PEŁAL J. et al. 1984. Ekologiczna analiza przemian zachodzących na torfowiskach pod wpływem gospodarki. [W:] *Naukowe Podstawy Ochrony i Zagospodarowania Bagien Biebrzańskich*, Materiały na ogólnokrajową konferencję, Łomża, 20-21.09.84: 23.
- KAJAK A., ANDRZEJEWSKA L., CIESIELSKA Z., CHMIELEWSKI K., KACZMAREK M., MAKULEC G., PEŁAL J., RYSZKOWSKA J., STOPNICKI J., SZANSER M., WASILEWSKA L. 1991. Ekologiczna analiza przemian zachodzących na torfowiskach pod wpływem gospodarki. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.* 372: 435-454.
- KAJAK A, CHMIELEWSKI K., KACZMAREK M. 1991. Experimental acceleration of animal succession in soil of meadow developed on newly drained peatland. *Pol. Ecol. Stud.*, 17: 333-346.
- KAJAK A., CHMIELEWSKI K., KACZMAREK M., REMBIAŁKOWSKA E. 1991. Experimental studies on the effect of epigeic predators on decomposition processes on managed peat grasslands. *Pol. Ecol. Stud.*, 17: 289-310.
- KAJAK A., KACZMAREK M. 1994. Could wetland soil fauna be restored after restoration of fen habitats?. *Proc. Int. Symp. "Conservation and Management of fens"*, Warsaw- Biebrza, Poland: 428-436.
- KAJAK A., KUPRYJANOWICZ J., PETROV P., 2000. Long-term changes in spider communities in the natural and drained fens in the Biebrza river valley. *Ekologia*, Supplement 4: 55-64.
- KAJAK A., OKRUSZKO H. 1990. Grasslands on drained peats in Poland. [W:] A. Brey Meyer (red.) 1990. *Managed grasslands*, Elsevier Sci. Publ. B. V. Amsterdam: 213-253.
- KAJAK A., OKRUSZKO H., PEŁAL J. (red.) 1986. Peatlands of the Biebrza valley, environmental conditions and changes under the influence of management. Part I. Environmental conditions of the valley and biota of intact peatlands. *Pol. Ecol. Stud.*, 10, 474 pp.
- KAJAK A., OKRUSZKO H., PEŁAL J. (red.) 1986. Peatlands of the Biebrza valley, environmental conditions and changes under the influence of management. Part II. Transformations in biota after drainage. *Pol. Ecol. Stud.* II, 163 pp.
- KALSKI R. 1991. Biebrza w niebezpieczeństwie. Niewłaściwa gospodarka wodna na bagnach biebrzańskich – "lekkomyślne" osuszanie gruntów przez miejscowych rolników. *Aura*, 3: 5.
- KAMIŃSKI A. 1953. Jaćwież - terytorium, ludność, stosunki gospodarcze i społeczne. *Łódź. Tow. Nauk.*, Łódź.
- KAMIŃSKI A. 1961. Wizna na tle pogranicza polsko-rusko-jaćwieskiego. *Rocz. Biał.* 1: 9-61.
- KAMIŃSKI A. 1963. Pogranicze polsko-rusko-jaćwieskie między Biebrzą a Narwią. *Rocz. białost.*, 4: 7-41.
- KAMIŃSKI J. 2000. Identyfikacja warunków wilgotnościowych na podstawie zbiorowisk roślinnych na obszarach dawno zmeliorowanych torfowisk. *Wiadomości IMUZ* 20(4): 39-52.
- KAMIŃSKI J. 2002. Koszenie jako sposób na hamowanie ekspansji trzciny (*Phragmites australis*) w BPN. [W:] Bokdam J., Braeckel, van, A., Werpachowski C., Znaniecka M. (red.) 2002. *Grazing as a conservation management tool in peatland*. Report of a Workshop held 22-26 April 2002 in Goniadz (PL). Wageningen University, Biebrza National Park, WWF, Wageningen - Osowiec-Twierdza – Białystok: 67-70.
- KAMIŃSKI J. 2002. Przydatność wybranych gatunków traw do podsiewu łąk wiechlinowych na glebie torfowo-murszowej. *Woda Środ. Obsz. Wiej.*, 4: 89-100.
- KAMIŃSKI J. 2002. Wpływ wypasu i koszenia na walory przyrodnicze ekosystemów łąkowych. [W:] Bokdam J., Braeckel, van, A., Werpachowski C., Znaniecka M. (red.) 2002. *Grazing as a conservation management tool in peat-*

land. Report of a Workshop held 22-26 April 2002 in Goniadz (PL). Wageningen University, Biebrza National Park, WWF, Wageningen - Osowiec-Twierdza – Białystok: 71-74.

KAMIŃSKI J. 2003. Wpływ zróżnicowanego wieloletniego nawożenia mineralnego na zbiorowiska łąkowe na glebie torfowo-murszowej. Woda Środ. Obsz. Wiej., 7: 53-67

KAMIŃSKI J. 2008. Zróżnicowanie florystyczne i walory przyrodnicze łąk 2-kośnych na zagospodarowanym torfowisku w zależności od warunków wilgotnościowych. Woda Środ. Obsz. Wiej., t. 8 z. 2a (23): 87-104.

KAMIŃSKI J., CHRZANOWSKI S. 2007. Wpływ użytkowania kośnego i pastwiskowego na właściwości fizyczne gleb oraz skład florystyczny zbiorowisk roślinnych na zmeliorowanym torfowisku. Woda Środ. Obsz. Wiej., t. 7 z. 2b (21): 75-86.

KAMIŃSKI J., SZYMANOWSKI M. 2007. Wpływ nawożenia mineralnego na plonowanie, skład florystyczny i walory przyrodnicze łąk na glebie torfowo-murszowej w świetle wyników wieloletniego doświadczenia. Woda Środ. Obsz. Wiej., t. 7 z. 2a (20): 191-208.

KANIA J. 2006. Problemy ochrony torfowisk niskich na obszarach chronionych w dolinie Biebrzy ze szczególnym uwzględnieniem torfowiska Biele Suchowolskie. Wydział Ochrony Środowiska WSPiRR w Falentach, praca dyplomowa: 1-123.

KANIA J., MALAWSKA M., GUTRY P., KAMIŃSKI J., WIŁKOMIRSKI B. 2006. Zmiany przyrodnicze torfowiska niskiego spowodowane pożarem. Woda-Środowisko-Obszary Wiejskie t.6 z.2 (18), IMUZ Falenty: 155-173.

KARDEL I. 2001. Analiza zmian jakości wód powierzchniowych w Pradolinie Biebrzy. Wydział Inżynierii i Kształtowania Środowiska Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa, rozprawa doktorska, w. elektroniczna.

KARDEL I., SIŁAKOWSKI M. 1999. Field data collection and data management using GPS and GIS. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.): Assessment of the effect of changes in water management within the Central Biebrza Basin. Polish-Dutch Research Project. Falenty-Utrecht: 103-118.

KARDYNIA P. 2005. Interakcje zachodzące pomiędzy dwoma współbytującymi gatunkami ssaków drapieżnych: łasicą łąką (*Mustela nivalis*) i gronostajem (*Mustela erminea*). Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Poznań, praca magisterska.

KASPRZYK K. 1997. Fauna nietoperzy Polski Północno-Wschodniej - aktualny stan wiedzy. Acta Univ. Nicolai Copernici. Biologia, 53: 77-85.

KAWENCZYŃSKI K., KOŹNIEWSKI P., LUNIAK M. 1976. Lęg łabędzia krzykliwego *Cygnus cygnus* (L.) na Bagnie Ławki. Przegląd zool., 20: 109-115.

KAZANOWSKA E. 2007. Analysis of hydrological drought in the Biebrza River at the Burzyn gauge 1951-2002. [in:] OKRUSZKO et al. (eds) Wetlands: Monitoring, Modelling and Management. Taylor & Francis Group, London: 3-7.

KICIŃSKI T., BYCZKOWSKI A. 1983. Częstotliwość i czas trwania zalewów w Dolinie Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 75-87.

KICIŃSKI T., BYCZKOWSKI A. 1984. Hydrologia i hydrografia dorzecza Biebrzy. [W:] Naukowe Podstawy Ochrony i Zagospodarowania Bagien Biebrzańskich, Materiały na ogólnokrajową konferencję, Łomża, 20-21.09.84: 28.

KIERYCH E. 1988. A new genus and a new species of *Cynipoids* (*Hymenoptera*, *Cynipoidea*, *Charipidae*) from Poland. Ann. Zool., 41: 351-354.

KIRYŁO H. 1988. Wpływ środowiska przyrodniczego na wybrane zjawiska kulturowe na terenach Kotliny Biebrzańskiej. Uniwersytet Warszawski, Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej, Warszawa.

KISIELEWSKA G., KISIELEWSKI J. 1986. Freshwater *Gastrotricha* of Poland. v. *Gastrotricha* of alder woods. Fragm. Faun., 30: 235-250.

KISIELEWSKI J. 1986. Freshwater *Gastrotricha* of Poland. VII. *Gastrotricha* of extremely eutrophicated water bodies. Fragm. Faun., 30: 267-295.

KLEMT J. 2003. Roztocze z rzędu *Mesostigmata* Biebrzańskiego Parku Narodowego. Akademia Rolnicza, Poznań, praca magisterska.

KLIMKOWSKA A. 2002. Cattle grazing and vegetation in the Lower Basin of the Biebrza National Park, Poland. IV: Aggregation of the vegetation data as a tool for decision support in nature management in Biebrza National Park. Wageningen University, Wageningen, praca magisterska, maszynopis, CD.

KLIMKOWSKA A. 2008. Restoration of severely degraded fens: ecological feasibility, opportunities and constraints. PhD thesis, University of Antwerp: 39-67.

KLOSS M. 1990. Przegląd wilgotnych i bagiennych zbiorowisk leśnych w północno-wschodniej Polsce na tle typów siedliskowych lasu. Wiad. IMUZ, XVI(3): 287-302.

KŁOSOWSKI G., KŁOSOWSKI S., KŁOSOWSKI T. 1991. Ptaki biebrzańskich bagien. Krajowa Spółdzielnia Artystyczno-Techniczna KASAT, Warszawa.

KŁOSOWSKI G., KŁOSOWSKI T. 1994. Biebrza: Kraina moczarów. "Voyager", Warszawa.

KŁOSZEWSKI T. 1979. Charakterystyka kierunków i prędkości wiatru w Kotlinie Biebrzańskiej. WGiSR UW, maszynopis.

- KOBYLIŃSKA J. 1996. The red fox and raccoon dog in wetlands of the Biebrza river valley - food composition and burrow use. *J. Wildl. Res.*, 1: 186-189.
- KOLANKO K. 2002. Porosty Fortu IV w Twierdzy Osowiec w Biebrzańskim Parku Narodowym. *Parki nar. Rez. przyr.*, 21: 367-374.
- KOLANKO K. 2003. Porosty topoli osiki (*Populus tremula* L.) w Biebrzańskim Parku Narodowym i jego okolicach. *Parki nar. Rez. przyr.*, 22(3): 347-357.
- KOLANKO K. 2005. Porosty Biebrzańskiego Parku Narodowego i terenów przylegających. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. *Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 149-160.*
- KOLANKO K. 2008. Materiały do bioty porostów lasów olsowych w Biebrzańskim Parku Narodowym. *Parki nar. Rez. Przyr.* 27(4): 15-25.
- KOŁOS A., MATOWICKA B. (red.) 2006. Biebrzańskie krajobrazy. Przewodnik po ścieżkach przyrodniczych okolic Lipska. [Biebrza Landscapes. Guidebook to the nature trails near the Lipsk town] [Die Biebrza Landschaften. Reiseführer für die naturwanderwege in der umgebung von Lipsk]. Związek Komunalny Biebrza, Suchowola: 1-60.
- KOŁOS A., MATOWICKA B. 2006. Ścieżka przyrodnicza Błota Biebrzańskie - Nowy Lipsk. [W:] Kołos A., Matowicka B. (red.) 2006. Biebrzańskie krajobrazy. Przewodnik po ścieżkach przyrodniczych okolic Lipska. [Biebrza Landscapes. Guidebook to the nature trails near the Lipsk town] [Die Biebrza Landschaften. Reiseführer für die naturwanderwege in der umgebung von Lipsk]. Związek Komunalny Biebrza, Suchowola: 9-30.
- KOŁOMYJSKA I. (red.) 2004. Perspektywy wdrażania programów rolnośrodowiskowych w Polsce na przykładzie Doliny Biebrzy. WWF, Warszawa.
- KOMENDA E. 1986. Źródła zagrożenia doliny Biebrzy. *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, 42: 42-48.
- KOMENDA E. 1987. Zwiększenie pojemności łowiska przez powiększenie bazy żerowej łosi. *Ogólnopolska narada nt. hodowli zwierząt łownych. Czempień. ZG PZL Warszawa: 35-40.*
- KOMENDA E. 1990. Łoś. *Łowiec Świętokrzyski*, 1: 24-25.
- KOMENDA E. 2001. Wpływ wzbogacenia bazy żerowej na populację łosi i drzewostany Doliny Biebrzy. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Wydział Leśny, Warszawa, praca doktorska.
- KOMISCHKE B., GRASZYŃSKI K., MEYBURG B.-U. 2001. Zur Biologie des Schelladlers *Aquila clanga*. *Acta ornithoecologica*, 4: 337-376.
- KOMISCHKE B., GRASZYŃSKI K., MEYBURG B.-U. 2005. Materiały do biologii orlika grubodziobego *Aquila clanga*. [W:] Mizera T. & B.-U. Meyburg (red.) 2005. *Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) - Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 193-241.*
- KONDEJ A. 1991. Porosty Parku Krajobrazowego Gugny nad Biebrzą. Instytut Biologii Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku, praca magisterska.
- KONDRACKI J. 1977. *Regiony fizycznogeograficzne Polski*. Wydaw. Uniw. Warszawskiego.
- KONDRATIUK P. 2004. Warunki hydrogeologiczne. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. *Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 184-193.*
- KONOPKA E. 2003. *Wszechnica Biebrzańska. Biuletyn Informacyjny ZPP*, 26: 41-42.
- KONOPKA J. A. 1995. Pająki (*Araneae*) uroczyzna Piekielne Wrota - po pożarze w roku 1992. Instytut Biologii, Filia Uniw. Warszawskiego, Białystok, praca magisterska.
- KONOPKO A. 1991. Zimowa baza żerowa w borze wilgotnym oraz zasobność i wykorzystanie żeru przez łosia w zaroślach wierzbowo-brzozowych doliny Biebrzy. Filia Uniwersytetu Warszawskiego, Białystok, praca magisterska.
- KONWERSKI S., WANAT M. 2002. Nowe stanowiska *Pelenomus olssoni* (ISRAELSON) (*Coleoptera: Curculionidae*) w Polsce. *Wiad. entomol.*, 21: 52.
- KOPCIEWSKA K. 1997. Pająki (*Araneae*) północno-wschodniej Polski – próba analizy zoogeograficznej. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- KOPCZYŃSKI L. 1993. Pokarm wydr (*Lutra lutra*) nad dwoma nizinnymi rzekami północno-wschodniej Polski. Uniwersytet Warszawski, Wydział Biologii, Zakład Ekologii, praca magisterska.
- KORNACKA D. 1989. Zróżnicowanie liczebności i aktywności fauny bezkręgowej zasiedlającej wybrane zbiorniki w dolinie rzeki Biebrzy. Uniwersytet Warszawski, Filia w Białymstoku, praca magisterska.
- KORNAS J. 1954. *Carex globularis* L. - nowy dla flory południowej Polski borealny gatunek turzycy. *Acta Soc. Bot. Pol.*, 23(1): 11-16.
- KOSIŃSKI M. 1996. Nowe stanowisko szachownicy kostkowatej *Fritillaria meleagris* (*Liliaceae*) w Kotlinie Biebrzańskiej. *Fragm. Flor. Geobot., Ser. Pol. A.*, 3: 403-404.
- KOSSAK S. 1999. Strefowe zróżnicowanie ochrony i użytkowania zwierzyny na przykładzie Biebrzańskiego Parku Narodowego i terenów z nim sąsiadujących. *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, 55(1): 18-34.
- KOSSOWSKA-CEZAK U. 1980. Rozpoznanie klimatu lokalnego i mikroklimatu Pradoliny Biebrzy. WGiSR UW: 1-32.

- KOSSOWSKA-CEZAK U. 1984. Climate of the Biebrza ice-marginal valley. *Klimat Pradoliny Biebrzy*. *Pol. Ecol. Stud.*, 10(3/4): 253-270.
- KOSSOWSKA-CEZAK U., OLSZEWSKI K., PRZYBYLSKA G. 1991. Klimat Kotliny Biebrzańskiej. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 372: 119-160.
- KOSTRO-AMBROZIAK A. 2008. The species of the genus *Polyblastus* Hartig, 1837 (Hymenoptera, Ichneumonidae) in Poland. *Polish Journal of Entomology*.
- KOSTRO-AMBROZIAK A. 2007. *Phytodietus alpinator* Aubert, 1969 (Hymenoptera, Ichneumonidae). Supplementation of the checklist of Polish *Phytodietus* Gravenhorst, 1829. *Polish Journal of Entomology* 76: 115-118.
- KOSTRO-AMBROZIAK A. 2006. Wstępne badania nad Tryphoninae (Hymenoptera, Ichneumonidae) Biebrzańskiego Parku Narodowego i jego otuliny. *Wiad. entomol.* 25. Supl. 2: 107-108.
- KOSTUCH R. 1998. Największe Bagno Europy i Biebrzański Park Narodowy. *Aura*, 1: 8-10.
- KOSZYŁA Z. (red.). 1980. Lipsk nad Biebrzą. Monografia historyczna do 1914 r. Białystok.
- KOTOWSKI W. 2002. Fen communities. *Ecological Mechanisms and Conservation Strategies*. Van Denderen BV, Groningen.
- KOTOWSKI W. & VAN DIGGELEN R. 2004. Light as an environmental filter in fen vegetation. *Journal of Vegetation Science*, 15: 583-594.
- KOTOWSKI W., THÖRIG W., VAN DIGGELEN R., WASSEN, M. J. 2006. Competition as a factor structuring species zonation in riparian fens- a transplantation experiment. *Applied Vegetation Science*, 9: 231-240.
- KOWALCZYK A. (red.) 2000. Plan Ochrony Biebrzańskiego Parku Narodowego. Operat: Ochrona zasobów kulturowych. NFOŚiGW, BPN, Warszawa, maszynopis.
- KOWALCZYK J., GOTKIEWICZ J., SZUNIEWICZ K. 1974. Użytkowanie i możliwości produkcyjne obiektu Kuwasy. *Bibl. Wiad. IMUZ*, 47: 149-167.
- KOWALCZYK Z. 1979. Bibliografia prac badawczych Zakładu Doświadczalnego Biebrza z lat 1951–1976. *Wiad. IMUZ*, 59.
- KOWALEWSKI K., MAZIPPUS M. 2003. Application of the GPS techniques for water stage measurements and river slope calculation in wetland area of Upper Biebrza. [W:] Ignar S., Nowakowski P., Okruszko T. 2003. Measurement techniques and data assessment in wetlands hydrology. SGGW, Warszawa: 53-59.
- KOWALEWSKI Z., SKĄPSKI J., BLEUTEN W. 1999. Present groundwater conditions in the Central Biebrza Basin. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.). Assessment of the effect of changes in water management within the Central Biebrza Basin. Polish-Dutch Research Project. Falenty-Utrecht: 21-29.
- KOWALEWSKI Z., SKĄPSKI J., BLEUTEN W. 2000. Groundwater in the Central Biebrza Basin. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.) 2000. Some aspects of water management in the valley of Biebrza River. Wydawnictwo IMUZ Falenty: 19-26.
- KOWALSKI J., DYRCZ A. 1995. Pierwsze stwierdzenie trznadla białogłowego (*Emberiza leucocephalus*) w Polsce. *Not. Orn.*, 36: 166-168.
- KOWALSKI K., KRZANOWSKI A., WOJTUSIAK R. 1957. Sprawozdanie z akcji obrączkowania nietoperzy w Polsce w latach 1939-1953. *Acta theriol.*, 1: 109-158.
- KOWALSKI M., LESIŃSKI G. 1994. Bats occupying nest boxes for birds and bats in Poland. *Nyctalus (N.F.)*, 5: 19-26.
- KOWALSKI M., LESIŃSKI G., GÓRSKI A., GRUŻEWSKI M. 1995. Stanowiska nocka dużego *Myotis myotis* w północno-wschodniej Polsce. *Przeł. przyr.*, 6: 71-74.
- KOWALSKI W. W. 1985. Stan rozpoznania fykoflory torfowisk wysokich Polski. *Wiad. Bot.*, 29: 43-48.
- KOZIKOWSKA Z. 1980. Ryby i ich fauna pokarmowa rzeki Biebrzy. Muzeum Przyr., Wrocław, maszynopis.
- KOZIKOWSKA Z. 1983. Analiza populacji ryb w basenie rzeki Biebrzy. Struktura i rozmieszczenie populacji ryb w rzece, dopływach i wybranych starorzeczach. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Zoologiczne*, 14: 111-123.
- KOZIKOWSKA Z., WITKOWSKI A. 1979. *Tracheliastes polycolpus* NORDM. (*Lemaeopodidae*) - rzadki na terenie Polski pasożyt ryb w Dolinie Biebrzy. *Wiadomości Parazytologiczne*, 25: 141-144.
- KOŻUSZEK D. 2000. Kierunki kolonizacji wyniesień mineralnych w dolinie Biebrzy przez nornika zwyczajnego (*Microtus arvalis*) na przestrzeni dwóch lat badań. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- KROGULEC J., KŁOSKOWSKI J., WIĄCEK J. 1997. Rozmieszczenie, liczebność i wybiórczość siedliskowa wodniczki *Acrocephalus paludicola* w Polsce. [W:] Ptaki jako wskaźnik zmian środowiska. Monitoring. waloryzacja, ochrona, Słupsk: 50.
- KRUSZEWICZ A., DYRCZ A. 2000. *Hepatozoon kabeeni* n. sp. (Protozoa: Apicomplexa; Hemogregarina) from the sedge warbler, *Acrocephalus schoenobaenus* (Aves: Passeriformes). *Wiad. Parazyt.*, 46(4): 507-510.
- KRUSZEWICZ A., DYRCZ A. 2000. Intestinal parasites in five species of the genus *Acrocephalus*. *Acta Orn.*, 35: 153-158.
- KRYSIUK K.T. 2005. Poliandria u gryzoni o promiskuitycznym systemie rozrodczym - nornik północny *Microtus oeconomus* - jako gatunek modelowy. SGGW, Warszawa, praca magisterska.
- KRZEMIŃSKI J. 1981. Bagna Biebrzańskie. Świat który nie powinien zaginać. *Przyr. Pol.*, 1: 18-20.
- KRZYWICKI T. 1999. Objasnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, ark. Rajgród. Państwowy

Instytut Geologiczny, Warszawa:1-27

KRZYWICKI T. 2000. Szczegółowa mapa geologiczna Polski, 1:50 000, ark. Rajgród. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.

KRZYWIŃSKI A., KELLER M. 2005. New method of breeding Black grouse for reintroduction programme. 3rd Int. Black Grouse Conference, Rithin, North Wales:100-103.

KRZYWIŃSKI A., KELLER M., KRZYWIŃSKA K. 2007. The new methods of breeding black grouse for preservation genetic diversity of small isolated populations. 4th Int. Black Grouse Conference, Vienna: 11.

KRZYWONOS K. 1965. Warunki klimatyczne rejonu Rolniczego Zakładu Badawczego Biebrza w latach 1954-1963. Bibl. Wiad. IMUZ, 17: 188-220.

KRZYWONOS K. 1970. Warunki klimatyczne RZB Biebrza w latach 1964-1968. Bibl. Wiad. IMUZ, 33: 19-29.

KRZYWONOS K. 1974. Pomelioracyjne osiadanie torfowisk w rejonie ZD MUZ Biebrza. Wiad. IMUZ, 12: 151-169.

KRZYWOSZ A. 1998. Właściwości populacji *Thalictrum aquilegifolium* L. na mineralnych "grądach" w Dolinie Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.

KSIAŻYŃSKI K., KUBRAK J., NACHLIK E., 1993. Analysis of restoration possible of the flow in the defunct beds of the Jęgrznia and the Elk rivers. [Analiza możliwości przywrócenia przepływu w starych korytach rzek Jęgrzni i Elku]. Materiały polsko-holenderskiego sympozjum, Workshop „Biebrza Wetlands”. IMUZ, Warszawa: 15-30

KSIAŻYŃSKI K., KUBRAK J., NACHLIK E., 1994. Modelling of Hydrographical Network in the Middle Biebrza River Basin. [Modelowanie sieci hydrograficznej w Środkowym Basenie Biebrzy]. Sympozium "Conservation and Management of Fens", Proceedings of the International Symposium, Warszawa-Biebrza: 27-38.

KSIAŻYŃSKI K., KUBRAK J., NACHLIK E., 1995. Numerical Simulation of Flow in the Rivers and Channels Network in the Middle Biebrza River Basin. [Numeryczna symulacja przepływu w rzekach i kanałach Środkowego Basenu Biebrzy]. Zeitschrift für Kulturtechnik und Landentwicklung, 1: 30-34.

KSIAŻYŃSKI K., KUBRAK J., NACHLIK E. 1996. Modelowanie obiegu wody w obrębie Basenu Środkowego Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 432: 127-156.

KUBRAK J., BYCZKOWSKI A., OKRUSZKO T., 2000. Zabiegi renaturyzacyjne na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. Materiały Konferencji "Renaturyzacja obiektów przyrodniczych - aspekty ekologiczne i gospodarcze", Nałęczów: 101, 109.

KUBRAK J., OKRUSZKO T. 1999. Hydraulic model of the surface water system for the Central Biebrza Basin. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.). Assessment of the effect of changes in water management within the Central Biebrza Basin. Polish-Dutch Research Project. Falenty-Utrecht: 83-102.

KUBRAK J., OKRUSZKO T. 2000. Hydraulic model of the surface water system for the Central Biebrza Basin. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.) 2000. Some aspects of water management in the valley of Biebrza River. Wydawnictwo IMUZ Falenty: 71-86.

KUBRAK J., OKRUSZKO T., BYCZKOWSKI A., CHORMAŃSKI J., KARDEL I., 2000. Verification of the hydraulic model for the surface water system of the Central Biebrza River Basin. Annals of Warsaw Agricultural University, Land Reclamation, 30: 29-36.

KUCHARSKA A. 2004. Operat użytkowania rolniczego. [W:] Plan użytkowania ostoi ptaków „Brzostowo”. PTOP i WWF - Projekt „Biebrza”, maszynopis: 3-42.

KUKLA S. 1965. Rozwój torfowisk źródłiskowych na terenach północno-wschodniej Polski. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 57: 395-483.

KUKLO A. 1998. Rola Biebrzańskiego Parku Narodowego w rozwoju województw północno-wschodniej Polski. Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.

KULCZYŃSKI S. 1939/40. Torfowiska Polesia t. I i II: 1-777. Kraków.

KULWIEĆ K. 1910. Kanał Augustowski. Ziemia, 1: 38-41.

KUPIS J. 1999. Wstępne wyniki badań ornitofauny lęgowej łąk zmeliorowanego torfowiska Kuwasy. Mater. Sem. Inst. Melior., 43: 111-115.

KUPIS J. 2003. Zmiany w ugrupowaniu ptaków ekosystemu łąki turzycowej po wznowieniu użytkowania rolniczego. Woda Środ. Obsz. Wiej., 7: 129-137.

KUPRYJANOWICZ J. 1994. *Ceraticelus sibiricus* ESKOV. 1987, a spider species new to Poland (*Arenae, Linyphididae*). Bull. Br. Arachnol. Soc., 9: 298-299.

KUPRYJANOWICZ J. 1994. *Oxyptila gertschi* KURATA, 1944 in Poland - does o. *simplex* (O. P. -CAMBRIDGE, 1862) occur in Poland (*Araneae, Thomisidae*)? Bull. Acad. Pol. Sci., 42: 351-356.

KUPRYJANOWICZ J. 1995. *Larinia jeskovi* MARUSIK, 1986 - a spider species new to Europe (*Araneae: Araneidae*). Bull. Britt. arachnol. Soc., 10: 78-80.

KUPRYJANOWICZ J. 1995. *Pardosa maisa* HIPPA et MANNILA, 1982 in Poland (*Araneae: Lycosidae*). Bull. Acad. Pol. Sci., 43: 57-60.

KUPRYJANOWICZ J. 1995. Pierwsze stwierdzenie *Clubiona rosserae* Locket, 1953 (*Aranei: Clubionidae*) w Polsce. Przegląd Zool., 39: 83-85.

- KUPRYJANOWICZ J. 1996. *Titanoeca psammofila* WUNDERLICH, 1993 in Poland (*Araneae: Titanoecidae*). Bull. Acad. Pol. Sci., 44: 57-60
- KUPRYJANOWICZ J. 1997. Spiders of the Biebrza National Park, species new and rare to Poland. [W:] E ŻABKA M. (red.). Proc. XVI European Coll. Arachnol. Siedlce: 183-194.
- KUPRYJANOWICZ J. 1998. Pająki (*Araneae*) Dolnego Basenu Biebrzy. Rozprawa doktorska, Uniwersytet w Białymstoku, maszynopis.
- KUPRYJANOWICZ J. 2003. Spiders (*Aranea*) of open habitats in the Biebrza National Park, Poland. Fragm. Faun., 46: 209-237.
- KUPRYJANOWICZ J. 2005. Pająki (*Araneae*) Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 275-299.
- KUPRYJANOWICZ J., STANKIEWICZ A., HAJDAMOWICZ J. 1997. *Meioneta mossica* SCHIKORA, 1993 in Poland (*Araneae, Linythiidae*). Bull. Acad. Pol. Sci., 45: 41-43.
- KUPRYJANOWICZ J., STANKIEWICZ A., HAJDAMOWICZ I., STARĘGA W. 1998: Spiders of some raised peat-bogs in Poland. [W:] Selden P.A. (red.), Proc. 17th Europ. Coll. Arachnol., Edinburgh 1997: 267-272.
- KUPRYJANOWICZ M. 1995. Wyniki ekspertyzy palinologicznej osadów z torfowiska Żurawisko. Politechnika Białostocka, maszynopis.
- KUPRYJANOWICZ M., Balwierz Z. 2005. Późnoglacialna i holocenska historia roślinności Kotliny Biebrzy w świetle badań palinologicznych. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN Osowiec-Twierdza: 61-85.
- KURZAWA M., A. 2000. Zagęszczenie i sukces lęgowy czajki *Vanellus vanellus* (L.), krwawodzioba *Tringa totanus* (L.) i rycyka *Limosa limosa* (L.) w dolinie Narwi i Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, Instytut Biologii, Białystok, praca magisterska.
- KURZAWA M., DUDA N., CHĘTNICKI W., GALICKI P. 2000. Zagęszczenie i sukces lęgowy populacji czajki, rycyka, i krwawodzioba na wybranych powierzchniach w dolinie Narwi i Biebrzy. [Density and nesting succes of Lapwing, Black-Tailed Godwit and Redshank on some areas in Narew and Biebrza valleys] [W:] Latowski K. (red.). 2000. Studia Biologiczne. Bogucki Wydawnictwo Naukowe S.C. Poznań.
- KUŹMICKA A. 2000. Zmiany struktury genetycznej w populacjach normnika zwyczajnego (*Microtus arvalis*) na przestrzeni dwóch lat badań. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- LENART W. 1977. Wpływ podłoża na rozwój chmur Cumulus nad wybranymi terenami Niżu Polskiego. Pr. Stud. Geogr. UW, 22 Klimat, 9: 145-195.
- LENART W. 1978. Wpływ obszarów pradolinnych na zachmurzenie. [Pradolina Biebrzy] Czas. Geogr., 49(3): 309-313.
- LENART W., PRZYBYLSKA G. 1973. Badania mechanizmu tworzenia się mgieł przyziemnych nad bagnami [biebrzańskimi]. Pr. Stud. Inst. Geogr. UW, 12, Klimat, 7: 71-85.
- LESIŃSKI G. 1989. Nocek łydkowłosy w ptasich budkach. Wszechświat, 90: 183.
- LESIŃSKI G. 1994. Mopek *Barbastella barbastellus* (*Chiroptera, Mammalia*) w Kotlinie Biebrzańskiej i jego ochrona. Chrońmy Przyr. Ojcz., 2: 52-57.
- LESIŃSKI G. 1994. Nietoperze Twierdzy Osowiec. Osowieckim Szlakiem, 1: 6-7.
- LESIŃSKI G. 1996. Lato biebrzańskich nietoperzy. Osowieckim Szlakiem, 8: 7.
- LESIŃSKI G. 2000. Nietoperze w Biebrzańskim Parku Narodowym. Parki Nar., 1: 12-13.
- LESIŃSKI G. 2001. Nietoperze *Chiroptera* Kotliny Biebrzańskiej i terenów przyległych. Parki Nar. i Rez. Przyr., 20,2: 51-64.
- LESIŃSKI G. 2005. Nietoperze. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 201-208.
- LESIŃSKI G., BŁACHOWSKI G., SIUCHNO M. 2009. Vertebrates In the diet of the tawny owl *Strix aluco* in northern Podlasie (NE Poland) – comparison of forest and rural habitats. Fragmenta Faunistica 52 (1): 51-59
- LESIŃSKI G., GRYZ J. 2008. Localities of three rare mammal species in central and northeastern Poland. Frag. Faun. 51 (1): 63-69
- LESIŃSKI G., KOWALSKI M. 2002. Zimowy monitoring nietoperzy w dolinie Biebrzy i środkowej Narwi. [W:] Fuszara E., Jurczyszyn M. (red.) Zimowy monitoring nietoperzy w Polsce w latach 1979-1999. Nietoperze 3:
- LEWARTOWSKI Z. 1991. II Zjazd Towarzystwa Biebrzańskiego 25.II.1989r. w Białymstoku. Chrońmy Przyr. Ojcz., 47(1/2): 61-64.
- LEWARTOWSKI Z., RUPRECHT A. L. 1990. Analiza pokarmu sowy błotnej *Asio flammeus* (Pontoppidan, 1736) z Bagna Wizna w Kotlinie Biebrzańskiej. Przegląd zoologiczny, 34: 519 – 525.
- LEWICKA U., POHODOWICZ J. 1962. Bibliografia regionu białostockiego. T. 1:1944-1962. Białystok, 1962 PWN. Muzeum w Białymstoku. Supl. do czas. "Rocznik Białostocki", T. 5.
- LIĆWINKO M. 2006. Źródła rzeki, źródła kultury. [W:] Kołos A., Matowicka B. (red.) 2006. Biebrzańskie krajo-brazy. Przewodnik po ścieżkach przyrodniczych okolic Lipska. [Biebrza Landscapes. Guidebook to the nature trails

near the Lipsk town] [Die Biebrza Landschaften. Reiseführer für die naturwunderwege in der umgebung von Lipsk]. Związek Komunalny Biebrza, Suchowola: 49-60.

LIS J. A., LIS B., GORCZYCA J. 1995. Pluskwiaki różnoskrzydłe (*Heteroptera*) środkowego basenu Doliny Biebrzy. *Wiad. Entomol.*, 14: 85-93.

LIWSKI S., MACIAK F., OKRUSZKO H., CHURSKI t., GOTKIEWICZ J., OŚWIT J., PACOWSKI R., SZUNIEWICZ J., ŻUREK S. 1984. Characteristics of soil formation and soils and their evolution due to draining and different utilization. *Pol. Ecol. Stud.*, 10: 313-346.

LIWSKI S., OKRUSZKO H., KALIŃSKA D. 1981. Zróżnicowanie zawartości składników chemicznych w organogenicznych utworach glebowych Bagien Biebrzańskich. *Zesz. Nauk. AR Wroc.*, 134, Rol., 38: 97-109.

LIWSKI S., OKRUSZKO H., POŹNIAK R. 1983. Związek między rodzajami utworów hydrogenicznych a warunkami hydrogeologicznymi w górnym i środkowym basenie Biebrzy. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 255: 43-58.

LIWSKI S., OKRUSZKO H., POŹNIAK R. 1994. The relationship between hydrogenic formation and hydrogeological conditions in the Upper and Middle Basin off the Biebrza Valley. [In:] Okruszko H., Wassen M., J. (eds.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3A: 137-150.

LORENC K. 1965. Über das Vorkommen einer Birkengesellschaft auf dem Torfmoor "Czerwone Bagno". [W:] Ergebnisse der Internationalen Pflanzensoziologischen Excursion durch NO-Polen 4-10.VI.1963, *Mater. Zakł. Fit. Stos. UW*, 6: 109-112.

LORENC K. 1967. Roślinność i stratygrafia torfowisk międzyrzecza Jęgrzni i Netty. IMUZ, Falenty, maszynopis.

LUBLINERÓWNA K. 1934. Analizy pyłkowe torfowisk pasa bezświerkowego. *Inst. Bad. Lasów Państwowych. Rozpr. i Spraw. Ser. A*, 5: 1-40.

LUBLINERÓWNA K. 1935. Rezerwat leśny "Grzędy" pod Rajgradem. *Ochr. Przyr.*, 15: 67-76.

LUDERA F. 1932. Roślinność torfowiska nad jeziorem Białym Augustowskim. *Ochr. Przyr.*, 12: 149-150.

LUDERA F. 1932. Żurawina małoowockowa nad jeziorem Białym Augustowskim. *Przyr. i Tech.*, 10: 478-479.

LUDKIEWICZ A. 1999. Zmienność geograficzna i środowiskowa parametrów morfologicznych normicy rudej. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.

LULKIEWICZ A. 2006. Makrozoobentos rzeki Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska, maszynopis, CD.

LUNIAK M. 1963. Niektóre gatunki ptaków spotykanych w Rezerwacie Czerwone Bagno koło Rajgradu, woj. Białystok. *Acta Orn.*, 7: 282-283.

ŁONKIEWICZ B. 1991. Przestrzenne kształtowanie funkcji lasu w Dolinie Biebrzy. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 372: 575-586.

ŁOSZEWSKI H. 1978. Badania nad kierunkami gospodarowania w Pradolinie Biebrzy. *Nauka i Prakt.*, 2: 267-271.

ŁUKASIEWICZ J. 1996. Predation by the beetle *Carabus granulatus* L. (*Coleoptera*, *Carabidae*) on soil macrofauna in grassland on drained peats. *Pedobiologia*, 40: 364-376.

MACIAK F., GOTKIEWICZ J. 1980. Charakterystyka chemiczna gleb torfowych. [W:] Zabagnienie Pradoliny Biebrzy i prognoza zmian pod wpływem melioracji. SGGW, Warszawa, maszynopis.

MACIAK F., GOTKIEWICZ J. 1983. Charakterystyka frakcji azotowych oraz mineralizacja azotu w glebach torfowych rejonu Kanału Augustowskiego. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 255: 199-223.

MACHOY Z., DĄBKOWSKA E., SAMUJŁO O., OGOŃSKI T., RACZYŃSKI J., GĘBCZYŃSKA Z. 1995. Relationship between fluoride content in bones and the age in European elk (*Alces alces*). *Comparative Biochemistry and Physiology*, 111C: 117-120.

MACIEJEWSKI S. 1996. W krainie Biebrzy: przewodnik po Biebrzańskim Parku Narodowym. Wyd. "Hańcza", Suwałki.

MACIOROWSKI G. 1993. Ptaki drapieżne środkowego basenu Biebrzy. Akademia Rolnicza w Poznaniu, praca magisterska.

MACIOROWSKI G., BARANOWSKI P., BATYCKI A., BERESZYŃSKI A., JANKOWSKI M., KASPRZAK A., MIRSKI P., BIAŁEK M. 2008. *Biuletyn Komitetu Ochrony Orłów*, nr 17:51-56.

MACIOROWSKI G., KOWALSKI J. 1999. Występowanie i ochrona dzięcioła białogrzbietego w Dolinie Biebrzy. *Parki Nar.*, 2: 7-8.

MACIOROWSKI G., MEYBURG B.U., MATTHES J., MIZERA T. 1996. Breeding biology of the Greater Spotted Eagle (*Aquila clanga*) in Poland. 2nd International Conference on Raptors, Urbino-Italy 2-5 Oct. 1996, Raptor Research Foundation, abstracts: 35-36.

MACIOROWSKI G., MEYBURG B.U., MIZERA T., MEYBURG CH., MATTHES J. 1997. Sytuacja orlika grubodziobego *Aquila clanga*, Pallas 1811 w dolinie Biebrzy. Ptaki jako wskaźnik zmian środowiska. monitoring, waloryzacja, ochrona. *Słupsk 1997*: 63-64.

MACIOROWSKI G., MEYBURG B.-U., MIZERA T., MATTHES J., GRASZYŃSKI K. 2005. Występowanie oraz biologia lęgowa orlika grubodziobego *Aquila clanga* w Polsce. [W:] Mizera T. & B.-U. Meyburg (red.) 2005. Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) -

Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 21-34.

MACIOROWSKI G., MEYBURG B.-U., MIZERA T., ZUB K., MATTHES J. 2005. Strategia żerowania i pokarm biebrzańskiej populacji orlika grubodziobego - wyniki wstępne. [W:] Mizera T. & B.-U. Meyburg (red.) 2005. Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) - Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 133-139.

MACIOROWSKI G., MIZERA T. 1996. Wpływ sukcesji zaroślowo-leśnej jako czynnika ograniczającego rozwój ornitofauny. [W:] Potrzeby i możliwości kierowania rozwojem roślinności zaroślowo-leśnej na torfowiskach niskich, Osowiec: 59-65.

MACIOROWSKI G., MIZERA T., MEYBURG B.-U., 2005. Zagrożenia i ochrona biotopów orlika krzykliwego *Aquila pomarina* i orlika grubodziobego *Aquila clanga* na terenie Bagień Biebrzańskich. [W:] Mizera T. & B.-U. Meyburg (red.) 2005. Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) - Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 123-131.

MACIOROWSKI G., MIZERA T. 1999. Propozycje ochrony biotopów orlika krzykliwego *Aquila pomarina* i orlika grubodziobego *Aquila clanga* w Biebrzańskim Parku Narodowym. Trzecie spotkanie polskich i niemieckich ornitologów i przyjaciół ptaków. Łągow Lubuski 12-14.03.1999. 5-8. Lubuski Klub Przyrodników

MÄDER A. 1997. Ekoturystyka w Biebrzańskim Parku Narodowym. *Aura*, 7: 18-20.

MAKSIMOW A., OKRUSZKO H., LIWSKI S. 1953. Torfowisko "Kuwasy". *Rocz. Nauk Rol. Ser. A*, 68(1): 1-32.

MAKSIMOW A., OKRUSZKO H., LIWSKI S. 1955. Torfowiska biebrzańskie: Kuwasy, Modzelówka i Jegrznia. *Rocz. Nauk Rol. Ser. A*, 71(3): 351-406.

MAKSIMOW A., OKRUSZKO H., LIWSKI S. 1956. Torfowisko biebrzańskie "Brzeziny Ciszewskie". *Rocz. Nauk Rol. Ser. A*, 72(4): 549-588.

MAKULEC G. 1993. Abundance and biomass of earthworms (*Lumbricidae*) in hydrogenous soils under various degree of mucking. *Zesz. Probl. Post. Nauk Roln.*, 406: 119-128.

MAKULEC G., CHMIELEWSKI K. 1994. Earthworm communities and their role in hydrogenic soils. [W:] Proc. Int. Symp. "Conservation and Management of fens", Warsaw- Biebrza, Poland: 417-427.

MAKULEC G. 1991. The effect of long-term drainage of peat soil on earthworm communities (*Oligochaeta: Lumbricidae*). *Pol. Ecol. Stud.*, 17: 203-219.

MAKULEC G. 2002. The role of *Lumbricus rubellus* Hoffm. in determining biotic and abiotic properties of peat soils. *Pol. J. Ecol.*, 50(3): 301-339.

MAKULEC G., CHMIELEWSKI K. 2002. Microfloral abundance and enzymatic activity of *Lumbricus rubellus* Hoffm. (*Oligochaeta: Lumbricidae*) casts in peat meadow soils. *Pol. J. Ecol.*, 50(3): 381-387.

MALASZEWSKI W. 1861. Osuszanie bagien i łąk błotnych w Królestwie Polskim. *Gazeta Rolnicza*, 1-13 Kwiet. 1861, Warszawa.

MALINOWSKA E. 2004. Struktura i fizjonomia. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 327-336.

MALKIEWICZ A. 2002. *Rhyparioides metelkana* (Lederer, 1861) (Lepidoptera: Arctiidae) again in northern part of Europe. *Pol. Pismo Entomol.*, 71: 351-354.

MAŁECKA D., MAŁECKI J., MURZYNOWSKI W., LIPNIACKA T. 1991. Hydrochemiczna charakterystyka wód podziemnych Kotliny Biebrzańskiej. [W:] Współczesne problemy hydrogeologii: V-te Ogólnopolskie Sympozjum. Uniw. Warsz. PIG w Warszawie. *Pans. Geol. Wydaw. SGGW-AR*: 157-164.

MANIAKOWSKI M. 2000. Preferencje siedliskowe bekasika *Lymnocyptes minimus* w Biebrzańskim Parku Narodowym. SGGW, Wydział Leśny, Warszawa, praca magisterska.

MARCINIAK P. 2005. Rola środowiska w kształtowaniu ryzyka drapieżnictwa u drobnych ssaków - nornik północny *Microtus oeconomus* - jako model. Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Biologii, Poznań, praca magisterska.

MARCZAKIEWICZ P. 2005. Przyrodnicza bibliografia Kotliny Biebrzańskiej. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 375-415.

MARCZAKIEWICZ P. 2006. Wildnis im Biebrza Nationalpark (Polen). [W:] Zucchi H., Stegmann P. (red.) 2006: Wagnis Wildnis. Wildnisentwicklung und Wildnisbildung in Mitteleuropa, oekom verlag, München: 85-92.

MARCZAKIEWICZ P. 2006. Czynna ochrona wodniczki. [W:] Grygoruk A. (red.) 2006. Biebrzańskie sianokosy. BPN, Osowiec Twierdza: 25-28.

MARCZAKIEWICZ P. 2006. Obserwacje ornitologiczne. [W:] Kołos A., Matowicka B. (red.) 2006. Biebrzańskie krajobrazy. Przewodnik po ścieżkach przyrodniczych okolic Lipska. [Biebrza Landscapes. Guidebook to the nature

trails near the Lipsk town] [Die Biebrza Landschaften. Reiseführer für die naturwanderwege in der umgebung von Lipsk]. Związek Komunalny Biebrza, Suchowola: 41-47.

MARCZAKIEWICZ P., GRZYWACZEWSKI G. 2009. Research on Aquatic Warbler at Biebrza Valley. Penn ar Bed, 206: 34-39.

MAREK S. 1965. Biologia i stratygrafia torfowisk olszynowych w Polsce. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 57: 5-304.

MAROSZEK J. 1995. Dolina Biebrzy w przeszłości do końca XVIII w. Białostocyzna, 1.

MARTYNIUK M. 2000. Synantropizacja szaty roślinnej na przykładzie czterech wsi Doliny Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.

MATERIAŁY z narady naukowo-robotycznej odbytej w dniu 14 maja 1965 w Rolniczym Zakładzie Badawczym Biebrza w sprawie meliorowanego obiektu Kuwasy w pow. Grajewo. Białystok 1965 ss. 74. powiel. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej. Wojewódzka Pracownia Planów Regionalnych przy WKPG Białymstoku.

MATOWICKA B., KOŁOS A. 2004. Zbiorowiska zaroślowe. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 392-422.

MATOWICKA B., KOŁOS A. 2006. Ścieżka przyrodnicza Błota Biebrzańskie - Szuszałewo.

MATOWICKA B., KOŁOS A. 2006. Ścieżka przyrodnicza Błota Biebrzańskie - Szuszałewo. [W:] Kołos A., Matowicka B. (red.) 2006. Biebrzańskie krajobrazy. Przewodnik po ścieżkach przyrodniczych okolic Lipska. [Biebrza Landscapes. Guidebook to the nature trails near the Lipsk town] [Die Biebrza Landschaften. Reiseführer für die naturwanderwege in der umgebung von Lipsk]. Związek Komunalny Biebrza, Suchowola: 31-40. MATUS I. 1998. Skład pokarmu i wykorzystywanie środowisk przez lisa (*Vulpes vulpes*) i wilka (*Canis lupus*) w dolinie Biebrzy. Wydział Biologiczno-Chemiczny, Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.

MATOWICKA B., KOŁOS A., KAMOCKI A.K., NALIWAJEK I. 2001. Plan ochrony doliny rzeki Ełk na podstawie prognoz przemian siedlisk i roślinności spowodowanych zmianą reżimu hydrologicznego w Basenie Środkowym doliny Biebrzy (maszynopis), Białystok.

MATUSZKIEWICZ A.J. 2004. Roślinność nieleśna. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 423-437.

MATUSZKIEWICZ A.J., GŁOWACKA I., JAKUBOWSKI W., KAMIŃSKI J., MYŚLIŃSKI G., SOBCZYŃSKI L. 2000. Plan Ochrony Biebrzańskiego Parku Narodowego. Operat: Ochrona lądowych ekosystemów nieleśnych. NFO-ŚiGW, BPN, Warszawa, maszynopis.

MATUSZKIEWICZ J.M. 1976. Przegląd fitosocjologiczny zbiorowisk leśnych Polski. cz.III - Lasy i zarośla łąkowe. Phytocoenosis 5.1: 3-66.

MATUSZKIEWICZ J.M. 1977. Przegląd fitosocjologiczny zbiorowisk leśnych Polski. cz.IV -Bory świerkowe i jodłowe. Phytocoenosis 6.3: 149-227.

MATUSZKIEWICZ J.M. 1978. Fitokompleks krajobrazowy - specyficzny poziom organizacji roślinności, Wiad. ekol. 24.

MATUSZKIEWICZ J.M. 1988.Przegląd fitosocjologiczny zbiorowisk leśnych Polski - Bory mieszane i acidofilne dąbrowy. Frag. Flor. et Geobot. XXXIII1-2: 107-191.

MATUSZKIEWICZ J.M. 1993. Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski. Wrocław-Warszawa-Kraków, Zakł. Nar. im. Ossolińskich Wyd. PAN, Prace Geogr., 158.

MATUSZKIEWICZ W. 1965. Die Augustow-Heide. [W:] Internationale Pflanzensoziologische Excursion NO-Polen, 4-10.VI.1963. Mater. Zakł. Fitosoc. Stos. UW, 2: 68-75.

MATUSZKIEWICZ W. 1965. Die Kiefernwalder der Augustower Heide. [W:] Ergebnisse der Internatioinalen Pflanzensoziologischer Exkursion durch NO-Polen, 10.VI.1963. Mater. Zakł. Fitosoc. Stos. UW, 6: 113-119.

MATUSZKIEWICZ W. 1990. Regionalizacja geobotaniczna. [W:] Trampler T. i in. Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych. PWRiL, Warszawa: 134-157.

MATUSZKIEWICZ W. 2001. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. PWN, Warszawa.

MATUSZKIEWICZ W., MATUSZKIEWICZ J. M. 1973. Przegląd fitosocjologiczny zbiorowisk leśnych Polski. Cz. 2. Bory sosnowe. Phytocoenosis, 2(4): 273-356.

MATYSIUK S. 1998. Zróżnicowanie liczebności i aktywności fauny bezkręgowej zasiedlającej wybrane zbiorowiska w dolinie rzeki Biebrzy. Uniwersytet Warszawski, Filia w Białymstoku, praca magisterska.

MAZUREK Ł. 2002. Wpływ wypasu bydła oraz presji drapieżników na sukces łąkowy ptaków siewkowych gniazdujących na powierzchni „Brzostowa” w roku 2002. Raport z badań. WWf, Białystok, BPN, Osowiec-Twierdza, maszynopis.

MAZUREK Ł. 2003. Wpływ wypasu bydła oraz presji drapieżników na sukces łąkowy ptaków siewkowych gniazdujących na powierzchni „Brzostowa” w roku 2003. Raport z badań. WWf, Białystok, BPN, Osowiec-Twierdza, maszynopis.

MAZUREK Ł. 2004. Wpływ wypasu bydła na sukces łąkowy ptaków siewkowych gniezdzących się w dolinie Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.

MEISSNER W., SKAKUJ M. 1997. Pierwsze legi pliszki cytrynowej *Motacilla citreola* w Polsce oraz zmiany za-

sięgu areału lęgowego tego gatunku w Europie. Not. Orn., 38: 51-60.

METERA D., HOFFMANN J., PEZOLD T. 2004. Study on the Impacts of the Common Agricultural Policy (CAP) on Protected Areas in chosen EU-Accessing Countries: Lithuania, Poland, Slovakia. BfN-Skripten, 100: 1-86.

MEYBURG B.-U., MACIOROWSKI G., MIZERA T., URBAŃSKA M. 2002. Zastosowania bezprzewodowych systemów telemetrycznych do śledzenia zwierząt. Biuletyn Komitetu Ochrony Orłów, 12: 21-28.

MEYBURG B.-U., MEYBURG CH., GRASZYŃSKI K., MIZERA T., MACIOROWSKI G., KOWALSKI J. 2005. Zastosowanie telemetrii satelitarnej do poznania tras wędrówek oraz miejsca zimowania dorosłych orlików grubodziobych *Aquila clanga*. [W:] Mizera T. & B.-U. Meyburg (red.) 2005. Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) - Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 81-83.

MEYBURG B.-U., MEYBURG C., MIZERA T., MACIOROWSKI G. 1996. A study of the Greater Spotted Eagle (*Aquila clanga*) using satellite and conventional telemetry. 2nd International Conference on Raptors, Urbino-Italy 2-5 Oct. 1996, Raptor Research Foundation, abstracts: 60.

MEYBURG B.-U., MEYBURG C., MIZERA T., MACIOROWSKI G., KOWALSKI J. 1998. Greater Spotted Eagle wintering in Zambia. Africa Birds & Birding, 3(1): 62-68.

MEYBURG B.-U., MEYBURG C., MIZERA T., MACIOROWSKI G., KOWALSKI J., MATTHES J. 1998. Zug und Überwinterung des Schelladlers *Aquila clanga* Satellitetelemetrische Untersuchungen.

MEYBURG B.-U., MEYBURG CH., MIZERA T., MACIOROWSKI G., KOWALSKI J., GRASZYŃSKI K. 1998. Migration strategies of Greater Spotted Eagles *Aquila clanga* tracked by satellite. Abstracts. Vth World Conference on Birds of Prey and Owls 4-11 August 1998 South Africa: 22.

MEYBURG B.-U., MEYBURG CH., MIZERA T., MACIOROWSKI G., KOWALSKI J. 1997. Zug- und Überwinterungsverhalten des Schelladler *Aquila clanga* Satellitetelemetrische Untersuchungen. Deutsche Ornithologen-Gesellschaft. 130. Jahresversammlung der DO-G, Neubrandenburg 1997.

MEYBURG B.-U., MEYBURG CH., MIZERA T., MACIOROWSKI G., KOWALSKI J., GRASZYŃSKI K. 1998. Migration Strategies of Greater Spotted Eagles *Aquila clanga* tracked by satellite. [W:] Vth World Conference on Birds of Prey and Owls. Abstracts. WWGBPO, South Africa.

MEYBURG B.-U., MEYBURG CH., MIZERA T., MACIOROWSKI G., KOWALSKI J. 2005. Zimowanie orlika grubodziobego w Zambii. [W:] Mizera T. & B.-U. Meyburg (red.) 2005. Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) - Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 243-248.

MEYBURG B.-U., MEYBURG CH., MIZERA T., MACIOROWSKI G., KOWALSKI J. 2005. Rozpad więzów rodzinnych, odlot oraz przebieg jesiennej wędrówki rodziny orlików grubodziobych *Aquila clanga* monitorowany za pomocą telemetrii satelitarnej. [W:] Mizera T. & B.-U. Meyburg (red.) 2005. Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) - Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 249-256.

MEYBURG B.-U., MEYBURG CH., MIZERA T., MACIOROWSKI G., KOWALSKI J. 2005. Family break up, departure, and autumn migration in Europe of a family of Greater Spotted Eagles (*Aquila clanga*) as reported by satellite telemetry. J. Raptor Res. 39 (4): 465-469.

MEYBURG B.-U., MEYBURG CH., MIZERA T., MATTHES J., GRASZYŃSKI K., MACIOROWSKI G. 2005. Wstępne wyniki obserwacji zachowań orlika grubodziobego *Aquila clanga* na podstawie odczytów satelitarnego nadajnika GPS. [W:] Mizera T. & B.-U. Meyburg (red.) 2005. Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) - Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 85-87.

MEYBURG B.-U., MIZERA T., MATTHES J., GRASZYŃSKI K., SCHWANBECK J.P., MACIOROWSKI G. 2005. Krzyżowanie międzygatunkowe pomiędzy orlikiem grubodziobym *Aquila clanga* i orlikiem krzykliwym *Aquila pomarina* w Polsce i Niemczech. [W:] Mizera T. & B.-U. Meyburg (red.) 2005. Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) - Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 115-117.

MEYBURG B.-U., MIZERA T., MACIOROWSKI G. 1997. Steppenadler *Aquila nipalensis* in Polen. Limicola, 11: 230-235.

- MEYBURG B.-U., MIZERA T., MACIOROWSKI G., DYLAWEWSKI M., SMYK A. 1995. Juvenile Spotted Eagle apparently killed by Eagle Owl. *British Birds*, 88: 376.
- MEYBURG B.-U., MIZERA T., MACIOROWSKI G., KOWALSKI J. 1997. Schelladler *Aquila clanga* brutet in partiellem Jugendgefieder. *Limicola*, 11: 82-87.
- MEYBURG B.-U., PIELOWSKI Z. 1991. Cainism in the Greater Spotted Eagle *Aquila clanga*. *Birds of Prey Bull.*, 4: 143-148.
- MĘTRAK M., MALAWSKA M., KAMIŃSKI J., WILKOMIRSKI B. 2006. Geochemiczne zmiany gleby torfowej i sukcesja roślin po pożarze węglbnym.
- MICUN K., BANASZUK H. 2004. Współczesne procesy morfogenetyczne. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 99-109.
- MIĘCZKOWSKA E. 1995. Charakterystyka ekologiczna torfowisk Biebrzańskiego Parku Narodowego w pierwszym roku po pożarze. Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedagogiczna w Siedlcach, Siedlce, praca magisterska.
- MIĘDZYNARODOWE sympozjum IPS Biebrza. 1994. "Conservation and management of fens", Warszawa – Biebrza 6-10.06.1994, z prac Centrum Naukowo-Wdrożeniowego. Materiały z konferencji. *Agricola*, 24: 5.
- MIĘKUS K., SERWIN M. 1984. Rolnictwo na obszarze Pradoliny Biebrzy. Charakterystyka i ocena. [W:] Naukowe Podstawy Ochrony i Zagospodarowania Bagien Biebrzańskich, Materiały na ogólnokrajową konferencję, Łomża, 20-21.09.84: 28.
- MIKULSKI W. 1952. Ogólne dane o rozwiązaniu projektu melioracji "Bagna Kuwasy". *Gosp. Wod.*, 1: 17-21.
- MIODUSZEWSKI W. 1992. Regulation of water conditions on the peatland Jęgrznia. Proceedings of the International Conference "Advance in planning irrigation systems related to sustainable agriculture" Leuven, Belgium: 429-437.
- MIODUSZEWSKI W. 1993. Groundwater management in the peatland area Jęgrznia - Elk -Woznawiejski canal. [W:] Proceeding of the Polish - Dutch Seminar. IMUZ Falenty: 63-73.
- MIODUSZEWSKI W. 1994. Gospodarka wodna w Rajgrodzkim węźle wodnym. *Melior. Rol.*, 3/4: 2-36.
- MIODUSZEWSKI W. 1994. Groundwater management in the peatland area Jęgrznia-Elk-Woznawiejski Canal. [W:] W: Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3B: 63-73.
- MIODUSZEWSKI W. 2000. Wetland Management in the Biebrza Valley. Poland. ERWG Letter - Land and Water Management in Europe, 10: 4-7.
- MIODUSZEWSKI W. 2001. Uwarunkowania zrównoważonego rozwoju obszaru funkcjonalnie związanego z Biebrzańskim Parkiem Narodowym. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.) 2001. Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego. *Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies*, 4: 65-78.
- MIODUSZEWSKI W., GAJEWSKA B. 1999. The effect of the Narew River regulation on water levels in the lower part of the Biebrza River. [W:] Mioduszeowski W., Wassen M. (red.): Assessment of the effect of changes in water management within the Central Biebrza Basin. Polish-Dutch Research Project. Falenty-Utrecht: 71-82.
- MIODUSZEWSKI W., GAJEWSKA B. 2000. The effect of the Narew River regulation on water levels in the lower part of the Biebrza River. [W:] Mioduszeowski W., Wassen M. (red.) 2000. Some aspects of water management in the valley of Biebrza River. Wydawnictwo IMUZ Falenty: 59-69.
- MIODUSZEWSKI W., GOTKIEWICZ J. 2004. Ochrona walorów przyrodniczych Doliny Biebrzy. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 490-504.
- MIODUSZEWSKI W., KAJAK A., GOTKIEWICZ J. (red.) 2001. Plan Ochrony Biebrzańskiego Parku Narodowego. Operat generalny. NFOŚiGW, BPN, Warszawa: 1-270, maszynopis.
- MIODUSZEWSKI W., KOWALEWSKI Z., ŚLESICKA A., QUERNER E. 1997. Groundwater management in the Jęgrznia river valley. [W:] Friend'97 – regional Hydrology: Concepts and Models for Sustainable Water Resources Management, Proceedings of the Postojna, Slovenia, Conference, September-October 1997. IAHS Publ., 249: 181-187.
- MIODUSZEWSKI W., QUERNER E. (red.) 2002. Hydrological system analysis in the valley of Biebrza river. Wydawnictwo IMUZ, Falenty: 1-131.
- MIODUSZEWSKI W., QUERNER E., KOWALEWSKI Z., ŚLESICKA A. 1997. The impact of water balance control in drainage systems on groundwater balance in river basins. *Journal of Water and Land Development*, 1: 37-48.
- MIODUSZEWSKI W., QUERNER E., ŚLESICKA A., GAJEWSKI G., ZDANOWICZ A., WIELECHOWSKA A. 2002. Lower Biebrza Basin groundwater system analysis [in] MIODUSZEWSKI W., QUERNER E. (eds.) 2002. Hydrological system analysis in the valley of Biebrza river. Wydawnictwo IMUZ, Falenty.
- MIODUSZEWSKI W., QUERNER E.P., ŚLESICKA A. 2004. Modelling of hydrological system of the Biebrza valley. [W:] Kubrak J, Okruszko T., Ignar S. (red.): Model application for wetlands hydrology and hydraulics. Warsaw Agricultural University Press, Warszawa: 9-19.
- MIODUSZEWSKI W., QUERNER E.P., ŚLESICKA A., ZDANOWICZ A. 2004. Basis of water management In the Valley of Lower Biebrza River. *Journal of Water and Land Development, Falenty, IMUZ*, 2: 49-6.

MIODUSZEWSKI W., SIŁAKOWSKI M., BLEUTEN W. 1999. Preliminary assessment of surface water and groundwater quality in peat lands of the Central Biebrza Basin. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.): Assessment of the effect of changes in water management within the Central Biebrza Basin. Polish-Dutch Research Project. Falenty-Utrecht: 57-70.

MIODUSZEWSKI W., SIŁAKOWSKI M., BLEUTEN W. 2000. Preliminary assessment of surface water and groundwater quality in peatlands of the Central Biebrza Basin. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.) 2000. Some aspects of water management in the valley of Biebrza River. Wydawnictwo IMUZ Falenty: 47-58.

MIODUSZEWSKI W., SZUNIEWICZ J., KOWALEWSKI Z., CHRZANOWSKI S., ŚLESICKA A., BOROWSKI J. 1996. Gospodarka wodna na torfowisku w Basenie Środkowym Biebrzy. Bibl. Wiad. IMUZ, 90: 1-84.

MIODUSZEWSKI W., ŚLESICKA A. 2004. Wybrane problemy gospodarowania wodą w Dolinie Biebrzy. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 214-254.

MIODUSZEWSKI W., WASSEN M. (red.) 1999. Assessment of the effect of changes in water management within the Central Biebrza Basin. Polish-Dutch Research Project. Falenty-Utrecht: 1-141.

MIODUSZEWSKI W., WASSEN M. 1999. Main issues of water management in the Biebrza National Park. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.): Assessment of the effect of changes in water management within the Central Biebrza Basin. Polish-Dutch Research Project. Falenty-Utrecht: 7-19.

MIODUSZEWSKI W., WASSEN M. (red.) 2000. Some aspects of water management in the valley of Biebrza River. Wydawnictwo IMUZ Falenty: 1-109.

MIODUSZEWSKI W., WASSEN M. 2000. Main issues of water management in the Biebrza National Park. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.) 2000. Some aspects of water management in the valley of Biebrza River. Wydawnictwo IMUZ Falenty: 7-18.

MIROS K. 1980. Szczegółowy podział fizycznogeograficzny doliny górnej Biebrzy. WGiSR UW, maszynopis.

MISIEWICZ F. 1974. Charakterystyka hydrologiczna Biebrzy i jej doliny. IMUZ.

MIZERA T. 1995. O niektórych związkach pomiędzy ptakami i dębami. *Quercus*, biologia, gospodarka, kultura: 21-27. Ośrodek Kultury Leśnej, Gołuchów.

MIZERA T. 1998. Zastosowanie telemetrii satelitarnej do badań ptaków drapieżnych ze szczególnym uwzględnieniem orlika grubodziobego (*Aquila clanga*). [W:] Ptaki drapieżne - badania i ochrona. Polskie Towarzystwo Ekologiczne, Puławy: 32-35.

MIZERA T., 2002. Bestandsentwicklung und Schutz des Seeadlers (*Haliaeetus albicilla*) in Polen im Verlauf des 20. Jahrhunderts. *Corax*: 19, Sonderheft 1: 35-41.

MIZERA T., MACIOROWSKI G. 2002. Orlik grubodzioby. Komitet Ochrony Orłów, AFW „Mazury”, Olsztyn.

MIZERA T., MACIOROWSKI G., MEYBURG B.-U. 2001. Orlik grubodzioby *Aquila clanga*. [W:] Głowaciński (red.) 2001. Polska Czerwona Księga Zwierząt: 145-148. PWRiL, Warszawa.

MIZERA T., MEYBURG B.-U. 1993. Wstępne badania orlika grubodziobego (*Aquila clanga*). Biuletyn Komitetu Ochrony Orłów, 5: 29.

MIZERA T. & B.-U. MEYBURG (red.) 2005. Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) - Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 1-268.

MIZERA T., MEYBURG B.-U., MATTHES J., MACIOROWSKI G., GRASZYNSKI K., KOWALSKI J. 2005. Historia badań orlika grubodziobego *Aquila clanga* w dolinie Biebrzy. [W:] Mizera T. & B.-U. Meyburg (red.) 2005. Badania i problemy ochrony orlika grubodziobego *Aquila clanga* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Materiały międzynarodowej konferencji [International Meeting on Spotted Eagles (*Aquila clanga*, *A. pomarina* and *A. hastata*) - Research and Conservation. Proceedings of an International Symposium], Osowiec, 16-18 września 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Poznań-Berlin: 9-19.

MOZOLEWSKA B. 2001. Analiza natężenia turystycznego na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. Praca magisterska, Politechnika Białostocka.

MOLENAAR A., BOOTSMA M. C., SCHENKELS R., BARENDREGT A. 1994. The Upper Biebrza: useful reference for headwater catchments in the Netherlands? [W:] The International Symposium "Conservation and Management of Fens", 8-9 June 1994, Warszawa-Biebrza. IMUZ, Warszawa: 76-91.

MOLSKI B. 1956. Zespoły borowe na tle siedliska rezerwatu przyrody w leśnictwie Grzędy, maszynopis.

MOLSKI B. 1958. Rezerwat przyrody w leśnictwie "Grzędy". *Rocz. Sekc. Dendr.*, 12: 161-177.

MOMOT A. 2003. Visualisation of the hydrologic data of Biebrza Valley in Poland. Wageningen University, Wageningen, praca magisterska, Maszynopis, CD.

MOROW K. 1986. Łoś niedawno i dziś. *Łowiec Polski*, 9: 12-15.

MÜLLER H., KÖNIGSTEDT D. 1987. Über die Feldkennzeichen der Doppelschnepfe (*Gallinago media*) - eine Fotodokumentation. *Zoologische Abhandlungen. Staatliches Museum für Tierkunde Dresden*, 15: 181-193.

- MUNDT J., KRAATZ U. 2003. Stwierdzenia lęgów oraz obserwacje w sezonie lęgowym „pliszki tundrowej” *Motacilla flava thunbergi* w północno-wschodniej Polsce. Not. Orn., 44: 58-61.
- MURAS T. 1981. Dotychczasowe doświadczenia turystyki w Dolinie Biebrzy i możliwości dalszego rozwoju turystyki pieszej i wodnej. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 1.
- MURAS T. 1981. Współpraca PTTK z nauką i administracją w zakresie ochrony przyrody i kształtowania turystyki i wypoczynku na terenie turystycznie niezagospodarowanym w Dolinie Biebrzy. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 5.
- MUSIAŁ A. 1992. Studium rzeźby glacialnej północnego Podlasia. Rozprawy Uniwersytetu Warszawskiego, 403.
- MYSZKIEWICZ E. 1969. Rezerwaty przyrody w obrębie bagien nad Biebrzą i Narwią. Poznaj swój kraj, 12(2): 8-9.
- NALIWAJEK I. 2006. Czynna ochrona cietrzewia. [W:] Grygoruk A. (red.) 2006. Biebrzańskie sianokosy. BPN, Osowiec Twierdza: 31-32.
- NALIWAJEK I. 2006. Czynna ochrona orlików. [W:] Grygoruk A. (red.) 2006. Biebrzańskie sianokosy. BPN, Osowiec Twierdza: 29-30.
- NAUTA A.B., BIELECKA J., QUERNER E.P. 2005. Hydrological model of the Lower Biebrza Basin; using the model as a management tool. Alterra-report 1179. Wageningen Alterra.
- NAWROCKI P., ZNANIECKA M. 2003. WWF chroni Bagna Biebrzańskie. Biuletyn Informacyjny ZPP, 26: 39-40.
- NAZARUK G. 1965. Wyniki prac i doświadczeń RZB Biebrza w zakresie melioracji obiektu Kuwasy. [W:] Materiały z narady nauk.-robotniczej w dniu 14.V.1965 w RZB Biebrza w sprawie meliorowanego obiektu Kuwasy w pow. Grajewo. Białystok: 25-41.
- NICEWICZ C. 1991. Województwo łomżyńskie - przewodnik, Łomża.
- NICOLE F. 2001. Biologie de la Conservation du Sabot de Venus *Cypripedium calceolus*, Orchidaceae. Aspects génétique, démographique et système de reproduction. Universités Pierre et Marie Curie (Paris VI), Paris Sud (Paris XI), praca magisterska.
- NIELSEN T. 2002. Participation as a tool for nature protection – nature conservation and agriculture in Biebrza National Park, Poland. The Royal Veterinary and Agricultural University (KVL), Kopenhaga, praca magisterska.
- NIEWIADOMSKI W. 1951. Tło przyrodnicze ekspertyzy przedmelioracyjnej bagien w dolinie Biebrzy. Gosp. Wod., 11(7-8): 265-269.
- NIEWIADOMSKI W. 1954. Ekspertyza przedmelioracyjna regionu bagien Augustów-Grajewo-Goniądz-Sztabin. Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Ser. B, 55: 1-86.
- NIEWIŃSKI K. 1965. Bagna - rezerwy produkcji rolnej w Białostockiem. Nowe Rol., 13: 21-23.
- NIEWIŃSKI K. 1965. Uwagi i wnioski na tle meliorowanych bagien Kuwasy I w pow. grajewskim. Nowe Rol., 17: 24-26.
- NIEWIŃSKI K. 1968. Koncepcja zagospodarowania doliny "środkowej Biebrzy" w woj. białostockim. [W:] Prace geodezyjno-urzędnicze związane z melioracją i zagospodarowaniem użytków zielonych oraz bagien. XXXVII Konferencja naukowo-techniczna, Białystok 22-24.IX.1968r. Warszawa: WCT NOT: 58-76.
- NIEWIŃSKI K., HERTEL S., HRYŃKO J. 1965. Krótka charakterystyka obiektu Kuwasy i wpływające zadania na najbliższą przyszłość. [W:] Materiały z narady nauk.-robotniczej w dniu 14.V.1965 w RZB Biebrza pow. Grajewo. Białystok: 1-24.
- NOWACKI J. 1998. The Noctuids (*Lepidoptera, Noctuidae*) of Central Europe. Bratysława.
- NOWAK E. 1973. Nowa konwencja międzynarodowa o obszarach podmokłych. Chrońmy Przyr. Ojcz., 29(5): 80-89.
- NOWAK W., PILIPIUK I. 1997. The influence of drainage on enchytraeids (*Enchytraeidea, Oligochaeta*) of fens in the Biebrza ice-marginal valley. Ekol. Pol., 45: 423-440.
- NOWAKOWSKI J., 2002. Rola doliny Biebrzy dla awifauny: 1. Wiosenne zgrupowania ptaków wodno-błotnych w południowym basenie Biebrzy [The role of Biebrza rivers valley for the avifauna: 1. Spring assemblies of the waterfowl birds in south Biebrza basin.]. Drozdowskie Zeszyty Przyrodnicze, 1: 23-54.
- NOWAKOWSKI J.J. 2004. Operat siedliskowy [W:] Plan użytkowania ostoi ptaków „Brzostowo”. PTO i WWF - Projekt „Biebrza”, maszynopis: 66-79.
- NOWAKOWSKI J.J. Operat ornitologiczny. Podsumowanie. [W:] Plan użytkowania ostoi ptaków „Brzostowo”. PTO i WWF - Projekt „Biebrza”, maszynopis: 109-186.
- NOWICKA K. 1999. Sówkowate Lepidoptera występujące w basenie dolnym na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. AR Poznań, praca magisterska.
- NOWICKA K. 2003. Struktura i rozwój drzewostanów w lasach brzozowych w Obwodzie Ochronnym Kapice w Biebrzańskim Parku Narodowym. Wydz. Bud. i Inż. Środ., Politechnika Białostocka, Białystok, praca magisterska.
- NOWICKA M. 1999. Charakterystyka populacji gatunków z rodzaju *Iris sp.* ze szczególnym uwzględnieniem marginalnej populacji *Iris aphylla* w izolowanych warunkach doliny Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.

- NOWOGRODZKA A. 2007. Liczebność i sukces lęgowy bociana białego *Ciconia ciconia* L. 1758 w latach 1998-2006 w Kotlinie Biebrzańskiej. The number of population and reproductive success of white stork *Ciconia ciconia* L. 1758 in 1998-2006 in the Biebrza Valley. SGGW, Wydz. Rol. i Biologii, Warszawa, praca licencjacka.
- OBENRDORFER E. 1965. Die Soziologie der *Betula humilis* und *Betula pubescens*. [W:] Ergebnisse der Internationalen Pflanzensoziologischen Exkursion durch NO-Polen, 4-10.VI.1963. Mater. Zakł. Fitosoc. Stos. UW, 6: 43-52.
- OCENA walorów turystycznych w dolinie Biebrzy i przestrzenne koncepcje ich wykorzystanie. 1983. Opr. Instytut Turystyki.
- OCHRONA ORLIKA GRUBODZIOBEGO *AQUILA CLANGA* W KOTLINIE BIEBRZAŃSKIEJ. 2008. Biuletyn Komitwu Ochrony Orłów, nr 17:15-17.
- OKARMA H. 1989. Distribution and number of wolves in Poland. Acta theriol., 34: 497-503.
- OKOŁÓW C. (red.) 1998. Chronione gatunki roślin i zwierząt w polskich parkach narodowych. Warszawa - Biało-wieża.
- OKRUSZKO H. 1955. Nad Biebrzą. Turysta, 4(10): 14.
- OKRUSZKO H. 1960. Melioracja i zagospodarowanie torfowisk kuwaskich. Gosp. Wod., 11: 480-484.
- OKRUSZKO H. 1961. O sposobach zakładania łąk na przykładzie torfowisk kuwaskich. Wiad. Melior., 3(3): 85-87.
- OKRUSZKO H. 1963. Kuwasy jako obiekt melioracyjny. Wiad. IMUZ, 3(3).
- OKRUSZKO H. 1963. Stan i wyniki melioracji i zagospodarowania Kuwasów. Wiad. IMUZ, 3(3): 145-159.
- OKRUSZKO H. (red.) 1962. Zasady użytkowania torfowisk i torfu w regionie białostockim. Wojewódzki Rolniczy Ośrodek Nauk.–Doświadczalny, Białystok.
- OKRUSZKO H. 1968. Torfowiska (woj. białostockiego). 1 : 300 000. [W:] Atlas województwa białostockiego. Warszawa: Wyd. Geologiczne, mapa nr 8.
- OKRUSZKO H. 1969. Kierunki i zasady gospodarki na torfowiskach, PWRiL, Warszawa.
- OKRUSZKO H. 1969. Powstawanie mułów i gleb mułowych. Roczn. Gleb, 20(1).
- OKRUSZKO H. 1971. Gleby hydrogeniczne w bagiennej dolinie niżowej na przykładzie rzeki Biebrzy. [W:] XVIII Ogólnopolski zjazd naukowy Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Augustów, 16-18.IX.1968 r. PTG, Warszawa: 135-165.
- OKRUSZKO H. 1971. Sprawa melioracji i przeobrażania Doliny Biebrzy na tle dotychczasowych koncepcji. Wiad. Melior., 17(8/9): 225-227.
- OKRUSZKO H. 1973. Przyrodniczo-rolnicza charakterystyka Doliny Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 134: 173-199.
- OKRUSZKO H. 1979. Bagna Biebrzańskie, Aura, 2: 2-5.
- OKRUSZKO H. 1982. Rodzaje torfowisk na tle zróżnicowania warunków hydrologicznych mokradeł. Torf. 3: 1-11.
- OKRUSZKO H. 1986. Ochrona i zagospodarowanie Bagien Biebrzańskich w świetle prac naukowych. Wiad. Mel., 3: 74-78.
- OKRUSZKO H., OŚWIT J., PAŁCZYŃSKI A. 1979. Wetland types in the lower Biebrza valley area proposed for protection. Inter. Peat Society, Proc. of the Inter. Symp. Finland 1979, September, 17-21: 341-350.
- OKRUSZKO H. 1983. Przyroda i gospodarka na Bagnach Biebrzańskich. TWP, Warszawa.
- OKRUSZKO H. 1983. Zjawisko lęgowienia przyrzecznych terenów torfowych w basenie środkowym Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 139-151.
- OKRUSZKO H. 1986. Przyrodniczo-gospodarcza waloryzacja pradoliny Biebrzy jako podstawa jej ochrony i zagospodarowania. OBN, Białystok, Nauka i Praktyka, 4: 5-134.
- OKRUSZKO H. 1988. Aktualny i perspektywiczny stan środowiska przyrodniczego w Pradolinie Biebrzy jako podstawa planu zagospodarowania przestrzennego tych terenów. Nauka i Praktyka, 3: 9-26.
- OKRUSZKO H. 1990. Wetlands of the Biebrza Valley, their value and future management. PAN, Warszawa: 1-107.
- OKRUSZKO H. 1991. Kształtowanie się naukowego rozpoznania Bagien Biebrzańskich, jako przygotowanie decyzji do postępowania na tych terenach. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 11-25.
- OKRUSZKO H. 1991. Ocena walorów i wybór sposobów gospodarowania nimi w Pradolinie Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 587-617.
- OKRUSZKO H. 1991. Przeobrażanie się mokradeł pod wpływem odwodnienia. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 251-269.
- OKRUSZKO H. 1991. Rodzaje mokradeł w Pradolinie Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 163-184.
- OKRUSZKO H. 1993. The Middle Biebrza River Basin and the need of its restoration. [W:] Proceeding of the Polish-Dutch Seminar. IMUZ Falenty: 1-14.
- OKRUSZKO H. 1994. Diagnosing the Biebrza Wetlands – the groundwork for executive decisions. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3A: 1-13.
- OKRUSZKO H. 1994. Origin of muds and mud soils. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards pro-

tection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3A: 151-164.

OKRUSZKO H. 1994. System of hydrogenic soil classification used in Poland. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3A: 165-183.

OKRUSZKO H. 1994. The Middle Biebrza River Basin and the need of its restoration. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3B: 1-14.

OKRUSZKO H. 1996. Uwarunkowania rozwoju roślinności zaroślowej i leśnej na torfowiskach niskich. [W:] Potrzeby i możliwości kierowania rozwojem roślinności zaroślowo-leśnej na torfowiskach niskich. Osowiec: 2-11.

OKRUSZKO H. 1997. Uwarunkowania przeobrażeń związków azotowych w glebach organicznych w kontekście eutrofizacji wody. IMUZ, Mat. Konf. Naukowo-Technicznej w Falentach, 19-21.11.1997:269-275.

OKRUSZKO H., BYCZKOWSKI A. 1994. Possibility of renaturalization of fens in the Middle Biebrza River Basin. [W:] Proc. Int. Symp. "Conservation and Management of fens", Warsaw-Biebrza, Poland: 11-26.

OKRUSZKO H., BYCZKOWSKI A. 1996. Osuszanie mokradeł w Basenie Środkowym Biebrzy w ujęciu historycznym. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 432: 33-43.

OKRUSZKO H., BYCZKOWSKI A., BRANDYK T., KUBRAK J. et al. 1992. Renaturalization of water condition on partly drained peatlands in Middle Basin of the Biebrza River Valley. [Renaturyzacja warunków wodnych częściowo odwodnionych torfowisk w Środkowym Basenie zlewni rzeki Biebrzy]. Projekt 3943, WWF, Białystok: 1-74.

OKRUSZKO H., CHURSKI T. 1974. Wpływ 20-letniego użytkowania na gleby torfowiska Kuwasy. Bibl. Wiad. IMUZ, 47: 14-50.

OKRUSZKO H., GOTKIEWICZ J., SAPEK A. 1974. Zawartość składników mineralnych w sianie pochodzącym z gleb torfowo-murszowych w dolinie górnej Biebrzy. Wiad. IMUZ, 12(2): 11-32.

OKRUSZKO H., KALIŃSKA D. 1975. Związek między zawartością części mineralnych a genezą i stopniem rozkładu torfów w Pradolnie Biebrzy. Roczn. Nauk Rol., 79(1).

OKRUSZKO H., KALIŃSKA D. 1994. Content of mineral elements in fen peats of the Biebrza Valley. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3A: 225-249.

OKRUSZKO H., LIWSKI S., FIDOS-RYBAKOWA A. (red.) 1983. Analiza przyrodniczych i gospodarczych walorów w Basenie Środkowym Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 1-367.

OKRUSZKO H., OŚWIT J. 1969. Gleby mulowe na tle warunków doliny Dolnej Biebrzy. Roczn. Gleb., 20(1): 51-66.

OKRUSZKO H., OŚWIT J. 1973. Przyrodnicza charakterystyka bagiennej doliny Górnej Narwi jako podstawa melioracji. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 134: 31-99.

OKRUSZKO H., OŚWIT J., PAŁCZYŃSKI A. 1979. Rodzaje mokradeł na proponowanym do ochrony obszarze dolnej Biebrzy. Torf. Biul. Inf., 61(2): 38-48.

OKRUSZKO H., OŚWIT J., PAŁCZYŃSKI A., 1979. Wetland types in the lower Biebrza valley area proposed for protection. [W:] Classification of peat and peatlands. Proceedings of the International Symposium, Hyytiälä, Finland, September 17-21, 1979. Helsinki: 341-350.

OKRUSZKO H., SAPEK B. 1991. Zasobność gleb torfowych w składniki mineralne w aspekcie zasad nawożenia. Bibl. Wiad. IMUZ, 77: 79-86.

OKRUSZKO H., SZUNIEWICZ J. 1969. Melioracja użytków zielonych na terenach torfowych w warunkach ograniczonej możliwości nawodnień na przykładzie doliny górnej Biebrzy. Wiad. IMUZ, 8(2): 11-29.

OKRUSZKO H., SZUNIEWICZ J. 1973. Analiza zamierzeń w zakresie melioracji i zagospodarowania Doliny Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 134: 201-209.

OKRUSZKO H., SZUNIEWICZ J., KAMIŃSKI J., CHRZANOWSKI S. 1996. Charakterystyka środowiska oraz zakres potrzeb jego renaturyzacji w Basenie Środkowym Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 432: 9-32.

OKRUSZKO H., WASEN M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan. [Kierunki ochrony zrównoważonego użytkowania Bagien Biebrzańskich: wymiana i połączenie wyników badań w ramach polsko-holenderskiej współpracy naukowej]. Univ. Utrecht. 5 vol., 24.

OKRUSZKO T. 2001. Water regime restoration at Biebrza National Park. Soc. for Ecol. Restor., News 12, 2,3:20-29.

OKRUSZKO T. 2004. Kierunki działań z zakresu gospodarki wodnej w Dolinie Biebrzy. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 254-261.

OKRUSZKO T. 2005. Kryteria hydrologiczne w ochronie mokradeł. Rozprawy Naukowe i Monografie. Wydawnictwo SGGW: 151.

OKRUSZKO T., BLEUTEN W., MIODUSZEWSKI W., JAROS H., QUERNER E., WASSEN M. 1998. Renaturalization of the Biebrza Valley Middle Basin – Hydrological and Ecological aspects. 2nd Int. Conf. “Restoration Ecology”. Groningen, The Netherlands, 34-35.

OKRUSZKO T., BRANDYK T., BYCZKOWSKI A., KUBRAK J. 1995. The soil and water management in the middle basin of the Biebrza River, Poland [in] Schoute J.F.Th. et al.(eds.) Scenario studies for the rural environment. Kluwer Acad. Publ., Netherlands.

OKRUSZKO T., BYCZKOWSKI A. 2000. Establishing water management rules for wetland protection: Biebrza Wetlands case. Proceedings of the 11th International Peat Congress, Quebec.

OKRUSZKO T., CHORMAŃSKI J., MIROSLAW-ŚWIĄTEK D., SKĄPSKI S. 2002. Surface water system analysis [in] Mioduszeowski W., Querner E. (eds.) Hydrological system analysis of the valley of Biebrza River. Wydaw. IMUZ, Falenty.

OKRUSZKO T., KUBRAK J., TYSZEWSKI S., ŚLESICKA A., KARDEL I. 2001. Koncepcja gospodarowania wodą w Basenie Środkowym rzeki Biebrzy. Praca na zlecenie Pracowni Architektury Żywej (maszynopis), Warszawa.

OKRUSZKO T., MALTBY E., SZATYŁOWICZ J. & ŚWIĄTEK D., KOTOWSKI W. 2005. Wetlands: Monitoring, Modelling and Management. International conference W3M „Wetlands:” Modelling, monitoring, management”, Wierzba, Poland, 22-25 September.

OKRUSZKO T., NAWROCKI P. 2000. Water regime restoration in Biebrza National Park (Poland). Wise use of floodplains [in] Zoeckler Ch. (ed) LIFE Project Report, Cambridge.

OKRUSZKO T., TYSZEWSKI S. 1993. Optymalizacja gospodarki wodnej w Basenie Biebrzy Środkowej w celu ochrony siedlisk hydrogenicznych. Mat. Konf. Nauk. „Współczesne problemy inżynierii wodnej”, Poręba k/Myślenic: 51-62.

OKRUSZKO T., TYSZEWSKI S. 1994. Using an optimization model in the management of water resources in the Middle Biebrza River Basin. [W:] Proc. Int. Symp. "Conservation and Management of fens", Warsaw - Biebrza, Poland: 50-75.

OKRUSZKO T., TYSZEWSKI S. 1996. Bilans wodno-gospodarczy jako podstawa wyboru zasad gospodarowania wodą w Basenie Środkowym Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 432.

OKRUSZKO T., WASILEWICZ M., DEMBEK W., RYCHARSKI M., MATUSZKIEWICZ A. 2003. Analiza zmian warunków wodnych, szaty roślinnej i gleb Bagna Ławki w dolinie Biebrzy. Woda Środ. Obsz. Wiej., 7: 107-128.

OKULEWICZ J., WITKOWSKI J. 1979. Bekasik *Lymnocyptes minimus* (BRUNN. 1764) ponownie ptakiem lęgowym w Polsce. Przegląd zool., 23: 255-257.

OLDE VENTERINK H., KARDEL I., KOTOWSKI W., PEETERS W., J. WASSEN M. 2009. Long-term effects of drainage and hay-removal on nutrient dynamics and limitation in the Biebrza mires, Poland. Biochemistry, 93: 235-252.

OLEJNICZAK I., 1998. The carabid communities of natural and drained peatlands in the Biebrza Valley, NE Poland. Pol. J. Ecol., 46(3): 243-260.

OLEKSY Z.T. 1998. Skład pokarmu i wykorzystanie środowiska przez jenota [*Nyctereutes procyonides* (Gray, 1834)] i borsuka [*Meles meles* (Linnaeus, 1758)] w dolinie Biebrzy. Wydział Biologiczno-Chemiczny, Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.

ØLLGAARD H., GŁOWACKI Z., GRUŻEWSKA T. 2002. Gatunki rodzaju *Taraxacum* Wigg. w Biebrzańskim Parku Narodowym i Łomżyńskim Parku Krajobrazowym Doliny Narwi. Drozd. Zesz. Przyr., 2: 9-58.

OLSZANOWSKI Z., RAJSKI A., NIEDBAŁA W. 1996. Roztocze - *Acari*. Mechowce - *Oribatida*. Katalog Fauny Polski. SORUS, Poznań, 34, 242 pp.

OLTUSZEWSKI W. 1937. Historia lasów Pojezierza Suwalsko-Augustowskiego w świetle analizy pyłkowej. Pr. Komis. Mat. Przyr. PTPN Ser. B, 8(4): 1-65.

ORŁOWSKI P., CHORMAŃSKI J. 2000. Zastosowanie metody GPS w pomiarach wysokościowych na obszarze trudnodostępnym Basenu Środkowej Biebrzy. Mat. XV Konferencji Katedr i Zakładów Geodezji na wydz. Niegeodezyjnych „Metody Geodezji, Fotogrametrii i Teledetekcji dla Inżynierii Środowiska i Budownictwa”, SGGW Warszawa: 274-277.

OSTAŃSKI M. 1995. Obserwacja świstunki północnej (*Phylloscopus borealis*) na Bagnach Biebrzańskich. Not. Orn., 36: 371-372.

OSTROMEŃCKI J. (red.) 1974. Wyniki dwudziestoletnich badań prowadzonych na torfowiskach kuwaskich. Biblioteczka "Wiadomości IMUZ", 47: 1-208.

OŚWIT J., 1965. Wyniki badań glebowo-florystycznych w dolinie Biebrzy dolnej. Centralne Biuro Projektów Wodno-Melioracyjnych. Instytut Melioracji i Użytków Zielonych. Dokumentacja projektowo-kosztorysowa melioracji doliny górnej Narwi i Biebrzy, T. 6, Warszawa, maszynopis: 101, mapy, przekroje, tab.

OŚWIT J. 1965. Zbiorowiska roślinne dolnej Biebrzy na tle stosunków wodnych w dolinie. Wiad. melior. i łąkar-skie, 1: 5-7.

OŚWIT J. 1968. Strefowy układ zbiorowisk roślinnych jako odzwierciedlenie stosunków wodnych w dolinie dolnej Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 83: 217-232.

OŚWIT J. 1973. Warunki rozwoju torfowisk w dolinie dolnej Biebrzy na tle stosunków wodnych. Roczn. Nauk Rol.

Ser. D, t. 143: 1-80.

OŚWIT J. 1974. Charakterystyka zbiorowisk roślinnych torfowisk górnej Biebrzy na tle warunków siedliskowych. IMUZ Falenty, maszynopis: 1-9.

OŚWIT J. 1974. Charakterystyka złóż torfowych Biebrzy górnej i ich geneza. IMUZ Falenty, maszynopis: 1-18.

OŚWIT J. 1975. Układy glebowo-stratygraficzne torfowisk jako wynik sukcesji i warunków hydrologicznych. Roczn. Nauk Rol. Ser. F, 79 (1): 151-162.

OŚWIT J. 1976. Charakterystyka dolinowych siedlisk glebotwórczych. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 186: 37-48.

OŚWIT J. 1976. Subfossile and contemporary plant communities of the *Caricetum elatae* association (from investigations on the genesis of peats in Poland). Proc. 5th Intern. Peat Congress, 2: 37-46.

OŚWIT J. 1977. Naturalne siedliska torfotwórcze jako podstawa wyróżniania jednostek przyrodniczych. Roczn. Nauk rol. Ser F, 79(3): 29-50.

OŚWIT J. 1978. Wpływ regulacji rzeki na stosunki siedliskowe doliny w różnych warunkach hydrologicznych (na przykładzie badań w dolinie rzeki Biebrzy i Narwi). [W:] Rola melioracji w kształtowaniu środowiska przyrodniczego. Konferencja naukowa z okazji 25-lecia IMUZ 1953-1978. IMUZ, Falenty.

OŚWIT J. 1980. Charakterystyka i zróżnicowanie stratygraficzne złóż torfu w basenie górnej Biebrzy. [W:] Zabagnienia Pradoliny Biebrzy i prognoza zmian pod wpływem melioracji. SGGW, Warszawa, maszynopis: 71-80.

OŚWIT J. 1984. Rodzaje występujących zabagnień i ich geneza. [W:] Naukowe Podstawy Ochrony i Zagospodarowania Bagien Biebrzańskich, Materiały na ogólnokrajową konferencję, Łomża, 20-21.09.84.

OŚWIT J. 1991. Budowa, geneza i rozwój torfowisk Pradoliny Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 185-217.

OŚWIT J. 1991. Łąkowe zbiorowiska roślinne Bagien Biebrzańskich na tle warunków siedliskowych. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 297-333.

OŚWIT J. 1991. Roślinność i siedliska zabagnionych dolin rzecznych na tle warunków wodnych. Roczn. Nauk Rol. Seria D, 221: 1-229.

OŚWIT J. 1994. The development of the Lower Biebrza Valley peatlands against the background of the water conditions. [In:] Okruszko H., Wassen M., J. (ed.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3B: 75-136.

OŚWIT J., DANIELEWSKA A., DMBEK W., i in. 1994. Field visit to the Biebrza Wetlands. Excursion Guide of the Internationale Symposium "Conservation and Management of Fens", 8-9 June 1994, Warszawa-Biebrza, IMUZ, ss.71.

OŚWIT J., PACOWSKI H., ŻUREK S. 1976. Succession of peat forming vegetation on the peatlands of Poland. [W:] Peatlands and their utilization in Poland. V Inter. Peat Congress, Poznań: 29-35.

OŚWIT J., PACOWSKI R., ŻUREK S. 1980. Charakterystyka torfów i złóż torfowych w Pradolinie Biebrzy. [W:] Zabagnienia Pradoliny Biebrzy i prognoza zmian pod wpływem melioracji. SGGW, Warszawa, maszynopis: 51-57.

OŚWIT J., SAPEK A. 1975. Zawartość makro- i mikroelementów w glebie i roślinach różnych siedlisk łąkowych. [W:] Konferencja naukowa, IMUZ, Sekcja 4, Falenty: 161-172.

OŚWIT J., SAPEK A. 1976. Wpływ warunków siedliskowych na zawartość mikroelementów w roślinności łąkowej. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 179: 211-223.

OŚWIT J., ŻUREK S. 1975. Zagadnienie nadmiernego skanalizowania dolin rzecznych w świetle badań siedlisk dolinowych. [W:] Konferencja naukowa, IMUZ. Sekcja 1. Falenty: 235-245.

OŚWIT J., ŻUREK S. 1977. Zagadnienie ochrony zatorfionych dolin rzecznych na Niżu. Chrońmy Przyrodę, 33: 30-39.

OŚWIT J., ŻUREK S. 1981. Rekonstrukcja rozwoju zabagnień w Pradolinie Biebrzy. Zesz. Nauk. AR Wroc., 134, Rol., 38: 59-69.

80 lat ochrony ścisłej Czerwonego Bagna w dolinie Biebrzy. Materiały z konferencji. Osowiec Twierdza, 5-6 maja 2005. Biebrzański Park Narodowy. Osowiec-Twierdza: 1-72.

OWSIANY E. 1985. Biebrzańskie biele. Przekrój, 7.

PACEWICZ W. 1954. Uwagi z przebiegu robót przy melioracji Bagna Kuwasy. Gosp. Wod., 1: 25-27.

PACHOLAK J. 1980. Klimat Kotliny Biebrzańskiej. WGiSR UW, maszynopis.

PACHUTA K. 1990. Macrophytes of river beds and riparian zone of river in the upper Biebrza basin. Ann. Warsaw Agric. Univ. SGGW-AR, Land Recl., 25: 93-106.

PACIORKIEWICZ P. 2000. Wpływ zmian użytkowania ziemi na wybrane parametry chemiczne gleb w Dolinie Biebrzy. Uniwersytet Warszawski, Warszawa, praca magisterska.

PACOWSKI H. 1964. Zasady stosowania metody fitosocjologicznej przy wstępnych badaniach torfowisk. Wiad. IMUZ, 4(2): 91-145.

PACOWSKI H. 1970. Badania florystyczno-ekologiczne zbiorowisk roślinnych na zmeliorowanym obiekcie torfowym Kuwasy. Bibl. Wiad. IMUZ, 33: 267-303.

PACOWSKI H. 1975. Możliwości oceny uwilgotnienia łąk na podstawie roślinności. [W:] Konferencja naukowa, IMUZ 1975. Sekcja 1. Falenty: 225-234.

- PACOWSKI H. 1976. Możliwości bioindykacji warunków powietrzno-wodnych na zmeliorowanych terenach pogabiennych. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 186: 81-96.
- PACOWSKI H. 1976. Problem of the natural environment protection on reclaimed and managed peatlands. Proc. V Intern. Peat Congress, Poznań, 1: 52-64.
- PACOWSKI H. 1976. Różnicowanie się roślinności łąkowej w wyniku melioracji torfowisk. [W:] Wpływ melioracji wodnych na środowisko geograficzne. Materiały na konferencję w Jadwisinie k. Serocka, 2: 292-301.
- PACOWSKI H. 1977. Succession of plant communities on distinguished sites of the Wizna fen. [Sukcesja zbiorowisk roślinnych w wydzielonych siedliskach obiektu Wizna]. Pol. Ecol. Stud., 3(3): 67-84.
- PACOWSKI H. 1978. Przemiany w siedliskach łąkowych torfowisk górnej Biebrzy. [W:] Rola melioracji w kształtowaniu środowiska przyrodniczego. Konferencja naukowa z okazji 25-lecia IMUZ 1953-1978. Falenty IMUZ: 141-147.
- PACOWSKI R. 1970. Badania florystyczno-ekologiczne zbiorowisk roślinnych na zmeliorowanym obiekcie torfowym Kuwasy. [W:] Użytkowanie gleb torfowych i torfu. Wyniki doświadczeń RZB Biebrza 1964-1968. Bibl. Wiad. IMUZ, 33: 267-304.
- PACOWSKI R. 1974. Charakterystyka zbiorowisk roślinnych torfowisk Biebrzy środkowej na tle warunków siedliskowych. IMUZ Falenty, maszynopis: 1-27.
- PACOWSKI R. 1978. Przemiany w siedliskach łąkowych torfowisk górnej Biebrzy na tle różnego stanu uwilgotnienia. Torf Biul. Inf. 1979, 3: 32-39.
- PACOWSKI R. 1980. Charakterystyka i zróżnicowanie stratygraficzne złóż torfu w basenie środkowej Biebrzy. [W:] Zabagnienia Pradoliny Biebrzy i prognoza zmian pod wpływem melioracji. SGGW, maszynopis: 81-92.
- PACOWSKI R., OŚWIT J. 1974. Tendencje rozwojowe zbiorowisk łąkowych na torfowiskach kuwaskich. [W:] Wyniki dwudziestoletnich badań prowadzonych na torfowiskach kuwaskich. Bibl. Wiad. IMUZ, 47: 80-135.
- PACOWSKI R., OŚWIT J., ŻUREK S. 1983. Torfy i złoża torfowe basenu środkowego Biebrzy w aspekcie ochrony środowiska i melioracji. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 89-111.
- PACOWSKI R., SAPEK A. 1975. Zawartość makro- i mikroelementów w glebie i roślinności na torfowisku Kuwasy. [W:] Konferencja naukowa, IMUZ, Sekcja 4. Falenty 1975: 173-181.
- PACOWSKI R., ŻUREK S. 1970. Stratygrafia i rozwój torfowiska RZB Biebrza. [W:] Użytkowanie gleb torfowych i torfu. Wyniki doświadczeń RZB Biebrza 1964-1968. Bibl. Wiad. IMUZ, 33: 245-265.
- PAJNOWSKA H. 1996. Hydrogeologia i zasilanie wodami podziemnymi Basenu Środkowego Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 432: 45-70.
- PAJNOWSKA H., POŹNIAK R. 1991. Hydrogeologia Pradoliny Biebrzy i obszarów otaczających. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 63-74.
- PAJNOWSKA H., POŹNIAK R., WIENCLAW E. 1984. Groundwaters of the Biebrza Valley. Pol. ecol. Stud., 10: 301-311.
- PAŁCZYŃSKI A. 1963. O ochronę storczyka - miodokwiatu krzyżowego i innych roślin w kompleksie torfowiskowym „Bagno Wizna”. Chrońmy Przyr. Ojcz., 19(6): 7-14.
- PAŁCZYŃSKI A. 1966. Dynamika rozwojowa zespołów roślinnych torfowiska. "Bagno Wizna" na tle czynników siedliskowych a metody zagospodarowania łąkarskiego. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 66: 95-113.
- PAŁCZYŃSKI A. 1967. Ochrona przyrody i zasobów torfowisk Polski na tle problemów gospodarczych i naukowych. [W:] Międzynarodowe Sympozjum Torfowe, 12-16.IX.1967. NOT, Warszawa: 105-120.
- PAŁCZYŃSKI A. 1968. Ochrona przyrody i zasobów torfowisk na tle problemów gospodarczych. Chrońmy Przyr. Ojcz., 24(4): 5-14.
- PAŁCZYŃSKI A. 1968. Projekt utworzenia obszarów ochronnych na torfowiskach biebrzańskich. Chrońmy Przyr. Ojcz., 24(5): 5-15.
- PAŁCZYŃSKI A. 1972. Biologia, paleofitosocjologia i kierunki zagospodarowania Bagien Jaćwieskich (Pradolina Biebrzy). Zesz. Nauk. WSR Wroc., 98 Rol., 29: 7-35.
- PAŁCZYŃSKI A. 1972. Paleophytosociology development perspectives in the light of new research methods applied in Poland. Proc. 4th Intern. Peat Congress, Helsinki 1972, 1: 361-370.
- PAŁCZYŃSKI A. 1974. Społeczne i przyrodnicze znaczenie utworzenia Jaćwieskiego Parku Narodowego. Materiały na Sesje Naukową: Ochrona środowiska w woj. Białostockim. Augustów, 1974: 1-13.
- PAŁCZYŃSKI A. 1975. Bagna Jaćwieskie (Pradolina Biebrzy). Roczn. Nauk Rol. Ser. D, 145: 3-252.
- PAŁCZYŃSKI A. 1975. Kierunki przemian szaty roślinnej i siedlisk zatorfionych dolin rzecznych pod wpływem ingerencji człowieka. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 169: 87-102.
- PAŁCZYŃSKI A. 1976. Roślinność Bagien Jaćwieskich. Przyr. Pol., 20(6): 23-24, 20(7/8): 32-33.
- PAŁCZYŃSKI A. 1976. Społeczne i przyrodnicze znaczenie utworzenia Jaćwieskiego Parku Narodowego. Region Białost., 4: 149-155.
- PAŁCZYŃSKI A. 1977. Problemy ochrony przyrody Bagien Jaćwieskich. Chrońmy Przyr. Ojcz., 33(3): 40-49.
- PAŁCZYŃSKI A. 1977. Walory przyrodnicze torfowisk doliny Biebrzy. Mat. na sesję "Ochrona i kształtowanie środowiska ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki zasobami wody na tle planu gospodarczego rozwoju makroregionu północno-wschodniego. Urząd Wojewódzki w Suwałkach: 1-20.

- PAŁCZYŃSKI A. 1979. Mapy zbiorowisk roślinnych doliny Biebrzy. Stan 1977/79. 1:25000, odb. ozalidowe.
- PAŁCZYŃSKI A. 1980. Die natürlichen Gegebenheiten der Moore des Biebrza-Tales und die Probleme ihres Schutzes. *Telma, B.*, 10: 205-226.
- PAŁCZYŃSKI A. 1980. Zbiorowiska roślinne Pradoliny Biebrzy. Stan z lat 1977-1979. Inst. Biologii Roślin i Biofizyki Akademii Rolniczej we Wrocławiu, maszynopis.
- PAŁCZYŃSKI A. 1981. Zmiany sukcesyjne roślinności jako wskaźnik eutrofizacji torfowisk w Dolinie Biebrzy. *Zesz. Nauk. AR Wroc.*, 131, Rol., 36: 15-21.
- PAŁCZYŃSKI A. 1983. Fitocenozy i flora torfowisk basenu środkowego Biebrzy i ich walory przyrodnicze. *Zesz. Probl. Post. Nauk. Rol.*, 255: 225-241.
- PAŁCZYŃSKI A. 1984. Natural differentiation of plant communities in relation to hydrological conditions of the Biebrza valley. Naturalne zróżnicowanie zbiorowisk roślinnych na tle warunków hydrologicznych doliny Biebrzy. *Pol. Ecol. Stud.*, 10(3/4): 347-385.
- PAŁCZYŃSKI A. 1984. Szata roślinna Bagien Biebrzańskich na tle warunków siedliskowych [W:] *Naukowe podstawy ochrony i zagospodarowania Bagien Biebrzańskich. Mat. Konf., Łomża 20-21.09.1984.*
- PAŁCZYŃSKI A. 1984. Problematyka ochrony Bagien Biebrzańskich na tle zróżnicowania środowiska. *Mat. Konf. Łomża 20-21.09.1984.*
- PAŁCZYŃSKI A. 1985. Succession trends in plant communities of the Biebrza valley. [Kierunki sukcesji zbiorowisk roślinnych w dolinie Biebrzy.] *Pol. Ecol. Stud.*, 11(1): 5-20.
- PAŁCZYŃSKI A. 1985. Projekt parku narodowego i krajobrazowego, maszynopis.
- PAŁCZYŃSKI A. 1988. Bagna Biebrzańskie. Liga Ochrony Przyrody, Warszawa: 1-104.
- PAŁCZYŃSKI A. 1992. Attempt to accurate the palaeophytosociological method in peat deposit investigations. *Acta Soc. Bot. Pol.*, 61(1): 115-123.
- PAŁCZYŃSKI A. 2005. System dwukierunkowej strefowości ekologicznej doliny Biebrzy. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. *Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 107-111.*
- PAŁCZYŃSKI A., STEPA T. 1991. Biomass production in main plant associations of the Biebrza valley with respect to soil conditions. [Produkcja biomasy w głównych zespołach roślinnych doliny Biebrzy na tle warunków glebowych.] *Pol. Ecol. Stud.*, 17(1/2): 53-62.
- PAŁCZYŃSKI A., STEPA T. 1991. Effect of ecological zonation diversification of soil conditions at various plant associations in the Biebrza Valley. *Pol. Ecol. Stud.* 17(1/2): 19-33.
- PAŁCZYŃSKI A., TOMASZEWSKA K. 1981. Próba wykorzystania zdjęć lotniczych do określania dynamiki zbiorowisk zarośli wierzbowo-brzozowych na bagnach Doliny Biebrzy. *Zesz. Nauk. AR Wroc.*, 134, Rol., 38: 81-95.
- PAŁCZYŃSKI A., WASSEN M. J., BERENDREGT A. 1990. Hydro-ecological analysis of the Biebrza mire, Poland. [W:] Wassen M. 1990 *Water flow as a major landscape ecological factors in fen development. Utrecht University, praca doktorska: 23 - 44 .*
- PAŁCZYŃSKI A., WASSEN M. J., BERENDREGT A. 1990. The relationship between fen vegetation gradients, groundwater flow and flooding in an undrained valley mire of Biebrza, Poland. [W:] Wassen M. 1990. *Water flow as a major landscape ecological factors in fen development. Utrecht University, praca doktorska: 45- 64.*
- PAŁCZYŃSKI A., WASSEN M. J., BERENDREGT A., de SMIDT J.T., de MARS H. 1990. The relation between fen vegetation gradients, groundwater flow and flooding in an undrained valley mire of Biebrza, Poland. *Journal of Ecology* 78 (4).
- PASTERNAK-KUŚMIERSKA D., CIEŚLEWICZ M., KOTOWSKA J., WILPISZEWSKA I. 1997. Sward density on Wiczna fen grasslands differing in their peat origin (ice-marginal valley of river Biebrza, Poland. *Pol. Ecol. Stud.*, nr 3/ 4: 117-131.
- PASTERNAK-KUŚMIERSKA D., WILPISZEWSKA I., KOTOWSKA J., CIEŚLEWICZ M. 1997. Struktura i dynamika biomasy roślinności łąkowej odwodnionych torfowisk o różnej genezie torfu (Pradolina Biebrzy – Polska). *Ekol. Pol.*, 45(2): 395-422.
- PAWLAK T. 1962. Niektóre problemy związane z zagospodarowaniem torfowisk zdewastowanych. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 3: 223-224.
- PAWLUCZYK J. 1963. W sprawie gospodarki wodnej na terenie województwa białostockiego. *Gosp. Wod.*, 4: 129-130.
- PAWLUS G., MACHOY Z., TUSTANOWSKI S., RACZYŃSKI J., GĘBCZYŃSKA Z. 1993. Awaria w Czenobylu nie miała wpływu na wartość emisji promieniowania beta i gamma określonego w zuchwach łosi z północno-wschodnich terenów Polski. *Bromatologia i Chemia toksykologiczna*, 26: 77-79.
- PEŁSZYŃSKA B. 2006. Problemy renaturyzacji rzek na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. *Wydz. Biol.-Chem. UwB, praca dyplomowa licencjacka.*
- PEŁSZYŃSKA K. Pijawki (Hirundinea) rzeki Biebrzy. Uniwersytet Warszawski, Filia w Białymstoku, praca magisterska.
- PENCZAK T. 1996. Ichtyofauna dorzecza Narwi w latach 1976-1991. *Prz. Zool.*, 40(1/2): 11-31.
- PETER W. 1974. Perspektywy rozwoju gospodarczego. [W:] Gnatowski M., Majecki H. (red). *Studia i materiały do dziejów powiatu grajewskiego. T. II, PWN, Warszawa: 265-272.*

- PEŁAŁ J. 1991. Biocenotic changes resulting from management of peatbogs of various origin. *Pol. Ecol. Stud.*, 17: 333-345.
- PEŁAŁ J. 1991. Diversity of ant communities in peatbogs of various origin and period under management. *Pol. Ecol. Stud.*, 17: 249-265.
- PEŁAŁ J. 1993. Communities of soil invertebrates in meadows on transformed hydrogenous soil. *Zesz. Probl. Post. Nauk Roln.*, 406: 111-118.
- PEŁAŁ J. (red.) 1993. Peat grassland ecosystems. II. Biocenotic systems. *Pol. Ecol. Stud.*, 17: 1-358.
- PEŁAŁ J. 1994. Ant communities in Biebrza Marshland. [W:] *Proc. Int. Symp. "Conservation and Management of Fens"*, Warsaw - Biebrza. Poland: 399-406.
- PEŁAŁ J., CHMIELEWSKI K., CZEPIĘSKA-KAMIĘSKA D., KONECKA-BETLEY K., KALIŃSKA D. 1992. Ant communities in relation to changes in some properties of hydrogenous soil differentially transformed. *Ekol. Pol.*, 40: 553-576.
- PEŁAŁ J., CHURSKI T. 1991. Podstawowe procesy fizyczne, chemiczne i biotyczne w ekosystemach łąkowych na glebach hydrogenicznych. *Pol. Ecol. Stud.*, 17(3/4): 347-358.
- PIECHOCKI A. 1989. The *Sphaeridae* of Poland. (*Bivalvia*, *Eulamellibranchia*). *Ann. Zool.*, 42: 249-320.
- PIEGAT K. 2002. Waloryzacja przyrodnicza zlewni rzeki Biebrzy – górny basen. SGGW, Warszawa, praca magisterska.
- PIEKARSKA-BONIECKA H., SAWONIEWICZ J. 1994. Przyczynę do poznania *Pimplinae* (*Hymenoptera*, *Ichneumonidae*) występujących w basenie dolnym Biebrzy. *Wiad. Entomol.*, 13: 41-53.
- PIEKARSKI M.K. 1997. Dynamika wód podziemnych Doliny Biebrzy w świetle badań wieloletnich. Białystok, maszynopis.
- PIEŁOWSKI Z., KAMIENIARZ R., PANEK M. 1993. Raport o zwierzętach łownych w Polsce. Łoś. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa: 28-31.
- PIEŁOWSKI Z., MEYBURG B.-U. 1991. Cainism in the Greater Spotted Eagle *Aquila clanga*. *Birds of Prey Bulletin*, 5: 1 - 4.
- PIETRZYK J. 2004. Zachowanie łośa w cyklu rocznym w warunkach Biebrzańskiego Parku Narodowego. Uniwersytet Łódzki, Łódź, praca magisterska.
- PILIPIUK I. 2000. Diversification of enchytraeid communities (Enchytraeidae, Oligochaeta) of the South Basin of the Biebrza National Park. *Fragm. Faun.*, 43(1/8) .
- PIOŚ 1998. Stan czystości wód powierzchniowych obszaru Zielonych Płuc Polski. BMŚ, Białystok: 1-425.
- PIÓRKOWSKI H. 1997. Application of Remote Sensing and GIS techniques in identification of scrub encroachment in Biebrza National Park. IMUZ, maszynopis, CD.
- PIÓRKOWSKI H. 2003. Wpływ uwarunkowań siedliskowo-krajobrazowych na sukcesję zbiorowisk zaroślowych w dolinie Biebrzy po zaprzestaniu użytkowania rolniczego. IMUZ, Falenty, praca doktorska.
- PIÓRKOWSKI H. 2003. Wykorzystanie zdjęć lotniczych i satelitarnych w monitoringu spontanicznej sukcesji zbiorowisk zaroślowych na obszarach mokradłowych doliny Biebrzy. *Woda Środ. Obsz. Wiej.*, 5: 43-58.
- PIÓRKOWSKI H. 2005. Ekspansja zbiorowisk zaroślowych w Dolinie Biebrzy w drugiej połowie XX wieku. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. *Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego*. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 113-132.
- PIÓRKOWSKI H., PACIORKIEWICZ P., HARASIMIUK A. 2003. Wpływ rodzaju pokrycia terenu w różnych strefach doliny Biebrzy na wybrane parametry chemiczne gleb organicznych. *Woda Środ. Obsz. Wiej.*, 7: 69-83.
- PIÓRKOWSKI H., RYCHARSKI M. 1999. Zróżnicowanie przestrzenne i dynamika sukcesji zbiorowisk leśnych i zaroślowych w dolinie Biebrzy na podstawie analizy zdjęć lotniczych. *Mater. Sem. Inst. Melior.*, 43: 89-95.
- PIÓRKOWSKI H., SCHMIDT A., M., BARTOSZUK H., KOSIŃSKI K. 2001. Zastosowanie metod teledetekcji i GIS w monitoringu spontanicznej sukcesji na obszarach mokradłowych: sukcesja zbiorowisk zaroślowych w Biebrzańskim Parku Narodowym. IMUZ Falenty - Alterra Wageningen, maszynopis, CD.
- PIÓRKOWSKI H., VAN DOBBEN H., SCHMIDT A. M., KLIMKOWSKA A., BARTOSZUK H., KOTOWSKKI W. 2005. Ecological model [W:] Chormański J. & Wassen M. (eds) *Man and nature at Biebrza; integration and dissemination of knowledge for sustainable nature management*, Final report PIN-MATRA project, Warszawa/Utrecht.
- PIÓRO S.J. 1974. *Klimat województwa białostockiego*, PWN, Warszawa.
- PISARSKA B. 1995. Percepcja Bagien Biebrzańskich jako obszaru turystycznego. WGiSR, Uniwersytet Warszawski, praca doktorska.
- PISARSKA B. 1997. Wybrane aspekty badań percepcji atrakcyjności turystycznej określonego obszaru na przykładzie Bagien Biebrzańskich. *Turyzm*, 2: 49-73.
- PLAN URZĄDZANIA gospodarstwa leśnego rezerwatu przyrody „Czerwone Bagno” na okres 1.X.1975-31.IX.1985. Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych, Białystok, maszynopis.
- PLAN URZĄDZANIA gospodarstwa leśnego rezerwatu przyrody „Grzędy” na okres 1.10.1975-31.12.1985. Nadleśnictwo Rajgród, OZLP Białystok.
- PLAN URZĄDZANIA gospodarstwa leśnego w Nadleśnictwie Rajgród na okres 1.01.1990-31.12.1999, OZLP Białystok.

- PLAN URZĄDZANIA rezerwatu przyrody „Czerwone Bagno” w Nadleśnictwie Rajgród na okres 1.01.1990-31.12.1999. Opis ogólny i mapy ss. 272, Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych, Białystok, maszynopis.
- PLAN UŻYTKOWANIA OSTOI PTAKÓW „BRZOSTOWO” wykonany w ramach projektu „Zachowanie różnorodności biologicznej pastwisk i łąk zalewowych w dolinie Biebrzy kształtowanej przez tradycyjne użytkowanie rolnicze”. 2004. (wersja wstępna). PTOPI i WWF - Projekt „Biebrza”, maszynopis: 186 ss.
- PLÓCISZKO K. 1997. Fauna roztoczy z rzędu *Mesostigmata* z wybranych mikrośrodków w Biebrzańskim Parku Narodowym. Akademia Rolnicza, Poznań, praca magisterska.
- PLÓNSKI Z. 1986. Konferencja nt. „Naukowe podstawy ochrony i zagospodarowania Bagien Biebrzańskich”. OBN, Białystok, Nauka i Praktyka, 4: 135-152.
- PODYMA W. 2002. Raport z inwentaryzacji bydła polskiego czerwonego w Dolinie Biebrzy. WWF Polska, Projekt „Biebrza”, Radzików, maszynopis.
- PODZIAŁ hydrograficzny Polski, IMGW, Warszawa, 1980-83.
- POKROPEK M. 1979. Zróżnicowanie kulturowe na pograniczu etniczno-językowym i jego odbicie w świadomości mieszkańców na przykładzie pogranicza polsko-białorusko-litewskiego w północno-wschodniej Polsce. [W:] Etnografia Polski. t. XXIII, z. 2, Warszawa.
- POLAKOWSKI B., WENGRIS J. 1975. Pojezierze Suwalsko-Augustowskie. Wiedza Powszechna, Warszawa.
- POŁUJAŃSKI A. 1854. Opisanie lasów Królestwa Polskiego i guberni zachodnich cesarstwa rosyjskiego pod względem historycznym, statystycznym i gospodarczym. T. 2. Warszawa: 162-181.
- POŁUJAŃSKI A. 1859. Wędrowki po guberni augustowskiej w celu naukowym odbyte. Warszawa.
- POPLAWSKA K. 1997. Drobne ssaki Brzezin Kapickich. Zespoły *Micromammalia* zarośli wierzbowo-brzozowych i olsów. Instytut Biologii Filia Uniw. Warszawskiego, Białystok, praca magisterska.
- POSKROBKO B. 1997. Właściwości fizyczne i chemiczne siedlisk *Cypripedium calceolus* L. wybranych grądów Kotliny Biebrzańskiej. Uniwersytet Warszawski, Filia w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.
- POTERAJ A. 2002. Charakterystyka marginalnej populacji *Iris aphylla* w Biebrzańskim Parku Narodowym. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- POTRZEBY i możliwości kierowania rozwojem roślinności zaroślowo-leśnej na torfowiskach niskich. Materiały z seminarium, Osowiec, 16-17 października 1996 r., BPN, Osowiec 1996.
- POŹNIAK R. 1984. Hydrologia Pradoliny Biebrzy. [W:] Naukowe Podstawy Ochrony i Zagospodarowania Bagien Biebrzańskich, Materiały na ogólnokrajową konferencję, Łomża, 20-21.09.84: 22.
- POŹNIAK R., PAJNOWSKA H., SKIBIŃSKI J. 1983. Warunki hydrogeologiczne środkowej części Pradoliny Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 33-41.
- POŹNIAK R., PAJNOWSKA H., WIENCLAW E. 1980. Określenie parametrów hydrogeologicznych zlewni podziemnej Pradoliny Biebrzy. IMUZ, SGGW, Warszawa, maszynopis.
- PRACA ZBIOROWA. 1983. Warunki optymalizacji gospodarki leśnej i łowieckiej w Dolinie Biebrzy. Dokumentacja IBL, Warszawa.
- PRANDATA M. 1997. Biebrzański Park Narodowy. Sycyna, 22: 6-7.
- PROKOPOWICZ J. 1974. Efekty ekonomiczne melioracji i zagospodarowania torfowisk kuwaskich. Bibl. Wiad. IMUZ, 47: 194-207.
- PROŃCZUK J. 1956. Przyrodnicza i gospodarcza charakterystyka trwałych użytków zielonych Białostoczczyzny. Instytut Geografii PAN, Warszawa, maszynopis: 1-82.
- PROŃCZYK T., ŁUPIŃSKI S.L., CHEŃNICKI W. 2006. Inwentaryzacja batrachofauny na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. Koło Naukowe Biologów, UwB, Białystok, maszynopis: 1-27.
- PROPOKOWICZ J. 1991. Efekty produkcyjne i ekonomiczne melioracji i zagospodarowania łąk i pastwisk w obiektach Kuwasy i Wizna. Wiad. Melior., 34(10/12): 173-174.
- PRÓSZYŃSKI J., STAREGA W. 1971. Pająki - *Aranei*. Katalog fauny Polski. PWN Warszawa, 33: 1-388.
- PRZEWODNIK po Terenowym Ośrodku Edukacyjnym w Osowcu. 1995. Biebrzański Park Narodowy, ss. 12.
- PRZYBYLSKA G., LENART W. 1976. Próba wyjaśnienia terytorialnych różnic w rozwoju chmur Cumulus nad doliną Biebrzy termicznymi warunkami przygruntowej warstwy powietrza. Pr. Stud. Inst. Geogr. UW, 18, Klimat, 8: 25-34.
- PRZYDYBA K. 2003. Efektywność zapylania w wyspowych populacjach wybranych gatunków storczykowatych (Orchidaceae) w Biebrzańskim Parku Narodowym. Instytut Biologii Uniwersytetu w Białymstoku, praca magisterska.
- PTASZYCKI M. 1925. Sprawozdanie z prac torfowych w 1924. r. w województwach pomorskim, białostockim i poleskim. Posiedz. nauk. Państw. Inst. Geol., 11: 19-21.
- PTASZYCKI M. 1926. Sprawozdanie z prac torfowych i hydrologicznych na terenie województwa poleskiego i białostockiego w r. 1925. Posiedz. nauk. Państw. Inst. Geol., 15: 39-12.
- PUCEK Z., RACZYŃSKI J. (red.) 1983. Atlas rozmieszczenia ssaków w Polsce. PWN, Warszawa: 1-384.
- PUCHALSKI W. 1972. Na rozlewiskach Biebrzy i Narwi. Warszawa: „Sport i Turystyka”.
- PUDRZYŃSKA A. 1999. Możliwości rozwoju turystyki rowerowej na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego i w jego otoczeniu. Akademia Wychowania Fizycznego, Kraków, praca magisterska.
- PUGACEWICZ E. 1991. Waloryzacja ornitologiczna gminy Goniądz. PTOPI, Białystok, maszynopis.

- PUGACEWICZ E. 1994. Populacja orlika krzykliwego (*Aquila pomarina*) na Nizinie Północnopodlaskiej. Not. Orn., 35: 139-156.
- PUGACEWICZ E. 1994. Stan populacji bociana czarnego (*Ciconia nigra*) na Nizinie Północnopodlaskiej w latach 1985-1994. Not. Orn., 35: 297-308.
- PUGACEWICZ E. 1995. Stan populacji puchacza (*Bubo bubo*) na Nizinie Północnopodlaskiej w latach 1984-1994. Not. Orn., 36: 119-134.
- PUGACEWICZ E. 1995. Stan populacji orlika grubodziobego (*Aquila clanga*) w Kotlinie Biebrzańskiej w latach 1989-1993. Not. Orn., 36: 311-321.
- PUGACEWICZ E. 1995. Raport o stanie populacji cietrzewia (*Tetrao tetrix*) w woj. białostockim w latach 1981-1994. Urząd Wojewódzki w Białymstoku, maszynopis.
- PUGACEWICZ E. 1997. Ochrona gniazd rzadkich ptaków leśnych na północnym Podlasiu w latach 1984-1994. Chrońmy Przyr. Ojcz., 53(2): 35-46.
- PUGACEWICZ E. 1997. Nowości ornitologiczne z bagien biebrzańskich. Biul. Inform. PTOP, 2-3:4-7.
- PUGACEWICZ E. 1998. Aktualna sytuacja populacji cietrzewia *Tetrao tetrix* w Kotlinie Biebrzańskiej. Not. Orn., 39: 77-90.
- PUGACEWICZ E. 1998. Gniazdowanie wąsatek *Panurus biarmicus* w Kotlinie Biebrzańskiej. Not. Orn., 39: 52 – 54.
- PUGACEWICZ E. 2000. Wysoka liczebność srokosza *Lanius excubitor* w Kotlinie Biebrzańskiej w 1997 roku. Not. Orn., 41: 176-179.
- PUGACEWICZ E. 2002. Liczebność i rozmieszczenie dubelta *Gallinago media* na Nizinie Północnopodlaskiej w latach 1976-2000. Not. Orn., 43: 1-7.
- PUGACEWICZ E., KOWALSKI J. 1997. Pierwsze w 20. wieku lęgi czapli białej *Egretta alba* w Polsce. Not. Orn., 38: 323-325.
- PUGACEWICZ E., ZUB K. 1999. Liczebność, rozród oraz pokarm sowy błotnej *Asio flammeus* w Kotlinie Biebrzańskiej. Not. Orn., 40: 69-77.
- PYTEL A. 2006. Kierunki rozwoju obszarów przyrodniczo cennnych (na przykładzie Biebrzańskiego Parku Narodowego). Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania, Białystok, praca magisterska.
- QUERNER E., ŚLESICKA A., MIODUSZEWSKI W. 2000. Water management measures in the Central Biebrza Basin. Proc. of the Int. Conf. "Agricultural Effects on ground and surface waters". Wageningen, The Netherlands, 83-84 (Poster).
- RACZYŃSKI J. 1981. Waloryzacja środowisk Doliny Biebrzy w świetle badań teriologicznych. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 3.
- RACZYŃSKI J. 1984. Fauna ssaków pradoliny Biebrzy oraz problematyka łowiecka. [W:] Naukowe Podstawy Ochrony i Zagospodarowania Bagien Biebrzańskich, Materiały na ogólnokrajową konferencję, Łomża, 20-21.09.84: 30.
- RACZYŃSKI J. 1991. Fauna oraz zespoły ptaków i ssaków doliny Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 371-406.
- RACZYŃSKI J. 1994. The fauna, bird and animal communities in the Biebrza valley. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3A: 423-458.
- RACZYŃSKI J., GĘBCZYŃSKA Z. 1988. Łoś - pierwszy etap hodowli. Łowiec Polski, 10: 8-10.
- RACZYŃSKI J., FEDYK S., GĘBCZYŃSKA Z., PUCEK M. 1983. Drobne ssaki środkowego i dolnego basenu Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Roln., 255: 297-328.
- RACZYŃSKI J., FEDYK S., GĘBCZYŃSKA Z., PUCEK M. 1984. Distribution of *Micromammalia* against natural differentiation of the Biebrza Valley habitats. Pol. Ecol. Stud., 10: 425-445.
- RACZYŃSKI J., GĘBCZYŃSKA Z. 1980. Lotniczy rajd w poszukiwaniu łosi. Łowiec Polski, 10: 6-7.
- RACZYŃSKI J., GĘBCZYŃSKA Z. 1990. Management of the population of moose in the Biebrza river valley. Proc. XVI. Congress of the Int. Union of Game Biol. Štrbske Pleso, 1: 50-55.
- RANOSZEK E. 1972. Wycieczka ornitologiczna nad Biebrzę. Przyr. Pol., 16(4): 9.
- RATAJCZYK A. 1994. Biebrzański Park Narodowy rozpoczął działalność. Przyr. Pol., 9: 12.
- RAVEN P., HOLMES N., SCARLETT P., SZOSKIEWICZ K., ŁAWNICZAK A., DAWSON H. 2008. River habitat and macrophyte surveys in Poland. Results from 2003 and 2007:1-29.
- RAKOWSKI G. 1981. Bagna Biebrzańskie. Seria: Polska Północno-Wschodnia - Osobliwości, Ciekawostki, Tajemnice. Socjalistyczny Związek Studentów Polskich, Biuro Podróży i Turystyki „Almatur”, Uniwersytecki Klub Turystyczny "Unikat" SZSP PTTK, Warszawa: 1-115.
- RAKOWSKI G. 1983. Bagna Biebrzańskie. Przewodnik. PTTK "Kraj", Warszawa.
- RAKOWSKI G. 1993. Koncepcja rozwoju turystyki na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego i jego otuliny. Probl. Turys., 16(4): 85-94.
- REMBIAŁKOWSKA E. 1979. Konferencja na temat „Analiza przyrodniczych i gospodarczych walorów w basenie środkowym Biebrzy” (Warszawa, 22-23 III 1979 r.). Wiad. Ekol., 4: 69-72.
- REMIESZ A. 1980. Z wędką i plecakiem - Biebrza. Wiadomości Wędkarskie, 10: 22-23.

- REMUSZKO M. 1992. „Grzędy”. *Echa Leśne*, 10: 4-5.
- REKAWEK U.L. 2000. Charakterystyka wyspowych populacji *Platanthera bifolia* w Dolinie Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.
- RICHLING A. (red.) 2000. Plan Ochrony Biebrzańskiego Parku Narodowego. Operat: Ochrona zasobów i walorów krajobrazowych. NFOŚiGW, BPN, Warszawa, maszynopis.
- RICHLING A., MALINOWSKA E., WOLSKI P. 2004. Walory i zasady ochrony krajobrazu. [W:] BANASZUK H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 337-344.
- RICHTER M. 1982. Fauna bezkręgową runi łąk torfowych. Uniwersytet Warszawski, Filia w Białymstoku, praca magisterska.
- RODE P. 1993. Skład i specyfika pokarmu sów z terenu Pradoliny Biebrzy ze szczególnym uwzględnieniem płomykówki. Instytut Biologii Filia Uniw. Warszawskiego, Białystok, praca magisterska.
- ROGIŃSKI W. 1937. O sosnowych borach mieszanych na pojezierzach i północnowschodnich nizinach Polski. Sylwan R.LV. ser. B, 6.
- ROGUSKI W., JAROS H., GABRYCH K., KASPERSKA W. 1993. Wpływ długotrwałego podtopienia na plonowanie łąk. *Wiad. Melior.*, 17(4): 123-135.
- ROJ-ROJEWSKI S., 1997. Zmiany właściwości chemicznych gleb torfowo-murszowych na wypalenisku w kotlinie Biebrzy Środkowej jako efekt regeneracji tych gleb. [W:] *Gleby hydrogeniczne na obszarze północno-wschodniej Polski – ich jakość i użytkowanie. Materiały konferencyjne.* Wyd. Oddz. PTG Białystok: 42-52.
- ROMANOWSKI J. 1984. Występowanie wydry *Lutra lutra* (LINNAEUS, 1758) w Polsce w świetle wyników ankiety dla myśliwych. *Przegląd zool.*, 28: 87-91.
- ROMANOWSKI J. 1990. Minks in Poland. *Mustelid and Viverrid Conservation*, 2: 13.
- ROMANOWSKI J., KASZUBA S., KOŹNIEWSKI P. 1984. Nowe dane o występowaniu norek (*Mammalia, Mustelidae*) w Polsce. *Przegląd zool.*, 28: 221-223.
- RÓG Z. 1990. Mikromorfologiczne aspekty procesu murszenia gleb torfowych różnie użytkowanych w Zakładzie Doświadczalnym Biebrza. *Wiad. IMUZ*, 16(3): 157-176.
- RUPRECHT A. 1977. Rozmieszczenie huczka ziemnego *Pelobates juscus* (Laurenti 1768) w Polsce. *Przegląd zool.*, 16: 344-346.
- RUPRECHT A. 1980. Ssaki. [W:] Sokołowski A. W. (red.) 1980. *Nasza przyroda. Województwo białostockie, łomżyńskie, suwalskie.* LOP, Warszawa: 72-92.
- RUPRECHT A.L., BUCHALCZYK T., WÓJCIK J. M. 1983. Występowanie norek (*Mammalia, Mustelidae*) w Polsce. *Przegląd zool.*, 7: 87-99.
- RUTKOWSKI A. 2007. Utworzenie topologicznego modelu sieciowego na drogach Biebrzańskiego parku Narodowego”. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Wydz. Geodezji i Gospodarki Przestrzennej, Olsztyn, praca inżynierska: 1-66.
- RUTKOWSKI M. (red.) 1955. Ekspertyza złoża torfu "Bagno Skieblewskie", pow. Augustów. Kategoria badań C 2. Centralne Biuro Studiów i Projektów Przemysłu Torfowego " Torfprojekt", Ministerstwo Przemysłu Drobego i Rzemiosła, Warszawa, maszynopis.
- RUTKOWSKI M. 1972. Próba wydzielenia makroregionu Doliny Biebrzy w przyrodniczo-leśnej Dzielnicy Suwalsko-Augustowskiej. *Sylwan*, 116(4): 27-31.
- RYGASIEWICZ K. 1997. Flora ruin i stan jej synantropizacji na przykładzie wybranych fortów Twierdzy Osowiec. Uniwersytet Warszawski, Filia w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.
- RYNARZEWSKI T. 1997. Nowe dane o występowaniu *Scythrididae* (*Lepidoptera*) we wschodniej Polsce. *Wiad. Entomol.*, 16: 121-122.
- SACHAREWICZ A.R. 2002. Wpływ wykoszenia trzcinowisk i usunięcia zakrzaczeń na zespoły ptaków w wybranym rejonie Bagien Biebrzańskich. Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.
- SADOWSKA-SNARSKA C. (red.) 2001. Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego. *Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies*, 4: 1-316.
- SADOWSKA-SNARSKA C. 2001. Warunki funkcjonowania firm w gminach biebrzańskich. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.) 2001. *Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego.* *Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies*, 4: 203-215.
- SADOWSKA-SNARSKA C. 2001. Zmiany w poziomie i strukturze zatrudnienia na obszarze gmin biebrzańskich. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.) 2001. *Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego.* *Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies*, 4: 119-135.
- SAKOWSKA E. 1998. Możliwości rozwoju turystyki w Dolinie Biebrzy. Akademia Wychowania Fizycznego, Kraków, praca magisterska.
- SAMOJLIK M. 1996. Szlakiem urokliwości biebrzańskich. *Przewodnik. ATW Biebrza*: 1-118.
- SAMUJŁO D., NOCEN I., PAWLUS G., RACZYŃSKI J., GĘBCZYŃSKA Z., TUSTANOWSKI S. 1991. Ocena składu mineralnego kości łosi żyjących w Polsce. *Streszczenie ref. i kom. zjazdowych. XXVII Zjazd Pol. Tow. Biochem.*, Lublin: 326.

SAPEK A., GOTKIEWICZ J. 1977. Rozmieszczenie składników mineralnych w profilach gleby torfowej z obiektu Kuwasy, różnie użytkowanej i nawożonej. Roczn. Nauk Rol. Ser. F, 79: 113-132.

SAPEK A., SAPEK B., GOTKIEWICZ J. 1991. Różnicowanie się składu chemicznego warstwy murszowej gleb torfowych. Wiad. IMUZ, 16(3): 109-131.

SAWICKA-KAPUSTA K., ZAKRZEWSKA M., IDZI G., JASIŃSKA K., BUDKA D., DAMEK M., GDULA-ARGASIŃSKA J. 1999. Ekspertyza. Ocena zanieczyszczenia Biebrzańskiego Parku Narodowego metalami ciężkimi, przy pomocy porostu *Hypogymnia physodes*, jako biowskaźnika. Instytut Nauk o Środowisku, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, maszynopis.

SAWICKA-KAPUSTA K., ZAKRZEWSKA M., GDULA-ARGASIŃSKA J., STOCHMAL M. 2005. Ocena narażenia środowiska obszarów chronionych. Zanieczyszczenia metalami i SO₂ parków narodowych. Instytut Nauk o Środowisku, Uniwersytet Jagielloński, Kraków.

SAWONIEWICZ J. 1985. Revision of European species of the subtribe *Endaseina* (Hymenoptera, Ichneumonidae). Ann. Zool., 39: 131-146.

SAWONIEWICZ J. 1996. Die Gattung *Dusona* CAMERON. 1900 in Polen (Hymenoptera, Ichneumonidae). Entomofauna, 17: 361-380.

SCHÄFFER N. 1994. Methoden zum Nachweis von Brut des Wachtelkönigs *Crex crex*. Vogelwelt, 115: 69-73.

SCHÄFFER N. 1994. Müssen Vogel Federn lassen? Der Biebrza-Nationalpark in Ostpolen. Nationalpark, 82: 20-22.

SCHÄFFER N. 1995. Schutzprogramm für den Wachtelkönig. Z. Ökologie u. Naturschutz, 4: 51.

SCHÄFFER N., SCHULZ E. A., DYRCZ A., SŁOWIK J., MOHLENBERG M. 1996. Narew und Biebrza -Leben am europäischen Amazonas. Naturerbe Verlag. Überlingen.

SCHÄFFER N., ZUB K. 1994. Tam derkacz wrzasnął z łąki... Łowiec Polski, 7: 14.

SCHERMERS G.Z. 1993. Modelling options to dam the Woźnawiejski Canal in the Biebrza Valley (Poland). IMUZ, Warsaw.

SCHMIDT A., PIÓRKOWSKI H., BARTOSZUK H. 2000. Remote Sensing Techniques and Geographic Information Systems for wetland conservation and management: Monitoring scrub encroachment in Biebrza National Park. Alterra, Green World Research, Wageningen. Alterra-raport 174: 1-99.

SCHOEL J., BAL K., BLACKX H., OKRUSZKO T., MEIRE P., STRUYF E. 2009. Silica uptake in aquatic and wetland macrophytes: a strategic choice between silica, lignin and cellulose? New Phytologist, NPH-MS-2009-08562.

SCHULZE-HAGEN K., FLINKS H., DYRCZ A. 1989. Brutzeitliche Beutzeitliche beim Seggenrohrsänger *Acrocephalus paludicola*. J. Orn., 130: 251-255.

SCHULZE-HAGEN K., LEISLER B., BIRKHEAD T.R., DYRCZ A. 1995. Prolonged copulation sperm reserves and sperm competition in the Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola*. Ibis, 137: 85-91.

SCHULZE-HAGEN K., SWATSCHEK I., DYRCZ A., WINK M. 1993. Multiple Vaterschaften in Brut des Seggenrohrsängers *Acrocephalus paludicola*: Erste Ergebnisse des DNA-Fingerprintings. J. Orn., 134: 145-154.

I i II SEJMIK BIEBRZANSKI, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo. 1981.

SELLIN D. 1989. Vergleichende Untersuchungen zur Habitatstruktur des Seggenrohrsängers *Acrocephalus paludicola*. Vogelwelt, 110: 198-208.

SEMRAT K. 1953. O ropuchach krajowych. Chrońmy Przyr. Ojcz., 5: 30.

SENDERACKI J. 1996. Określenie prawidłowych czynności ochronnych i sposobów likwidacji zakrzaceń i zarzwień w Biebrzańskim Parku Narodowym. [W:] Potrzeby i możliwości kierowania rozwojem roślinności zaroślowoleśnej na torfowiskach niskich. Osowiec: 92-101.

SERWATKO R. 1981. Walory przyrodnicze Pradoliny Biebrzy oraz jej miejsce w planie przestrzennego zagospodarowania woj. łomżyńskiego. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 2.

SERWATKO R. 1988. Warunki opracowania planu obszaru funkcjonalnego Doliny Biebrzy. Nauka i Praktyka, 3: 75-81.

SERWIN M. 1988. Rolnictwo Doliny Biebrzy (wybrane elementy charakterystyki gospodarstw rodzinnych). Nauka i Praktyka, 3: 117-145.

SERWIN M. 1991. Charakterystyka i ocena rolnictwa na obszarze Doliny Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Roln., 372: 457-488.

SERWIN M., ZDROJEWSKI E. 1984. Grunty różniczan w Dolinie Biebrzy i Narwi. Nauka i Prakt., 3: 127-141.

SĘKOWSKI A. 2002. Charakterystyka stosunków opadowych w basenie północnym i środkowym rzeki Biebrzy na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań, praca magisterska.

SIDOR T. 2000. Analiza struktury organizacyjnej Biebrzańskiego Parku Narodowego. SGGW, Wydział Leśny, Warszawa, maszynopis.

SIDOR T. 2005. Ochrona ekosystemów leśnych. [W:] Dyrzcz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 345-351.

SIDOROVICH V. E., JĘDRZEJEWSKA B., JĘDRZEJEWSKI W. 1996. Winter distribution and abundance of mustelids and beavers in the river valleys of Białowieża Primeval Forest. Acta theriol., 41: 155-170.

SIEŃKO A. 2001. Funkcje społeczno-gospodarcze Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Sadowska-Snarska C.

- (red.) 2001. Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego. *Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies*, 4: 79-90.
- SIENKO A. 2002. Biebrza National Park. Management targets and problems - animal species and their habitat requirements. [W:] Bokdam J., Braeckel, van, A., Werpachowski C., Znaniecka M. (red.) 2002. Grazing as a conservation management tool in peatland. Report of a Workshop held 22-26 April 2002 in Goniadz (PL). Wageningen University, Biebrza National Park, WWF, Wageningen - Osowiec-Twierdza – Białystok: 31-33.
- SIENKO A. 2003. Aktualna sytuacja populacji łosia na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. *Biuletyn Informacyjny ZPP*, 26: 13-17.
- SIENKO A. 2003. Dylematy ochrony czynnej łądowych ekosystemów nieleśnych w parkach narodowych. [W:] Dylematy ochrony czynnej w parkach narodowych. Materiały z konferencji. Osowiec-Twierdza, 17-18.06.2003. Biebrzański Park Narodowy, Osowiec-Twierdza: 13-20.
- SIENKO A. 2003. Działalność Biebrzańskiego Parku Narodowego w latach 1994 – 2003. *Biuletyn Informacyjny ZPP*, 26: 17-19.
- SIENKO A. 2003. Powstanie i pierwsze 10 lat BPN. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 161-173.
- SIENKO A. 2003. Przyszłość. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 211-214.
- SIENKO A. 2004. Aktualna sytuacja populacji łosia na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Sytuacja populacji łosia w Polsce. Materiały z konferencji. Biebrzański Park Narodowy, Osowiec Twierdza 22-23.10.2004. BPN, Libra s.c., Białystok: 21-27.
- SIENKO A. 2005. Wiadomości ogólne o Biebrzańskim Parku Narodowym. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 339-343.
- SIENKO A. 2005. Czerwone Bagno - ostoja łosia. [W:] 80 lat ochrony ścisłej Czerwonego Bagna w dolinie Biebrzy. Materiały z konferencji. Osowiec Twierdza, 5-6 maja 2005. Biebrzański Park Narodowy: 26-40.
- SIENKO A., GRYGORUK A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 1-232.
- SIKORSKI M.D. 1990. Funkcjonowanie populacji ssaków a heterogenność środowiska. Raport końcowy Nr 31. C.P.B.P. 04.10: 58. SGGW, Warszawa.
- SKIERCZYŃSKI M. 2006. Wpływ redukcji liczebności norki amerykańskiej (*Mustela vison*) na sukces lęgowy ptaków siewkowych (*Charadriiformes*) gniazdujących w dolinie Biebrzy w okolicy Brzostowa. Poznań, maszynopis.
- SKIERCZYŃSKI M., WIŚNIEWSKA A., STACHYRA-SKIERCZYŃSKA K. 2008. Feeding habits of American mink from Biebrza Wetlands affected by varied winter conditions. *Mammalia* 72: 135-138.
- SKIERCZYŃSKI M., ZALEWSKI A., STACHURA K. 2005. Liczebność i rozmieszczenie norki amerykańskiej *Mustela vison* w okolicy Brzostowa (Biebrzański Park Narodowy). WWF, Białystok, BPN, Osowiec-Twierdza, maszynopis.
- SILAŁKOWSKI M. 2003. Klimat. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 17-22.
- SILAŁKOWSKI M., SKAPSKI J. 2006. Ożywczy nurt. *Ekoprofit*, 80 (4): 81-90.
- SILAŁKOWSKI M., SKAPSKI J. 2006. Park wodny. *Ekoprofit*, 80 (4): 92-93.
- SIUDA K., ZIĘBA P., BOGDASZEWSKA Z., STAŃCZAK J., SEBESTA R. 1998. Stan wiadomości nad rozmieszczeniem w Polsce. *Zesz. Nauk ATR Bydgoszcz. Ochr. Środ.* 214 (2): 155-160.
- SKAPSKI J. 2003. Wody. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 23-36.
- SKOCZKO I. 2001. Monitoring zanieczyszczeń dostających się do rzeki Biebrzy z oczyszczalni ścieków w Goniądzu. *Rocz. Ochr. Środ.*, 3(2001): 169-180.
- SOBOLEWSKI D. 2006. Jakość wód rzeki Biebrzy. Politechnika Białostocka, Białystok, praca inżynierska.
- SŁAWIK Ł. 2001. Wykorzystanie pomiarów radiometrycznych do badania zmian, różnych komponentów środowiska na obszarze badawczym: Basen Środkowy Biebrzańskiego Parku Narodowego. Uniwersytet Warszawski, Warszawa, praca magisterska.
- SMÓLSKA K. 1951. Założenia i obliczenia hydrologiczne do projektu melioracji "Bagna Kuwasy". *Gosp. Wod.*, 11: 430-435.
- SMÓŁKO J. 2002. Charakterystyka wyspowych populacji *Platanthera bifolia* w Biebrzańskim Parku Narodowym. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- SOBOTKA D. 1969. Mszaki rezerwatu Starożyn w Puszczy Augustowskiej. *Fragm. flor.* A, 15(3): 363-373.
- SOKOŁOWSKA I. 1998. Zbiorowiska lasów bagiennych na uroczysku Brzeziny Kapickie w Biebrzańskim Parku Narodowym. *Wydz. Bud. i Inż. Środ.*, Politechnika Białostocka, Białystok, praca magisterska.
- SOKOŁOWSKI A. 1965. Notatki florystyczne z Puszczy Augustowskiej. *Fragm. flor.* A, 11(1): 23-26.
- SOKOŁOWSKI A. 1972. Badania nad rozmieszczeniem roślin naczyniowych w województwie białostockim. *Wiad. Bot.*, 16(3): 177-182.
- SOKOŁOWSKI A. 1974. Projekt racjonalnej sieci rezerwatów przyrody w województwie białostockim. *Ochr. Przyr.*, 39: 155-172.

- SOKOŁOWSKI A. W. (red.) 1980. Nasza przyroda. Województwo białostockie, łomżyńskie, suwalskie. LOP: 1-287.
- SOKOŁOWSKI A.W. 1980. Zbiorowiska leśne północno-wschodniej Polski. Mon.Bot., vol. LX.
- SOKOŁOWSKI A. W. 1991. Potrzeby związane z ochroną zbiorowisk roślinnych Kotliny Biebrzańskiej ze szczególnym uwzględnieniem lasów. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 563-573.
- SOKOŁOWSKI A. W. 1993. Przyroda województwa łomżyńskiego. Łomża: 1-132.
- SOKOŁOWSKI A.W. 1993. Biebrzański Park Narodowy, Parki Nar. i Rez.Przyr., 12(4): 5-12.
- SOKOŁOWSKI A. W. 1995. Biebrza National Park. Parki nar. Rez. przyr., 14(1): 17-23.
- SOKOŁOWSKI A. W. 1996. Sukcesja roślinności drzewiastej na torfowiskach Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Potrzeby i możliwości kierowania rozwojem roślinności zaroślowo-leśnej na torfowiskach niskich. Osowiec: 12-15.
- SOKOŁOWSKI A. W. 2006. Przyroda województwa podlaskiego i jej ochrona. Łom. Tow. Nauk. im. Wagów, Łomża.
- SOKOŁOWSKI A. W. 2006. Lasy północno-wschodniej Polski. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa: 1-359.
- SOŁOMIANKO A. 2002. Penetracja zimowych środowisk zerowych przez łosie (*Alces alces*) i jej nasilenie w rejonie środkowego basenu doliny Biebrzy. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn, praca magisterska.
- SOSZYŃSKI B. 2005. Syrphidae (Diptera) Biebrzańskiego Parku Narodowego - aktualny stan badań. [W:] Kaczorowska E., Gilka W., Soszyński B. 2005. XXIV Zjazd Sekcji Dipterologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego. Złoty Potok, 6-8 maja 2005: 22-23.
- SPARRIUS L. B. 2003. Contribution to the lichen floras of the Białowieża Forest and the Biebrza Valley (Eastern Poland). *Herzogia*, 16: 155-160.
- STACHURSKI A., ZIMKA J. R. 1998. The influence of nitrogen sulphur mineralization in peat soils of nutritional status of plants. *Pol. J. Ecol.*, 46: 101-116.
- STANIASZEK J. 1988. Problemy zagospodarowania bagien biebrzańskich. *Nauka i Praktyka*, 3: 83-101.
- STARĘGA W. 1978. Materiały do znajomości rozmieszczenia pająków (*Aranei*) w Polsce. *Fragm. Faun.*, 23: 260-302.
- STARĘGA W. 1983. Wykaz krytyczny pająków (*Aranei*) Polski. *Fragm. Faun.*, 27: 149-268.
- STARĘGA W. 1984. Materiały do znajomości rozmieszczenia pająków (*Aranei*) w Polsce. *Fragm. Faun.*, 28: 79-136.
- STARĘGA W. 1993. Rozmieszczenie niektórych gatunków pajęczaków (kosarze i pająki). [W:] Leszczycki S. (red.). Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski. PPWK, Warszawa – Wrocław.
- STARĘGA W., NAKAZIUK G. 1987. Pająki (*Aranei*) z okolic Międzyrzecza Podlaskiego oraz uzupełnienia i sprostowania wiadomości o pająkach Podlasia. *Rocznik Międzyrzeczki*, 44: 232-244.
- STARĘGA W., STANKIEWICZ A. 1996. Beitrage zur Spinnenfauna eniger Moore Nordostpolens. *Fragm. Faun.*, 39: 345-361.
- STASIAK J. 1980. Wiek Jeziora Maliszewskiego i bagien w Kotlinie Biebrzy. *Pr. Stud. Inst. Geogr. UW*, 23, Geogr. Fiz.: 129-172.
- STASZKIEWICZ S. 1924. O lasach Polesia. *Sylwan*, R.XLII: 1-3.
- STELMASZYK M., EL KAHLOUN M., OKRUSZKO T., MEIRE P., SZEWCZYK M. 2005. Habitats their anthropogenic changes and their influence on wetland ecosystems conditions.- In: WETHYDRO, anthropogenic influence on wetlands biodiversity and sustainable management of wetlands: part 3: 49-63.
- STĘPA T. 1991. Preliminary studies on biological activity of swampy and post-swampy soil in the Biebrza river valley. [Wstępne badania nad biologiczną aktywnością gleb bagiennych i pobagiennych doliny Biebrzy]. *Pol. Ecol. Stud.*, 17(1/2): 73-84.
- STĘPA T. 1991. The effect of ecological zonation the Biebrza valley on properties of ground water in swampy and post-swampy habitats.[Wpływ strefowości ekologicznej doliny Biebrzy na właściwości wód glebowo-gruntowych w siedliskach bagiennych i pobagiennych]. *Pol. Ecol. Stud.*, 17(1/2): 35-51.
- STĘPA T., PAŁCZYŃSKI A. 1991. Effects of ecological zonation on diversitvication of soil conditions at various plant associations in the Biebrza valley. [Wpływ strefowości ekologicznej na zróżnicowanie warunków glebowych w głównych zespołach roślinnych doliny Biebrzy]. *Pol. Ecol. Stud.*, 17(1/2): 19-33.
- STEPANIUK M. 1996. Kompleksowe badania na transektach próbą określenia zmienności wybranych ekosystemów bagiennych Białostoczczyzny. *Zesz. Nauk. Polit. Biał., Nauki Techniczne*, 105, Inż. Środ., 8: 111- 125.
- STERZYŃSKA M., DYRCZ A., GĘBCZYŃSKA Z., LESIŃSKI G., RACZYŃSKI J., ROMANOWSKI J. 1999. Review on the faunistic study of the Biebrza National Park – bibliography. *Fragm. faun.*, 41: 213 - 232.
- STERZYŃSKA M., KAPRUŚ I. 2001. A new species of *Isotomiella* Bagnall, 1939 (Collembola: Isotomidae) from wetland areas of Poland. *Ann. Zool.*, 3: 275-277.
- STERZYŃSKA M., LESIŃSKI G. (red.) 1999. Plan Ochrony Biebrzańskiego Parku Narodowego. Operat: Ochrona fauny. NFOŚiGW, BPN, Warszawa, maszynopis.

- STERZYŃSKA M., LESIŃSKI G. 2001. Resource assessment and a strategy for the protection of wetland fauna. [W:] Andersson L., Marciau R., Palto H., Tardy B., Read H. (red.). Tools for preserving biodiversity in the nemoral and boreonemoral biomes of Europe. Textbook 1, NACONEX, Toreboda: 70-75.
- STERZYŃSKA M., LESIŃSKI G. 2004. Kręgowce, bezkręgowce. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 438-455.
- STRATEGIA marketingowa dla doliny Biebrzy. 2000. BTE - Tourismusmanagement Regionalentwicklung, Berlin, maszynopis.
- STRUYF E., OPDEKAMP W., BACKX H., JACOBS S., CONLEY D. J., MEIRE P. 2009. Vegetation and proximity to the river control amorphous silica storage in a riparian wetland (Biebrza National Park, Poland). Biogeosciences, 6: 623-631.
- STRUŻYŃSKA E., ZARZECZNA L., ZBIEĆ E. 1986. Przyrodnicze i krajobrazowe walory wydm „Grzędy” w rezerwacie „Czerwone Bagno”. Wyd. Ogrodnictwa, Kat. Arch. Krajobrazu, SGGW, Warszawa, praca magisterska.
- SUKOVATA L. 2000. Brudnica nieparka (*Lymantria dispar* L.) oraz rola czynników biotycznych w ograniczaniu jej liczebności. Parazytoidy oraz entomopatogeny porażające gąsienice brudnicy nieparki. IBL, Zakład Ochrony Lasu, Warszawa.
- SUKOVATA L. 2000. The role of parasitoids in suppression of the gypsy moth (*Lymantria dispar* L.) populations in the Biebrza National Park. Forest Research Institute, Warsaw, praca doktorska.
- SYCH S. 2006. Wpływ działalności człowieka na stan środowiska Biebrzańskiego Parku Narodowego. UW, Wydz. Geologii, Warszawa, praca magisterska, CD.
- SUROWIECKI W. 1811. O rzekach i spławach krajów Księstwa Warszawskiego. Cz. 1. Warszawa: 1-205.
- ŚWIĄTEK D., VERHOEVEN R., Chormański J., OKRUSZKO T., IGNAR S., BANASIAK R. 2008. Determination of influence of vegetation on the friction factors of the Biebrza river. Electronic journal of polish Agricultural Universities, Volume 11, Issue 1.
- ŚWIĘTOCHOWSKI P. 2009. Uwarunkowania rozrodu ptaków siewkowych *Charadriiformes* w okolicy Brzostowa. UwB, Inst. Biologii, Białystok, praca magisterska: 1-62.
- SYKORA K., BRINK, TEN, D. J., BUIS E., HAAFTEN, VAN, E. J., KLIMKOWSKA A. 2002. Pattern in plant communities in the Lower Basin of the Biebrza National Park. [W:] Bokdam J., Braeckel, van, A., Werpachowski C., Znaniecka M. (red.) 2002. Grazing as a conservation management tool in peatland. Report of a Workshop held 22-26 April 2002 in Goniadz (PL). Wageningen University, Biebrza National Park, WWF, Wageningen - Osowiec-Twierdza – Białystok: 37-43.
- SYTUACJA populacji losia w Polsce. Materiały z konferencji. Biebrzański Park Narodowy, Osowiec Twierdza 22-23.10.2004. BPN, Libra s.c., Białystok: 1-71.
- SZADZIEWSKI R. 1985. Przegląd faunistyczny krajowych kuczmanów z rodzaju *Culioides* (Diptera. Ceratopogonidae). Pol. Pismo Entomol., 55: 283-341.
- SZAFER W. 1929. Cisy w Puszczy Augustowskiej. Ochrona Przyrody, 9: 31-32.
- SZAFER W. 1930. O typach leśnych i ich sukcesjach w Puszczy Augustowskiej. Las Pol., 10: 365-376.
- SZAFER W. 1932. Rezerваты w Polsce. [W:] SZAFER W. (red.) Skarby przyrody i ich ochrona. PROP, Warszawa: 294-317.
- SZAFER W., ZARZYCKI K. (red.) 1972. Szata roślinna Polski. PWN, Warszawa, 1: 1-615.
- SZCZEPAŃSKI A. 1983. Ekologiczna waloryzacja środowisk podmokłych. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 279-286.
- SZCZEPAŃSKI A., KRÓLIKOWSKI J., SZAJNOWSKI F., SZCZEPAŃSKA W. 1984. Preliminary estimation of productivity of peatlands in lower part of the Biebrza river. Pol. Ecol. Stud. 10(3/4): 387-401.
- SZCZYGIEL B., SZUNIEWICZ J. 1979. Warunki klimatyczne w rejonie ZD MUZ Biebrza w latach 1969-1976. Bibl. Wiad. IMUZ, 59: 33-45.
- SZELĘGIEWICZ H. 1961. Przyczynek do znajomości fauny mszyc (*Homoptera, Aphidina*) Suwalszczyzny. Pol. Pismo Entomol., 31: 67-76.
- SZKIRUĆ Z. 1991. Jak chronić Bagna Biebrzańskie? Poznaj Swój Kraj, 34(8): 17.
- SZKIRUĆ Z., SZULCZEWSKA B., BRZEZICKI M., JAROSZEWSKI T., JAROS H., KAFTAN J., GŁOWACKA I., MATUSZKIEWICZ A., PIORUŃSKA K., SKALMOWSKI W. 1992. Plan Ochrony Biebrzańskiego Parku Narodowego, NFOŚ i WWF, Warszawa.
- SZKIRUĆ Z., SZULCZEWSKA B., BURGER T., JAROSZEWSKI T., GŁOWACKA I., MATUSZKIEWICZ A., SKALMOWSKI W. 1990. Biebrzański Park Narodowy. Założenia do planu zagospodarowania przestrzennego. WWF, NFOŚ, Warszawa, maszynopis.
- SZKIRUĆ Z., SZULCZEWSKA B., JAROSZEWSKI T., JAROS H., KAFTAN J., GŁOWACKA I., MATUSZKIEWICZ A., PIORUŃSKA K., SKALMOWSKI W., SIENIAWSKI M. 1991. Wniosek o utworzenie Biebrzańskiego Parku Narodowego, NFOŚ i WWF (maszynopis + mapy).

- SZKIRUĆ Z., WOLFRAM K. 2005. Historia powstania Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Dyrzc A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 333-337.
- SZKLANKO A. 2007. Pozyskanie i wykorzystanie biomasy roślinnej przez rolników indywidualnych w Biebrzańskim Parku Narodowym. Politechnika Białostocka. Wyd. Bud. i Inż. Środ. Białystok: 1-69 (praca inżynierska).
- SZKOLNICKA-ROSZYK S. 1962. Chemiczno-rolnicza charakterystyka terenów torfowych w zlewni rzeki Biebrzy i Narwi. Zesz. nauk. WSR Wrocl., 46, Rol., 15: 49-62.
- SZKUTNIK A. 1986. Freshwater *Gastrotricha* of Poland. VI. *Gastrotricha* of small astatic water bodies with rush vegetation. *Fragm. Faun.*, 30: 251-266.
- SZLAŻYŃSKA K., WOŁOS A. 1988. Ocena presji wędkarskiej na rzeki: Biebrza, Bug, Narew. *Rocz. Nauk. PZW*, 1: 7-22.
- SZPORAK S. 2003. Zastosowanie Systemów Informacji Geograficznej i teledetekcji satelitarnej do wyznaczania zasięgu zalewów wiosennych rzeki Biebrzy, będących czynnikiem kształtującym ekosystemy bagienne torfowisk niskich. MSOŚ SGGW, Warszawa, praca magisterska.
- SZULCZEWSKA B. 1993. Planistyczna koncepcja ochrony Bagien Biebrzańskich. *Melior. Rol.*, 1/ 2: 18-24.
- SZUNIEWICZ J. 1963. Stosunki wodne torfowisk Kuwasy. *Wiad. IMUZ*, 3: 79-100.
- SZUNIEWICZ J. 1968. Gleby torfowe rejonu RZB Biebrza i ich własności fizyczno-wodne. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 83.
- SZUNIEWICZ J. 1978. Właściwości fizyczno-wodne gleb torfowych w dolinie Górnej Biebrzy. *ZD MUZ Biebrza-IMUZ Falenty*, maszynopis.
- SZUNIEWICZ J. 1981. Charakterystyka terenów torfowych w dolinie środkowej i dolnej Biebrzy oraz aktualny stan ich rolniczego wykorzystania. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 2.
- SZUNIEWICZ J. 1981. Zasady regulowania stosunków wodnych w Pradolinie Biebrzy na terenach przeznaczonych do melioracji. *Zd MUZ Biebrza-IMUZ, Falenty*, maszynopis.
- SZUNIEWICZ J. 1989. Retencja pulsacji i kształtowanie się stosunków wodnych w latach suchych w zmeliorowanych torfach mechowiskowych. *Wiad. Inst. Melior. Czyt. Ziel.* 16 (2):169-183.
- SZUNIEWICZ J. 1994. Charakterystyka kompleksów wilgotnościowo-glebowych pod kątem parametrów systemu melioracyjnego. *Bibl. Wiad. IMUZ*, 84: 35-57.
- SZUNIEWICZ J. 1996. Zmiany w stosunkach powietrzno-wodnych w glebach torfowych pod lasami. [W:] Potrzeby i możliwości kierowania rozwojem roślinności zaroślowo-leśnej na torfowiskach niskich. Osowiec: 16-28.
- SZUNIEWICZ J., CHRZANOWSKI S. 1996. Właściwości wodne gleb torfowych w aspekcie renaturalizacji siedlisk odwodnionych Kanałem Woźnawiejskim. *Wiad. IMUZ t.19 z.1.*
- SZUNIEWICZ J., CHRZANOWSKI S. 1996. Współczynniki roślinne do obliczania ewapotranspiracji łąki trzykośnej na glebie torfowo-murszowej w Polsce północno-wschodniej. *Wiad. Inst. Melior.*, 18(4): 109-118.
- SZUNIEWICZ J., CHRZANOWSKI S. 2002. Spływanie i przeobrażanie się zmeliorowanych gleb torfowych w rejonie Zakładu Doświadczalnego Biebrza. *Woda-Środowisko-Obszary Wiejskie*, t. 1, z. 2 (2).
- SZUNIEWICZ J., CHRZANOWSKI S., BIENIEK B. 2004. Gleby hydrogeniczne w Basenie Biebrzy Górnej. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 272-275.
- SZUNIEWICZ J., CHURSKA CZ., CHURSKI T. 1994. Potencjalne hydrogeniczne siedliska wilgotnościowe i ich zróżnicowanie pod względem dyspozycyjnych zapasów wody użytecznej. *Bibl. Wiad. IMUZ*, 84: 74-100.
- SZUNIEWICZ J., CHURSKI T., SZAJDA J. 1993. Ruchy powierzchni i retencja pulsacji w glebach torfowo-murszowych. *Wiad. IMUZ*, 17(3): 191-207.
- SZUNIEWICZ J., JAROS H., RADOMSKA A. 1990. Dekadowe współczynniki biologiczne do obliczenia ET łąki trzykośnej na glebie murszowo torfowej w okolicach Biebrzy. *Zesz. Nauk AR Wroc.* 191, *Melior.* XXXV: 41-50.
- SZUNIEWICZ J., NAZARUK G. 1974. Kształtowanie się stosunków wodnych w glebach torfowisk kuwaskich. *Bibl. Wiad. IMUZ*, 47: 51-79.
- SZUNIEWICZ J., RADOMSKI L. 1990. Niedobory opadów dla zmeliorowanych łąk trzykośnych w rejonie Zakładu Doświadczalnego Biebrza. *Wiad. Melior. i Łąk.* 9-10.
- SZUNIEWICZ J., SZCZYGIEŁ B. 1983. Ewapotranspiracja intensywnie nawadnianych użytków zielonych na glebach torfowo-murszowych w rejonie Biebrzy. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 277: 69-84.
- SZYDŁOWSKI W. 2001. Ludność i sieć osadnictwa na obszarze Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.) 2001. Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego. *Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies*, 4: 79-117.
- SZYMANOWSKI M. 1975. Gleby mineralne-organiczne i ich wartość produkcyjna. *Mat. Sem. IMUZ*, 34: 351-355.
- SZYMANOWSKI M. 1975. Stosunki powietrzno-wodne ważniejszych utworów torfowych Doliny Biebrzy. *Torf. Biul. Inf.*, 3: 30-47.

- SZYMANOWSKI M. 1993. Podstawowe właściwości fizyczno-wodne i retencyjne oraz ich zależność od gęstości objętościowej różnych utworów torfowych słabo zamulonych (niskopopielnych). *Wiad. IMUZ*, 17(3): 153-174.
- SZYMAŃSKA A. 2001. Wpływ koszenia turzycowisk na faunę pająków (Araneae) w Biebrzańskim Parku Narodowym. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- SZYMAŃSKA H. 1995. Some species of Oedogoniales (Chlorophyta) from the Biebrza National Park, Poland. *Arch. Hydrobiol. – Suppl. Algol. Stud.*, 111, *Algolog. Studies*, 79: 39-56.
- SZYMAŃSKA H. 2005. Glony. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. *Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego*. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 161-163.
- SZYMAŃSKA H., WERBLAN-JAKUBIEC H. 1998. A new species of *Oedogonium* from the Biebrza Fens, Poland. *Arch. Hydrobiol. – Suppl. Algol. Stud.*, 123, *Algological Studies*, 88: 17-21.
- SZYMAŃSKA H., WERBLAN-JAKUBIEC H., 1999. Some rare species of algae from the Biebrza Fens, Poland. *Arch. Hydrobiol. – Suppl. Algol. Stud.*, 128, *Algolog. Studies* 93: 103–118.
- SZYMAŃSKI S. 1986. Distribution of the tick *Dermacentor reticulatus* (FABRICIUS. 1974) (*Ixodidae*) in Poland. *Acta parasitol. Pol.*, 31: 143-154.
- SZYPULSKA R. 1995. Pijawki (Hirudinea) płytkiego litoralu jez. Ełckiego i rzeki Ełk. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- ŚLESICKA A., QUERNER E. 1999. Modelling of groundwater dynamics in the Central Biebrza Basin. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.): *Assessment of the effect of changes in water management within the Central Biebrza Basin*. Polish-Dutch Research Project. Falenty-Utrecht: 31-55.
- ŚLESICKA A., QUERNER E. 2000. Modelling studies of groundwater in the Central Biebrza Basin. [W:] Mioduszewski W., Wassen M. (red.) 2000. *Some aspects of water management in the valley of Biebrza River*. Wydawnictwo IMUZ Falenty: 27-46.
- ŚLIWA E. 1978. Występowanie brudnicy nieparki (*Lymantria dispar*) na bagnach biebrzańskich. *Sylvan*, 10: 25-29.
- ŚWIĄTEK D., CHORMAŃSKI J. 2007. The verification of the numerical river flow model by use of Remote sensing. [In:] OKRUSZKO et al. (eds). *Wetlands: Monitoring, Modelling and Management*. Taylor & Francis Group, London: 173-179.
- ŚWIĄTEK D., OKRUSZKO T. 2003. Analysis of impact of natural stream bed variability representation on computed water surface. [W:] Ignar S., Nowakowski P., Okruszko T. 2003. *Measurement techniques and data assessment in wetlands hydrology*. SGGW, Warszawa: 117-126.
- ŚWIĄTEK D., Kubrak J. 2007. The vegetation influence on friction factors of a lowland river – A case study of the Lower Biebrza River. [In:] Okruszko et al. (eds). *Wetlands: Monitoring, Modelling and Management*. Taylor & Francis Group, London: 9-13.
- ŚWIĘCICKA I., FIEDORUK K., BEDNARZ G. 2002. The occurrence and properties of *Bacillus thuringiensis* isolated from free-living animals. *Lett. Appl. Microbiol.*, 34: 194-198.
- ŚWIĘCICKA I., MAHILLON J. 2005. The clonal structure of *Bacillus thuringiensis* isolates from north-east Poland does not correlate with their *cry* gene diversity. *Environ. Microbiol.*, 7(1): 34-39.
- ŚWISTAK C. 2005. Drzewostany Czerwonego Bagna. [W:] 80 lat ochrony ścisłej Czerwonego Bagna w dolinie Biebrzy. Materiały z konferencji. Osowiec Twierdza, 5-6 maja 2005. Biebrzański Park Narodowy: 55-61.
- TALAGA J. 1969. Ocena możliwości zagospodarowania przestrzennego doliny środkowej Biebrzy w pow. Grajewo. *Miasto*, 20(12): 35-40.
- TALAGA J. 1981. Informacja o przebiegu prac wynikających z porozumienia w sprawie badań w Dolinie Biebrzy. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 4.
- TALAGA J. 1981. Warunki naturalne Doliny Biebrzy oraz aktualny stan ich rolniczego wykorzystania. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 2.
- TARWID K. 1981. Pozorne i rzeczywiste sprzeczności między ideą ochrony przyrody a wymogami postępu gospodarczego na tle spraw Doliny Biebrzy. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 8.
- THIELCKE G. 1995. Wo Seeadler kreisen und Kraniche trompeten. *Kosmos*, 1/95: 38-41.
- TILLINGER T. 1929. Drogi wodne w Polsce. Drukarnia Techniczna, Warszawa: 1-64.
- TOŁWIŃSKA M. 1962. Skład zbiorowisk roślinnych łąk bagiennych w zależności od poziomu zwierciadła wody gruntowej. *Zesz. Nauk. SGGW Rol.*, 6: 35-48.
- TOLPA S. 1951. Przedmelioracyjne studia przyrodnicze w zlewni rzeki Biebrzy i Narwi. *Gosp. Wod.* 11(11): 416-427.
- TOLPA S. (red.) 1956. Dokumentacja geologiczno-przyrodnicza złóż torfowych doliny Biebrzy, pow. Augustów, Grajewo, Dąbrowa Biał., Mońki. Kategoria badań C 2. Urząd Gospodarki Torfowej. Katedra Botaniki, Wyższa Szkoła Rolnicza we Wrocławiu.
- TOLPA S. 1956. Rozwój zbiorowisk roślinnych na torfowisku niskim w zależności od kierunku przebiegu procesów biologicznych w podłożu torfowym. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 2: 7-43.
- TOLPA S. 1959. Nowa metoda badań stratygrafii torfowisk. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 17: 11-42.

TOLPA S. 1972. Teoria i praktyka torfoznawcza w 25-leciu Polski Ludowej (1945-1970) i perspektywy rozwojowe na przyszłość. *Post. Nauk Rol.*, 3: 3-12.

TOMASZEWICZ H. 1979. Roślinność wodna i szuwarowa Polski. Uniwersytet Warszawski: 1-324.

TOMASZEWSKA K. 1988. Badania nad przydatnością zdjęć lotniczych do kartografii fitosocjologicznej i określenia kierunków sukcesji zbiorowisk roślinnych wybranych fragmentów doliny Biebrzy. *Zesz. Nauk AR Wroc.*, 171, *Rol.*, 48: 7-27.

TOMASZEWSKA K. 1988. Plant cover of peatland in the Biebrza river valley and its changes determined on the basis of aerial photographs. [Zmiany szaty roślinnej torfowisk doliny Biebrzy ustalone na podstawie zdjęć lotniczych]. *Proc. 8th Inter. Peat Congr. Leningrad*, 1: 199-207.

TOMASZEWSKA K. 1997. Sukcesja zarośli wierzbowo-brzozowych jako efekt zaniechania użytkowania kośnego bagien w Dolinie Biebrzy. *Przegląd Przyrodniczy*, 8(1/2): 115 - 120.

TOMASZEWSKA K. 2005. Profesor Adam Pałczyński - zasłużony badacz Bagien Biebrzańskich. [W:] Dyrzc A., Werpachowski C. (red.) 2005: *Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego*. Monografia. BPN Osowiec-Twierdza: 11-15.

TOMASZEWSKA K., PAŁCZYŃSKI A. 1984. Próba fotointerpretacyjnej korekty mapy fitosocjologicznej Bagna Podlaskiego. *Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego*, 687, *Fotointerpretacja w Geografii*, 7: 95-103.

TOMEK A. 1977. The occurrence and some ecological parameters of moose in Poland. *Acta theriol.*, 22: 485-508.

TOMEK A., KRZEMIEN M.P. 1970. Orzeł przedni na "Czerwonym Bagnie". *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, 26: 39-42.

TOMIAŁOJC L. 1972. *Ptaki Polski - wykaz gatunków i rozmieszczenie*. PWN, Warszawa: 1-303.

TOMIAŁOJC L. 1990. *Ptaki Polski. Rozmieszczenie i liczebność*. PWN, Warszawa: 1-462.

TOMIAŁOJC L., STAWARCZYK T. 2003. Awifauna Polski. *Rozmieszczenie, liczebność i zmiany*. PTPP „pro Natura”. Wrocław.

TONECKA-BETLEY K., CZĘPIŃSKA KAMIŃSKA D. 1993. Zróżnicowanie składu substancji organicznej w glebach hydrogenicznych o różnym stopniu przeobrażenia. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 406: 95-104.

TORFOWISKA "Białaszewo", pow. Grajewo. Oprac.: M. Szymanowski, K. Krzywonos. Biebrza 1966 ss. 185 + mapy, tabl., maszynopis. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej. Wojewódzki Zarząd Wodnych Melioracji w Białymstoku. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych. Rolniczy Zakład Badawczy. Biebrza.

TORFOWISKA "Bieniowce". pow. Dąbrowa Biał. Oprac.: H. Okruszko, T. Churski, Cz. Churska. Falenty 1969 ss. 41, mapy, tabl., maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych.

TORFOWISKA "Dąbrowa Biał.". pow. Dąbrowa Biał. Badania wstępne. Oprac.: W. Dziak. Warszawa 1963 ss. 24, mapy, tabl., maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja geologiczna torfowisk. Wyk.: Centralne Biuro Studiów i Projektów Wodno-Melioracyjnych w Warszawie.

TORFOWISKA "Dolina rzeki Jastrzębianki", pow. Augustów i Dąbrowa Biał. Badania wstępne. Oprac.: H. Okruszko, T. Churski, Cz. Churska. Falenty 1968 ss. 92, mapy, maszynopis. Wojewódzki Zarząd Wodnych Melioracji w Białymstoku. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Zakład Wykorzystania Torfowisk.

TORFOWISKA "Dolina rzeki Netty", pow. Augustów. Badania wstępne. Oprac.: H. Okruszko, W. Mioduszewski. Biebrza 1966 ss. 77, mapy, tabl., maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Rolniczy Zakład Badawczy Biebrza.

TORFOWISKA "Dolina rzeki Wołkuszanki", pow. Augustów i Dąbrowa Biał. Oprac.: Ch. Churska, T. Churski, S. Żurek. Falenty 1967 ss. 109, tabl., maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Zakład Wykorzystania Torfowisk.

TORFOWISKA "Jaminy", pow. Augustów. Oprac.: S. Żurek. Biebrza 1965 ss. 43, mapa, tabl., maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja geologiczna torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Rolniczy Zakład Badawczy Biebrza.

TORFOWISKA "Jezioro Kolno", pow. Augustów. Oprac.: T. Churski, H. Bialic. Biebrza 1966 ss. 124, mapy, tabl., maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Rolniczy Zakład Badawczy Biebrza.

TORFOWISKA "Kanału Augustowskiego", pow. Augustów. Oprac.: H. Okruszko et al. Falenty 1969 ss. 132 + mapa, tabl., maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Zakład Doświadczalny Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach.

TORFOWISKA "Kolnica", pow. Augustów. Badania wstępne. Oprac.: T. Churski. Biebrza 1965 ss. 60, mapa, tabl., maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Rolniczy Zakład Badawczy Biebrza.

TORFOWISKA "Kramarzewo-Szułewo", pow. Łomża. Oprac.: K. Lorenc. Biebrza 1963, mapy, tabl., maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Rolniczy Zakład Badawczy Biebrza.

TORFOWISKA "Kulesze", pow. Mońki. Badania wstępne. Oprac. M. Hołdakowski. Warszawa 1968 ss. 30. mapa. tab. maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Centralne Biuro Studiów i Projektów Wodno-Melioracyjnych w Warszawie.

TORFOWISKA "Lebiedzin", pow. Augustów. Oprac.: S. Zurelt. Biebrza 1966 ss. 70, mapy, tab., maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Rolniczy Zakład Badawczy Biebrza.

TORFOWISKA "Miedzianowo", pow. Dąbrowa Biał. Oprac.: W. Dziak. Warszawa 1964 ss. 47, mapa, tab. maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja geologiczna torfowisk. Wyk.: Centralne Biuro Studiów i Projektów Wodno-Melioracyjnych w Warszawie.

TORFOWISKA "Nowy Dwór", pow. Dąbrowa Biał. Oprac.: T. Krajewski. Warszawa 1963 ss. 7, mapa, tab. maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja geologiczna torfowisk. Wyk.: Centralne Biuro Studiów i Projektów Wodno-Melioracyjnych w Warszawie.

TORFOWISKA "Ostryków", pow. Grajewo. Oprac.: J. Kaim. Warszawa 1964 ss. 30, mapa, tab. maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. -Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Centralne Biuro Studiów i Projektów Wodno-Melioracyjnych w Warszawie.

TORFOWISKA "Pięciowlóki", pow. Dąbrowa Biał. Oprac.: W. Dziak. Warszawa 1964 ss. 55. mapy, tab. maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja geologiczna torfowisk. Wyk.: Centralne Biuro Studiów i Projektów Wodno-Melioracyjnych w Warszawie.

TORFOWISKA "Rejon Jezior Augustowskich", pow. Augustów. Oprac.: H. Okruszko et al. Falenty 1969 ss. 103+mapy, maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Zakład Doświadczalny Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach.

TORFOWISKA "Rejon Płaska", pow. Augustów. Oprac.: K. Zawadzki. Warszawa 1960 ss. 32, mapa, tab., maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja geologiczna torfowisk. Wyk.: Akademia Medyczna w Białymstoku, Zakład Biologii Wydziału Lekarskiego.

TORFOWISKA "Suchowola", pow. Dąbrowa Biał. i Mońki. Oprac.: H. Okruszko, T. Churski, Cz. Churska. Falenty 1969 ss. 31, mapa, tab. maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Zakład Wykorzystania Torfowisk.

TORFOWISKA "Rybczyzna", pow. Grajewo. Oprac.: K. Krzywonos, R. Redlińska, W. Kołodziejuk. Biebrza 1964 ss. 124, mapa, tab. maszynopis. Ministerstwo Rolnictwa. Departament Wodnych Melioracji. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Rolniczy Zakład Badawczy Biebrza.

TRACZYK T. 1962. Materiały do geograficznego zróżnicowania łąk w Polsce. Acta Soc. Bot. Pol., 31(4).

TRACZYK T. 1962. Próba podsumowania badań nad ekologicznym zróżnicowaniem łąk w Polsce. Acta Soc. Bot. Pol. 31(4).

TRAMPLER T., KLICKOWSKA A., DMYTERKO E., SIERPIŃSKA A. 1990. Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych, PWRiL, Warszawa.

TROKOWICZ L. 1980. Tropienie wilków w dolinie Biebrzy. Przegląd zool., 24: 137-145.

TUCKER G., HEATH M. F., TOMIAŁOJC L., GRIMMELT R. F. A. 1994. Birds in Europe: their conservation status. BirdLife International (BirdLife Conservation Series no. 3). Cambridge: 1-600.

TUROWSKI A., PACEWICZ W. 1960. Najważniejsze problemy wodno-melioracyjne w województwie białostockim. Gosp. Wod., 6: 248-250.

TYSZEWSKI S., OKRUSZKO T. 1993. Optimization of the water management in the Middle Basin of the Biebrza River. [W:] Proceeding of the Polish - Dutch Seminar. IMUZ Falenty: 51-62.

TYSZEWSKI S., OKRUSZKO T. 1994. Wykorzystanie bilansu wodnogospodarczego do wyboru optymalnego wariantu gospodarowania wodą (w Dolinie Biebrzy Środkowej). Zesz. Nauk AR Wroc. Konf., 5 (248) cz. 1: 305-313.

TYSZEWSKI S., OKRUSZKO T., RADEK J. 1996. Bilans wodno-gospodarczy jako podstawa wyboru zasad gospodarowania wodą w Basenie Środkowym Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 432: 157-181.

TYSZKIEWICZ W. 1967. Bibliografia [woj. białostockiego]. [W:] Kostrowicki J. (red.) Województwo białostockie. Lublin: 609-637.

TYSZKIEWICZ Z. 2004. Zróżnicowanie grzybów glebowych w profilach gleb bagiennych. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 317-323.

TYSZKIEWICZ Z. 2004. Zbiorowiska grzybów w wybranych profilach gleb torfowo-murszowych. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004. Kotlina Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 313-317.

UCHWAŁA Komitetu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk w sprawie ochrony przyrody w Kotlinie Biebrzańskiej i Dolinie Narwi. 1984. Chronimy Przyr. Ojcz., 40(3): 52-55.

UCHWAŁA nr X/46/82 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Łomży z dnia 17 kwietnia 1982 r. w sprawie: wyznaczenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa łomżyńskiego. 1984. Chronimy Przyr. Ojcz., 40: 64-68.

UGGLA H., PIAŚCIK H., WOCLAWEK T. 1969. Gleby leśnego rezerwatu florystycznego "Grzędy" [w dolinie

rzeki Biebrzy]. Zesz. Nauk. WSR Olszt., 25(3): 749-767.

UŻYTKOWANIE gleb torfowych i torfu. Wyniki doświadczeń RZB Biebrza 1964-1968. 1970. Bibl. Wiad. IMUZ, 33: 1-329.

VAN DER PERK M. 1994. Modelling the effect of effluent discharge on the water quality of the Biebrza river. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 2: 147-160.

VAN LEERDAM A., WASSEN M. J. 1994. The Biebrza Basin as a reference landscape for fen restoration in the Netherlands. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 2: 161-178.

VERBANCK E. 2001. Cattle grazing and vegetation in the Lower Basin of the Biebrza National Park, Poland. III: Diet selection by cattle and defoliation response of invading roughage plants. Wageningen University, Wageningen, praca magisterska.

VERHOEVEN R., BANASIAK R., OKRUSZKO T., ŚWIĄTEK D., CHORMAŃSKI J., NOWAKOWSKI P., KARDEL I., STELMASZCZYK M. 2003. Hydraulic modelling of river flow – data collection and problem solving. [W:] Ignar S., Nowakowski P., Okruszko T. 2003. Measurement techniques and data assessment in wetlands hydrology. SGGW, Warszawa: 9-23.

VERHOEVEN R., BANASIAK R., ŚWIĄTEK D., CHORMAŃSKI J., OKRUSZKO T. 2004. Surface water modeling of the Biebrza river network. River Flow. A.A. Balkema Publ.

VERHOEVEN R., VAN POUCKE L., HUYGENS M., OKRUSZKO T., IGNAR S., MUCKA A., MICHAŁOWSKI R., CHORMAŃSKI J., ŚWIĄTEK D., KARDEL I. 2001. Surface water management in Biebrza valley. Annals of Warsaw Agricultural University. Land Reclamation, 33: 3-16.

VERKAAR H.J., OŚWIT J. 1994. Species indication for the validation of fenland grasslands in the Biebrza Watershed - a result of join Polish-Dutch-Belgian field workshop. [W:] Proc. Int. Symp. "Conservation and Management of fens", 6-10 June 1994, Warsaw-Biebrza, Poland: 105-115.

WALISZEWSKI K. 1880. Kilka wspomnień ze świeżej wycieczki nad Niemen, Narew i Biebrzę. Niwa, 9(18) (136): 284-296.

WANAT M. 1998. Nowe dane o *Apionidae* (Coleoptera: Curculionoidea) z północnowschodniej Polski. New records of the *Apionidae* (Coleoptera: Curculionoidea) from NE Poland. Wiad. Entomol., 17: 49-53.

WANAT M. 2004. Zjawisko rójki u *Sphenophorus striatopunctatus* (Goeze, 1777) i *Notaris granulipennis* Tournier, 1874 (Coleoptera: Curculionidae). Wiad. entomol., 23(1): 35-38.

WANAT M. 2004. Nowe dane o występowaniu *Semblis phalenooides* (LINNAEUS, 1785) (Trichoptera: Phryganeidae) w Biebrzańskim Parku Narodowym. Wiad. Entomol., 23 (3): 172-173

WANAT M. 2004. On the biology and distribution of *Lixus tibialis* Boheman, 1843 (Coleoptera: Curculionidae) in Poland. Snudebiller, 5: 139-143.

WANAT M. 2004. *Bagous elegans* (FABRICIUS, 1801). [W:] Głowaciński Z., Nowacki J. (red.). Polska Czerwona Księga Zwierząt - Bezkręgowce. Instytut Ochrony Przyrody PAN & Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, Kraków-Poznań: 166-168, [http://www.iop.krakow.pl/pckz].

WANAT M. 2005. Ryjkowce (Coleoptera: Curculionoidea bez Scolitinae) Biebrzańskiego Parku Narodowego i jego otuliny. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 301-324.

WANAT M., GOSIK R. 2003. Nowe dane o występowaniu *Poophagus hopffgarteni* TOURNIER, 1873 (Coleoptera: Curculionidae) w Polsce. Wiad. entomol., 22(3): 151-156.

WANAT M., SZYPUŁA J. 1998. Interesujące gatunki ryjkowców (Coleoptera: Urodontidae, Curculionidae) ze wschodniej Polski. [Interesting weevil species (Coleoptera: Urodontidae, Curculionidae) from eastern Poland.] Wiad. Entomol., 17: 85-94.

WANAT M., SZYPUŁA J., STACHOWIAK P. 2003. *Bagous czwalinae* SEIDLITZ and *Ceutorhynchus niyazii* (HOFFMAN) – two weevil species (Coleoptera: Curculionidae) new for the fauna of Poland. Pol. Pismo Entomol., 72: 3-9.

WASILEWSKA L. 1985. Porównanie zasobności mikroflory i fauny bezkręgowej łąk Biebrzańskich z innymi typami łąk. Pr. Kom. Nauk Pol. Tow. Glebozn., 90: 108-123. (English summary).

WASILEWSKA L. 1985. Nicienie (Nematoda) pantofagi i drapieżce a stabilność biocenozy. Prace Komisji Nauk. PTG, Warszawa, 90 /III/30: 124-132 (English summary).

WASILEWSKA L. 1986. Wpływ antropopresji na strukturę i funkcjonowanie zespołów nicieni glebowych. Zesz. probl. Post. Nauk roln., 323: 11-31 (English summary).

WASILEWSKA L. 1988. Nematodes as indicators of the changes in peat meadows after drainage. [In:] Van der Wal A., de Goede R.G.M. (eds.). Nematodes in natural systems, a status report of a workshop. Agric. Univ. Wageningen.

WASILEWSKA L. 1988. Sympozjum na temat: "Nicienie w systemach naturalnych: Zastosowanie nicieni w badaniach środowiskowych" (Wageningen, Holandia, 16 – 19 XII 1987). Wiad. ecol. 34: 339-341.

- WASILEWSKA L. 1991. Communities of soil nematodes of drained fen differentiated by peat origin. *Pol. ecol. Stud.* 17: 155-178.
- WASILEWSKA L. 1991. Long-term changes in communities of soil nematodes on fen peat meadows due to the time since their drainage. *Ekol. pol.*, 39: 59-104.
- WASILEWSKA L. 1991. The effect of moisture content of drained peat soils on soil Nematode communities. *Pol. ecol. Stud.*, 17: 191-201.
- WASILEWSKA L. 1991. Kierunki zmian w zespołach nicieni glebowych w ekosystemach stresowanych przez człowieka – *Przegląd Zoologiczny*, 35:177-188 (English summary).
- WASILEWSKA L. 1991. The role of Nematodes in the process of element cycling on drained fen differentiated by peat origin. *Pol. ecol. Stud.*, 17: 179-190.
- WASILEWSKA L. 1992. Directions of changes in communities of soil nematodes in man-disturbed ecosystems – Abstracts of. XI Intern. Colloq. on Soil Zoology, Jyväskylä, Finland, 10 – 14 August 1992, 207.
- WASILEWSKA L. 1994. Changes in biotic indices in meadow ecosystems after drainage of fens. *Proc. Int. Symp. "Conservation and Management of fens"* 6 –10 June 1994, Warsaw- Biebrza, Poland: 407-416.
- WASILEWSKA L. 1994. Maturity and diversity of nematodes versus long-term succession after stress – Abstracts of 22nd Intern. Nematology Symposium, August 7 – 12, 1994, Ghent, Belgium, 134.
- WASILEWSKA L. 1995. Directions of changes in communities of soil nematodes in man-disturbed ecosystems. *Acta Zool. Fennica*, 196: 271-274.
- WASILEWSKA L. 1995. Nicienie glebowe jako wskaźniki procesów ekologicznych. *Przegląd Zoologiczny*, 39: 203-212 (English summary).
- WASILEWSKA L. 1997. Nicienie wolnożyjące i pasożyty roślin [Nematoda – freeliving and plant parasitic] [W:] Razowski J. (ed.) *Wykaz zwierząt Polski [Check list of Animals of Poland]*, Inst. Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN, Kraków, vol. 4: 83-90.
- WASILEWSKA L. 1997. Soil invertebrates as bioindicators, with special reference to soil-inhabiting nematodes. *Russ. J. Nematol.* 5: 215-220.
- WASILEWSKA L. 1998. Changes in the proportions of groups of bacterivorous soil nematodes with different life strategies in relation to environmental conditions. *Appl. Soil. Ecol.* 9: 215-220.
- WASILEWSKA L. 1999. Soil nematode response to root production in grasslands on fen peat soils. *Pol. J. Ecol.* 47: 241-246.
- WASILEWSKA L. 1999. Wykorzystanie znajomości ekologii nicieni glebowych dla ocen odkształcenia i degradacji środowiska naturalnego. *Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody*, 18: 19-27 (English summary).
- WASILEWSKA L. 2002. Post-drainage secondary succession of soil nematodes on fen peat meadows in Biebrza Wetlands, Poland. *Pol. J. Ecol.*, 50(3): 269-300.
- WASILEWSKA L. 2003. Wpływ uproszczenia zbiorowisk roślinności łąkowej na biologię gleby i procesy rozkładu materii. *Bioindykacyjna rola fauny glebowej. Kosmos (Problemy Nauk Biologicznych)*, 52: 357-364 (English summary).
- WASILEWSKA L. 2006. Changes in the structure of the soil nematode community over long-term secondary grassland succession in drained fen peat. *Appl. Soil Ecol.*, 32: 165-179.
- WASILEWSKA L., ANDRZEJEWSKA L., CHMIELEWSKI K., KACZMAREK M., MAKULEC G., PEŃTAL J. 1985. Biocenoses of drained peat meadows in the Biebrza icemarginal valley as compared to other types of meadows and crop fields. *Pol. ecol. Stud.*, 11: 87-105.
- WASILEWSKI M. 2003. Klasyfikacja treści obrazów satelitarnych na przykładzie zalewów wiosennych w Biebrzańskim Parku Narodowym w 2002 roku. MSOŚ SGGW, Warszawa, praca magisterska.
- WASSEN M. J. 1990. Water flow as a major landscape ecological factor in fen development. Utrecht University, praca doktorska: 1-199.
- WASSEN M. J. 1995. Hydrology, water chemistry and nutrient accumulation in the Biebrza fens and floodplains. *Wetlands Ecology and Management*, vol. 3. no. 2: 125-137.
- WASSEN M. J. 2003. Międzynarodowe badania hydroekologiczne w Dolinie Biebrzy. *Biuletyn Informacyjny ZPP*, 26: 22-25.
- WASSEN M. J., BAKKER M. 1994. A pilot study on nitrate concentrations in drinking water at Biebrza. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. *Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan*, 2: 39-49.
- WASSEN M. J., BARENDREGT A., PAŁCZYŃSKI A., DE SMIDT J. T., DE MARS H. 1990. The relationship between fen vegetation gradients, groundwater flow and flooding in an undrained valley mire at Biebrza, Poland. *Journal of Ecology*, 78: 1106-1122.
- WASSEN M. J., BARENDREGT A., PAŁCZYŃSKI A., DE SMIDT J. T., DE MARS H. 1992. Hydro-ecological analysis of the Biebrza mire (Poland). *Wetlands Ecology and Management*, 2(3): 119-134.
- WASSEN M. J., BARENDREGT A., PAŁCZYŃSKI A., DE SMIDT J. T., DE MARS H. 1999. Hydro-ecological analysis of the Biebrza mire (Poland). [In:] Moens E., van Mansfeld M., Ignar s. (eds.) *Integrated Water Resources Management in Rural Environments*. Warsaw Agricultural University Press: 185-210.

WASSEN M.J., BLEUTEN W. & BOOTSMA M.C. 2002. Linking hydrology to ecology; Biebrza as a geographical reference. *Annals of the Warsaw Agricultural Univ.-SGGW, Land Reclamation*, 33: 27-47.

WASSEN M.J., JOOSTEN J.H.J. 1994. The impact of groundwater flow on water and peat chemistry along a gradient from rich fen to transitional fen in the Biebrza Upper Basin. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 2: 103-146.

WASSEN M.J. & JOOSTEN J.H.J. 1996. In search of hydrological explanation for vegetation changes along a fen gradient in the Biebrza upper basin (Poland), *Vegetatio*, 124: 191-209.

WASSEN M., MIODUSZEWSKI W., OKRUSZKO T., SKAPSKI J., MICHAŁOWSKI R., BOROWSKI J. 1999. Implications for future management. [W:] Mioduszeowski W., Wassen M. (red.): Assessment of the effect of changes in water management within the Central Biebrza Basin. Polish-Dutch Research Project. Falenty-Utrecht: 127-130.

WASSEN M.J., OKRUSZKO H. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of Polish-Dutch Joint Research Plan. Workshop "Biebrza Wetlands", October 1993. IMUZ, Falenty.

WASSEN M.J., OLDE VENTERINK H.G.M., DE SWART E.O A.M. 1994. Water sources and water chemistry as a conditioning factor for nutrient availability in the Biebrza fens. [W:] Okruszko H., Wassen M. J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 2: 83-102.

WASSEN M.J., PETERS W.H.M. & OLDE VENTERINK H. 2002. Patterns in vegetation, hydrology and nutrient availability in an undisturbed river floodplain in Poland. *Plant Ecology*, 165: 27-43.

WASSEN M.J., QUERNER E., MIODUSZEWSKI W., OKRUSZKO T. 2000. Implication for future management. [W:] Mioduszeowski W., Wassen M. (red.) 2000. Some aspects of water management in the valley of Biebrza River. Wydawnictwo IMUZ Falenty: 107-109.

WASZCZENIUK M. 1995. Pająki (*Araneae*) wybranych środowisk basenu południowego doliny Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.

WAŻNIEJSZE problemy glebowo-rolnicze Białostoczczyzny. [Informator]. XVIII Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Augustów 16-18.IX.1968, powiel. PTG Olsztyn: 1-34.

WAŚ S. 1965. Geneza, sukcesje i mechanizm rozwoju warstw mszystych torfu. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.*, 57: 305-393.

WERPACHOWSKI C. 1989. Reproductive strategies of *Caltha palustris* L. under various living conditions. *Acta Societatis Botanicorum Poloniae*, 3: 423 - 437.

WERPACHOWSKI C. 1990. Zmienność właściwości populacji *Caltha palustris* L. (s.l.) w zróżnicowanych warunkach zabagnionej doliny rzecznej. Uniwersytet Warszawski Filia w Białymstoku, Białystok, praca doktorska.

WERPACHOWSKI C. 1991. Zmienność populacji *Caltha palustris* L. a zróżnicowanie roślinności w zabagnionej Kotlinie Biebrzy. [*Caltha palustris* L. populations variability and vegetation differentiation in the boggy basin of Biebrza river]. *Phytocoenosis*, 3 Semin. Geobot., 1: 181-192.

WERPACHOWSKI C. 1994. Effect of vegetation diversity on the population structure of Marsh marigold (*Caltha palustris* L.) in the Biebrza River Valley. [W:] Proc. of the Int. Symp. "Conservation and Management of fens", 6-10 June 1994, Warsaw-Biebrza, Poland: 439-448.

WERPACHOWSKI C. 1998. *Caltha palustris* L. populations under conditions of flooded river valley. [W:] Falińska K. (red.) Plant Population Biology and Vegetation Processes. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków: 114-119.

WERPACHOWSKI C. 1998. Flora roślin naczyniowych mineralnych wysp (grądów) Biebrzańskiego Parku Narodowego [The flora of vascular plants of the mineral islands (grądy) in the Biebrza National Park]. [W:] J. Miądlkowska (red.) Botanika polska u progu XXI wieku. Materiały sympozjum i obrad sekcji 51 Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego Gdańsk, 15-19 września 1998. Polish Botany on the threshold of the XXI century. Proceedings of the 51 Congress of the Polish Botanical Society Gdańsk, 15-19 September 1998: 517.

WERPACHOWSKI C. 2000. Lista roślin naczyniowych Kotliny Biebrzańskiej ze szczególnym uwzględnieniem Biebrzańskiego Parku Narodowego. *Parki Nar. i Rez. Przyr.*, 19: 19-52.

WERPACHOWSKI C. 2002. Biebrza National Park. Management targets and problems - plant and vegetation. [W:] Bokdam J., Braeckel, van, A., Werpachowski C., Znaniecka M. (red.) 2002. Grazing as a conservation management tool in peatland. Report of a Workshop held 22-26 April 2002 in Goniadz (PL). Wageningen University, Biebrza National Park, WWF, Wageningen - Osowiec-Twierdza – Białystok: 34-36.

WERPACHOWSKI C. 2003. Flora Biebrzańskiego Parku Narodowego. *Biuletyn Informacyjny ZPP*, 26: 8-10.

WERPACHOWSKI C. 2003. Flora. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 49-59.

WERPACHOWSKI C. 2003. Geomorfologia. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 11-16.

- WERPACHOWSKI C. 2005. Świat roślin naczyniowych Kotliny Biebrzy i Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 87-106.
- WERPACHOWSKI C. 2006. Projekt "Batalionowa Łąka". [W:] Grygoruk A. (red.) 2006. Biebrzańskie sianokosy. BPN, Osowiec Twierdza: 21-24.
- WERPACHOWSKI C., BRZOSKO E. 1994. Characteristic of isolated populations of Lady's Slipper (*Cypripedium calceolus* L.) in the Biebrza Valley. [W:] Proc. of the Int. Symp. "Conservation and Management of fens", 6-10 June 1994, Warsaw-Biebrza, Poland: 449-456.
- WERPACHOWSKI C., BRZOSKO E. 1995. Population of *Cypripedium calceolus* under isolated conditions of the Biebrza Basin. [W:] Mirek Z., Wójcicki J.J., red.: The vegetation of Poland in the process of changes. Kraków.
- WERPACHOWSKI C., BRZOSKO E. 1998. Kosaciec bezlistny *Iris aphylla* w Biebrzańskim Parku Narodowym. Chrońmy Przyr. Ojcz., 5: 61-63.
- WĘGLARZ Z. 1997. Wzrost i plonowanie mięty pieprzowej (*Mentha piperita* L.) na torfie niskim w rejonie ujścia rzeki Biebrzy. Ann. WAU Hort., 18: 71-74.
- WIATR A. 1999. Dolina Biebrzy – dlaczego taka cenna? Parki Nar., 2: 3-4.
- WIATR A. 1999. Z pomocą otwartym terenom i bagnetom Biebrzańskiego Parku Narodowego. Parki Nar., 2: 5.
- WIATR A. 2000. Strategia marketingowa dla doliny Biebrzy. Parki Narodowe, 2.
- WIATR A. 2001. Agroturystyka nad Biebrzą. [W:] Sadowska-Snarska C. (red.) 2001. Społeczno-gospodarcze aspekty funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego. Studia Regionalne. Central & Eastern Europe Regional Studies, 4: 161-169.
- WIATR A. 2003. Edukacja w Biebrzańskim Parku Narodowym w latach 1993 – 2003. Biuletyn Informacyjny ZPP, 26: 30-32.
- WIATR A. 2003. Edukacja. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 197-204.
- WIATR A. 2005. Edukacja w Biebrzańskim Parku Narodowym. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005: Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 367-372.
- WIATR A., WRÓBLEWSKI W., 2000. Biebrzański Park Narodowy. Przewodnik kieszonkowy. Multico: 1-96.
- WIECZOREK M. 2005. Wieloletnia i sezonowa dynamika masy ciała w cyklicznej populacji nornika północnego (*Microtus oeconomus*) w Biebrzańskim Parku Narodowym. Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Poznań, praca magisterska.
- WIĘCKOWSKI K. 1957. Aktualne zagadnienia gospodarowania wodą na terenie województwa białostockiego. Prz. Geogr., 29(3): 493-518.
- WIĘCKOWSKI M. 1998. Bagna Biebrzańskie. Poznaj Swój Kraj, 41(4): 12-13.
- WILKIALIS J. 1964. *Haementeria costata* (Fr. MOLL.) na północno-wschodnich krańcach woj. białostockiego. Przegląd Zool., 8: 152-154.
- WILPISZEWSKA I. 1994. Międzynarodowe sympozjum na temat "Gospodarka na torfowiskach niskich oraz problemy ich ochrony" (Warszawa, Biebrza, 6-10.VI.1994). Materiały z Konferencji. Wiad. Ekol., 40(4): 227-230.
- WIOŚ. 2006. Stan czystości rzek województwa podlaskiego 2005 r. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Białystok: 1-8.
- WIŚNIEWOLSKI W., SZLAKOWSKI J., BURAS P., KLEIN M. 2004. Ichtiofauna. [W:] Banaszuk H. (red.) 2004: Kotliną Biebrzańska i Biebrzański Park Narodowy. Aktualny stan, walory, zagrożenia i potrzeby czynnej ochrony środowiska. Monografia przyrodnicza. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok: 455-489.
- WIŚNIEWOLSKI W., SZLAKOWSKI J., KLEIN M., BURAS P. 1999. Stan ichtiofauny Biebrzy i jej dopływów w granicach Biebrzańskiego Parku Narodowego i jego otuliny wraz z zaleceniami ochronnymi. Raport przygotowany w Instytucie Rybactwa Śródlądowego (Żabieniec) dla Dyrekcji BPN: 1-77.
- WIŚNIEWSKI J. 1964. Rozwój osadnictwa na pograniczu polsko-rusko-litewskim od końca XIVw. do poł. XVIIw. Acta Baltico-Slavica 1: 115-135.
- WIŚNIEWSKI J. 1975. Dzieje osadnictwa w powiecie grajewskim do połowy XVI w. [W:] Gnatowski M., Majecki H. (red.) Studia i materiały do dziejów powiatu grajewskiego. T.I, PWN, Warszawa: 9-252.
- WIŚNIEWSKI J. 1978. Dzieje powiatu grajewskiego w XII-XVII w. Studia i materiały do dziejów powiatu grajewskiego, Biał.Tow.Nauk., Białystok: 9-252.
- WIŚNIEWSKI M. 2006. Wyznaczanie optymalnych warunków bytowania wybranych gatunków fauny na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. SGGW, Międzywydziałowe Studium Ochrony Środowiska, Warszawa, praca magisterska.
- WIŚNIEWSKI S., MARSZAŁEK M., STRYJEK-DOROSZKIEWICZ A. 2000. Koncepcja renaturyzacji układu wodnego dolnego Ełku i Jegrzni oraz kanałów: Rudzkiego i Woźnawiejskiego. Pracownia Architektury Żywej, Goniądz, (maszynopis).
- WITKOWSKI A. 1982. Naturalny mieszaniec krapia *Blicca bjoerkna* (L.) i leszcza *Abramis brama* (L.) z Biebrzy. Przegląd Zool., 26: 93-99.

- WITKOWSKI A. 1983. Nowe stanowiska minoga ukraińskiego *Eudontomyzon mariae* (Berg, 1931) (*Petromyzonidae*) w dorzeczu Biebrzy. *Przegl. Zool.*, 27: 339-347.
- WITKOWSKI A. 1983. Struktura zespołów, biomasa i zagęszczenie ichtiofauny w Biebrzy, jej starorzeczach i dopływach. *Mat. XII Zjazdu PTHydrobiol.*, Lublin, 20-23 IX 1983: 178.
- WITKOWSKI A. 1984. Analiza ichtiofauny basenu Biebrzy. Część I. Charakterystyka morfologiczno-systematyczna smoczkoustych i ryb. *Acta Universitatis Wratislaviensis, Prace Zoologiczne*, 14: 1-110.
- WITKOWSKI A. 1984. Analiza ichtiofauny basenu Biebrzy. Część II. Materiały do znajomości rybostanu i przegląd gatunków. *Fragm. Faun.*, 28: 137-184.
- WITKOWSKI A. 1984. Structure of communities and biomass of ichthyofauna in the Biebrza river, its old river beds and affluents. *Pol. Ecol. Stud.*, 10 (3-4): 447-474.
- WITKOWSKI A. 1991. Rybostan dorzecza Biebrzy. *Zesz. Probl. Post. Nauk Roln.*, 372: 407-433.
- WITKOWSKI A. 1994. Ichthyofauna of the Biebrza River Basin. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994: Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan: 459-480.
- WITKOWSKI A., 1996. Ukrainian brook lamprey, *Eudontomyzon mariae* (Berg, 1931) in Poland: its distribution and present status. *Bull. Lampetra*, 2: 69-76.
- WITKOWSKI A., BŁACHUTA J. 1980. Natural hybrids *Alburnus alburnus* (L.) x *Leuciscus cephalus* (L.) and *Rutilus rutilus* (L.) x *Abramis brama* (L.) from rivers San and Biebrza. *Acta Hydrobiologica*, 22: 373-387.
- WITKOWSKI A., BŁACHUTA J. 1983. Nowe stanowiska minoga ukraińskiego *Eudontomyzon mariae* (BERG, 1931) (*Petromyzonidae*) w dorzeczu Biebrzy. *Przegląd Zool.*, 27: 339-347.
- WITKOWSKI A., BŁACHUTA J. 1984. Walory rybackie i wędkarskie akwenów w Pradolinie Biebrzy. [W:] Naukowe podstawy ochrony i zagospodarowania Bagien Biebrzańskich. Materiały z sesji naukowej. Łomża 20-21.09. 1984: 1-20.
- WITKOWSKI A., KOZIKOWSKA Z. 1979. *Tracheliastes polycolpus* Nordm., 1832 (*Lernaeopodidae*) rzadki na terenie Polski pasożyt w Dolinie Biebrzy. *Wiad. Parazyt.*, 25: 141-144.
- WITKOWSKI A., KOZIKOWSKA Z. 1984. Analiza ichtiofauny basenu Biebrzy. Cz. I Charakterystyka morfologiczno-systematyczna smoczkowatych i ryb. - Cz. 2. Struktura i rozmieszczenie zespołów ryb w rzece, dopływach i wybranych starorzeczach. *Acta Univ. Wratisl.*, 646, *Prz. Zool.*, 14(3): 3-134.
- WITKOWSKI A., WIŚNIEWOLSKI W. 2005. Ryby i minogi Biebrzy, jej starorzeczy i dopływów. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN, Osowiec-Twierdza: 247-255.
- WŁAŚCIWOŚCI fizyko-wodne torfowisk w dolinie Biebrzy, od Elku do Narwi. 1965. Dokumentacja projektowo-kosztorysowa melioracji doliny górnej Narwi i Biebrzy, 7: 1-68. Centralne Biuro Projektów Wodno-Melioracyjnych. IMUZ, Warszawa, maszynopis.
- WŁOSTOWSKI J.: Ochrona fauny Doliny Biebrzy z uwzględnieniem gospodarki łowieckiej. [W:] I i II Sejmik Biebrzański, 1977 i 1979. Referaty, dyskusja, apel. PTTK, Grajewo, 7.
- WODZICZKO A. 1945. O uprawie krajobrazu. *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, 1(2/3): 1-28.
- WODZICZKO A. 1950. O biologii krajobrazu. *Przegląd Geograficzny*, 22: 295-301.
- WOJCIECHOWSKI P. 2003. Drzewa – kandydaci na pomniki przyrody w Biebrzańskim Parku Narodowym. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa, praca magisterska.
- KOSTROWICKI J. (red.) 1967. Województwo białostockie. Monografia geograficzno-gospodarcza. Instytut Geografii PAN, Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku. Wydawnictwo Lubelskie: 1-648.
- WOJTULEWICZ M. 2004. Dynamika liczebności, migracje i pokarm wilka (*Canis lupus*) w wybranych rejonach Biebrzy. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa, praca magisterska.
- WOLAK J. 1962. Opracowanie zespołów leśnych rezerwatu „Grzędy”, w Nadleśnictwie Rajgród, maszynopis: 22.
- WOLAK J. 1963. Das Biebrza-Becken. Naturschutzgebiet "Grzędy". [W:] Internationale Pflanzensoziologische Exkursion NO-Polen, 4-10.VI.1963. *Mat. Zakładu Fitosocjologii Stosowanej UW*, 2: 61-67.
- WOLAK J. 1966. Ostoja łosia w Dolinie Biebrzy. *Przyr. Pol.*, 10(12): 3-4.
- WOLAK J. 1967. W sprawie rezerwatów "Czerwone Bagno" i "Grzędy". *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, 23(4): 31-33.
- WOLAK J., DUNIKOWSKI S., KOWALKOWSKI A., SIKORA B., KOTOWSKI W. i in. 1984. Wpływ różnych sposobów zagospodarowania terenu na produktywność piasków luźnych. Seminarium Zakładu Ekologii i Ochrony Środowiska 18-19.06.1984, IBL, maszynopis: 74.
- WOLAK J., DUNIKOWSKI S., KOWALKOWSKI A., KOTOWSKI W. i in. 1984. Określenie stanu degradacji siedlisk leśnych oraz opracowanie ekologicznych podstaw ich regeneracji. *Ekologiczne podstawy regeneracji siedlisk na piaskach luźnych. Dokumentacja IBL*, Warszawa, maszynopis: 49.
- WOLAK J., DUNIKOWSKI S., SIENKIEWICZ J., BORZYSZKOWSKI J., KOTOWSKI W. i in. 1987. Określenie stanu degradacji siedlisk leśnych oraz opracowanie ekologicznych podstaw ich regeneracji. *Dokumentacja IBL*, Warszawa, maszynopis: 284.
- WOLF A. 1988. Ziemia łomżyńska w średniowieczu, Łomża.
- WOLFRAM K. 1983. Bagna Biebrzańskie - czas na podjęcie działań. *Przyr. Pol.*, 7: 28-30.

- WOLFRAM K. 1987. Parki Narodowe w „Zielonych Płucach Polski”. *Przyr. Pol.*, 11: 3-5
- WORONA M. 1999. Ochronna rola bagien na przykładzie twierdzy Osowiec. *Parki. Nar.*, 2: 10.
- WROCEŃSKI G.A. 2006. Analiza natężenia ruchu turystycznego na szlaku kajakowym rzeki Biebrzy w 2005 roku. Wydział Zarządzania, Politechnika Białostocka, Białystok, praca dyplomowa licencjacka
- WROCZYŃSKA E. 1981. Eksploatacja lasów na Podlasiu w XVI w. [W:] WYROBISZ A. (red.) *Studia nad społeczeństwem i gospodarką Podlasia w XVI-XVIII w.* Prace Inst. Hist. Uniw. Warszawskiego: 145-171.
- WRÓBEL J. 1994. Międzynarodowe otwarcie Biebrzańskiego Parku Narodowego. (Osowiec 24-26 maj 1994). *Par-ki Nar.*, 2: 11.
- WRÓBLEWSKA A. 1999. Bioróżnorodność florystyczna śródlądowych wysp mineralnych na przykładzie uroczyska Brzeziny Kapickie. Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.
- WRÓBLEWSKA A., 2000. Rośliny chronione i rzadkie wysp mineralnych uroczyska Brzeziny Kapickie w Biebrzańskim Parku Narodowym. *Parki nar. Rez. przyr.*, 19(3): 21-27.
- WRÓBLEWSKA A., 2000. Stanowisko zarazy niebieskiej *Orobanche purpurea* w Biebrzańskim Parku Narodowym. *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, 56(4): 67-68.
- WRÓBLEWSKA A. 2003. Właściwości marginalnej populacji *Iris aphylla* (Iridaceae) w Biebrzańskim Parku Narodowym (NE Polska). *Fragm. Flor. Geobot. Polonica*, 10: 195-207.
- WRÓBLEWSKA A., BRZOSKO E., CZARNECKA B., NOWOSIELSKI J. 2003. High level of genetic diversity in populations of *Iris aphylla* L. (Iridaceae), an endangered species in Poland. *Botanical Journal of the Linnean Society*, 142: 65-72.
- WRÓBLEWSKA A., BRZOSKO E. 2006. The genetic structure of the stepie plant *Iris aphylla* L. at the northern limit of its geographical range. *Botanical Journal of the Linnean Society* 152: 245-255.
- WRÓBLEWSKI W. 2000. Wpływ dróg publicznych na śmiertelność kręgowców w Biebrzańskim Parku Narodowym - kierunki działań ochronnych. Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, praca magisterska.
- WYNIKI badań gleb hydrogenicznych na terenie ZD MUZ Biebrza. Oprac. zespołowe pod kier. H. Okruszko. Fa-lenty -Biebrza 1968 ss. 74 + tabl., maszynopis. Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Zakład Przyrodniczych Podstaw Melioracji.
- WYSOCKA E., ADAMCZYK-HABIB A., BIAŁCZAK S., KOZIŃSKI J., SKALMOWSKI W., WOLFRAM K., KOZŁOWSKI S. 1999. Strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Zielone Płuca Polski. *Zapis Tezowy*, Z.U.P. Libra Print, Łomża: 1-98.
- ZAJĄCZKOWSKI S. 1953. *Problemy Jaćwieży w historiografii.*, Toruń
- ZAJKOWSKA A. 1995. Pijawki (Hirudinea) Biebrzy. Uniwersytet w Białymstoku, praca magisterska.
- ZAKRZEWSKA H. 1994. Pająki (*Aranei*) borów Dolnego Basenu Biebrzy. Instytut Biologii Filia Uniw. Warszawskiego, Białystok, praca magisterska.
- ZALEWSKI A., JĘDRZEJEWSKI W., JĘDRZEJEWSKA B. 1993. Kuna najdosłowniej leśna. *Łowiec Polski*, 7: 12-13.
- ZARZĄDZENIE MINISTRA LEŚNICTWA i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO z dn. 08.07.1959r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. MP nr 72/50, poz.383.
- ZARZĄDZENIE MINISTRA LEŚNICTWA i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO z dn. 25.04.1981r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody MP nr 12/81 poz.7.
- ZASADA M. 2000. Zależność między wysokością a pierśnicą w drzewostanach brzozy omszonej (*Betula pubescens* Ehrh.) w Biebrzańskim parku Narodowym. *Sylwan* 12: 51-55.
- ZATWARNICKI T. 1985. *Sciomyzidae (Diptera)* of Poland - a faunistic review. *Pol. Pismo Entomol.*, 55: 343-380.
- ZAWISTOWSKI F. 1952. Wytyczne do zagospodarowania rolniczego bagna Kuwasy. *Gosp. Wod.*, 7: 245-259.
- ZIMKA J., STACHURSKI A. 1996. Intensity of nitrification and sulphur oxidation in peat soils of meadows of Biebrza River valley (Poland): an effect on cation release and eutrophication of groundwater. *Ekol. Pol.*, 44(3/4): 311-332.
- ZIMNY H. 1984. I Kongres Rezerwatów Biosfery, *Aura*, 6.
- ZIOMEK H. 1984. Problematyka warunków życia ludności na obszarze Doliny Biebrzy. [W:] *Naukowe podstawy ochrony i zagospodarowania Bagien Biebrzańskich.* Mat. Konf. 20-21.09.1984, Łomża.
- ZŁOŻA torfu "Bagno Biebrzańskie", pow. Grajewo. Oprac.: S. Wrzochol. Warszawa 1956 ss. 75 + przekroje, mapy, tabl. maszynopis. Centralny Urząd Gospodarki Torfowej. Dokumentacja geologiczna torfowisk. Wyk.: Przedsiębiorstwo Poszukiwań i Badań Złóż Torfu "Geotorf".
- ZŁOŻA torfu "Głęboczyzna", pow. Mońki, Sokółka, Augustów. Oprac.: J. Bernat. Warszawa 1956 ss. 103 + tabl. mapy, przekroje, maszynopis. Centralny Urząd Gospodarki Torfowej. Dokumentacja geologiczna torfowisk. Wyk.: Przedsiębiorstwo Poszukiwań i Badań Złóż Torfu "Geotorf".
- ZŁOŻA torfu "Jasionowo", pow. Augustów i Sokółka. Oprac.: J. Bernat. Warszawa 1956 ss. 16, mapy, tabl., maszynopis. Centralny Urząd Gospodarki Torfowej. Dokumentacja geologiczna torfowisk. Wyk.: Przedsiębiorstwo Poszukiwań i Badań Złóż Torfu "Geotorf".

ZŁOŻA torfu "Jastrzębianka", pow. Augustów. Kategoria badań C2. Oprac.: H. Sianożęcka. Warszawa 1955 ss. 41, tab. mapy, maszynopis. Centralny Urząd Gospodarki Torfowej. Dokumentacja geologiczna torfowisk. Wyk.: Przedsiębiorstwo Poszukiwań i Badań Złóż Torfu "Geotorf".

ZŁOŻA torfu "Modzelówka", pow. Grajewo. Oprac.: T. Krajewski. Warszawa 1955 ss. 103, mapy, tab. szkice, maszynopis. Ministerstwo Przemysłu Drobniego i Rzemiosła. Dokumentacja torfowisk. Wyk.: Centralne Biuro Studiów i Projektów Przemysłu Torfowego "Torfoprojekt".

ZŁOŻA torfu "Skieblewo", pow. Augustów. Kategoria badań B. Oprac.: H. Sianożęcka. Warszawa 1956 ss. 123, rys. tab. mapy, maszynopis. Centralny Urząd Gospodarki Torfowej. Dokumentacja geologiczna torfowisk. Wyk.: Przedsiębiorstwo Poszukiwań i Badań Złóż Torfu "Geotorf".

ZNANIECKA M., NAWROCKI P. 2003. WWF chroni Bagna Biebrzańskie. [W:] Sieńko A., Grygoruk A. (red.) 2003. Biebrzański Park Narodowy. BPN, Osowiec-Twierdza: 215-218.

ZOLNIK E. 2008. Adaptacja koników polskich do warunków naturalnych Biebrzańskiego Parku Narodowego. SGGW, Międzywydziałowe Studium Ochrony Środowiska, praca magisterska: 1-76.

ŻABKA M. 1997. *Salticidae*. Pająki skaczące (*Arachnida: Araneae*). Fauna Polski, Warszawa: 19, 188.

ŻABKA M., KUPRYJANOWICZ J. 1997. *Talavera westringi* (SIMON, 1868) comb. nov. - a new species for the Polish fauna (*Araneae: Salticidae*). Genus, 8: 169-173.

ŻUKOWSKI W. 1965. Rodzaj *Eleocharis* R. Br. w Polsce. Pr. Komis. Biol. PTPN, 30(2): 3-114.

ŻUREK A. 2006. Programy rolnośrodowiskowe wspierają ochronę biebrzańskich bagien. [W:] Grygoruk A. (red.) 2006. Biebrzańskie sianokosy. BPN, Osowiec Twierdza: 33-34.

ŻUREK S. 1968. Warunki przyrodnicze rozwoju torfowiska Wizna. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 83: 233-266.

ŻUREK S. 1969. Zestawienie wierceń wykonanych przez IMUZ w dolinie Biebrzy. Zakład Przyrodniczych Podstaw Melioracji IMUZ, Falenty, maszynopis.

ŻUREK S. 1969. Torfowiska pow. grajewskiego na tle warunków geomorfologicznych. Prz. geogr., 41(3): 469-483.

ŻUREK S. 1970. Geneza torfowiska Rolniczego Zakładu Badawczego Biebrza na tle paleogeografii środowiska. Bibl. Wiad. IMUZ, 33: 225-243.

ŻUREK S. 1970. Stratygrafia basenu Biebrzy Środkowej. IMUZ, Falenty, maszynopis.

ŻUREK S. 1975. Geneza zabagnienia Pradoliny Biebrzy. Pr. Geogr. IGiPZ PAN, 110: 1-110.

ŻUREK S. 1978. Development of the fossil holocene lakes in the Biebrza ice-marginal valley against the background of the Maliszewskie lake sediments. Pol. Arch. Hydrobiol., 25.

ŻUREK S. 1978. Związek terenów otaczających z torfowiskami Pradoliny Biebrzy. [W:] Rola melioracji w kształtowaniu środowiska przyrodniczego. Konferencja naukowa z okazji 25-lecia IMUZ 1953-1978. IMUZ Falenty: 173-180.

ŻUREK S. 1980. Charakterystyka i zróżnicowanie stratygraficzne złóż torfu Sandru Augustowskiego. [W:] Zabagnienia Pradoliny Biebrzy i prognoza zmian pod wpływem melioracji. SGGW: 58-70, maszynopis.

ŻUREK S. 1983. Bibliografia prac dotyczących roślinności i flory torfowisk Pradoliny Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 353-367.

ŻUREK S. 1983. Charakterystyka geomorfologiczna basenu środkowej Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 13-31.

ŻUREK S. 1984. Relief, geologic structure and hydrography of the Biebrza ice-marginal valley. Pol. Ecol. Stud., 10: 239-251.

ŻUREK S. 1990. Budowa, geneza i rozwój torfowiska sandru augustowskiego. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 219-250.

ŻUREK S. 1990. Związek procesu zatorfienia z elementami środowiska przyrodniczego wschodniej Polski. Roczn. Nauk Rol., Ser. D, Monografie, 220:1-174.

ŻUREK S. 1991. Geomorfologia Pradoliny Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 372: 29-62.

ŻUREK S. 1994. Geomorphology of the Biebrza valley. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3A: 15-48.

ŻUREK S. 1994. Structure, origin and development of peatlands on the Augustów Outwash Plain. [W:] Okruszko H., Wassen M., J. (red.) 1994. Towards protection and sustainable use of the Biebrza Wetlands: Exchange and integration of research results for the benefit of a Polish – Dutch Joint Research Plan, 3A: 103-135.

ŻUREK S. 1994. Zagadnienia renaturyzacji doliny środkowej Biebrzy. [Problems of renaturization of the Middle Biebrza Valley]. Chrońmy Przyr. Ojcz., 50(6): 16-23.

ŻUREK S. 1994. The relation between peat formation process and the Polish lowland landscape, Quaternary Studies in Poland. t.12: 73-81.

ŻUREK S. 2005. Rzeźba i budowa geologiczna doliny Biebrzy. [W:] Dyrz A., Werpachowski C. (red.) 2005. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. Monografia. BPN Osowiec-Twierdza: 19-32.

ŻUREK S., CHURSKI T. (red.) 1967. Synteza dokumentacji torfowisk powiatu Grajewo. Zakład Wykorzystania Torfowisk IMUZ Falenty: 1-86, maszynopis.

- ŻUREK S. 2005. Warunki siedliskowe Czerwonego Bagna. [W:] 80 lat ochrony ścisłej Czerwonego Bagna w dolinie Biebrzy. Materiały z konferencji. Osowiec Twierdza, 5-6 maja 2005. Biebrzański Park Narodowy: 13-25.
- ŻUREK S., DZIĘCZKOWSKI A. 1971. Próba rekonstrukcji rozwoju jezior kopalnych na torfowisku. "Biebrza", Prz. Geogr., 43(3): 404-425.
- ŻUREK S., WIĘCKOWSKI K. 1972. Stanowisko VII-3. Jezioro Maliszewskie. Przewodnik wycieczek Sympozjum Komisji Badań Holocenu INQUA.
- ŻUROWSKI W. 1982. Rozmieszczenie i ekologia bobra europejskiego *Castor fiber* w Pradolinie Biebrzy. Chronimy Przyr. Ojcz., 38(2): 18-26.
- ŻUROWSKI W. 1983. Bóbr europejski w Dolinie Biebrzy. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 255: 287-295.
- ŻUROWSKI W. 1989. Bóbr europejski. [W:] Łowiectwo. PWRiL, Warszawa: 321- 323.
- ŻUROWSKI W., KASPERCZYK B. 1986. Characteristics of a European beaver population in the Suwałki Lakeland. Acta theriol., 31: 311-325.